

I

(Akty ustawodawcze)

ROZPORZĄDZENIA

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) NR 596/2014

z dnia 16 kwietnia 2014 r.

w sprawie nadużyć na rynku (rozporządzenie w sprawie nadużyć na rynku) oraz uchylające dyrektywę 2003/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady i dyrektywy Komisji 2003/124/WE, 2003/125/WE i 2004/72/WE

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 114,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Banku Centralnego ⁽¹⁾,uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽²⁾,stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Prawdziwy rynek wewnętrzny usług finansowych ma decydujące znaczenie dla wzrostu gospodarczego i tworzenia miejsc pracy w Unii.
- (2) Spójność, efektywność i przejrzystość rynku finansowego wymaga integralności rynku. Sprawne działanie rynków papierów wartościowych oraz zaufanie społeczne do rynków to warunki niezbędne do wzrostu gospodarczego i dobrobytu. Nadużycia na rynku mają negatywny wpływ na integralność rynków finansowych oraz zaufanie społeczne do papierów wartościowych i instrumentów pochodnych.
- (3) W dyrektywie 2003/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽⁴⁾ uzupełniono i zaktualizowano unijne ramy prawne mające chronić integralność rynku. Jednak ze względu na zmiany legislacyjne, rynkowe i technologiczne, jakie zaszły od czasu wejścia w życie tej dyrektywy, które przyniosły znaczne modyfikacje w otoczeniu finansowym, dyrektywę tę należy obecnie zastąpić. Nowy instrument ustawodawczy jest także potrzebny, aby zapewnić jednolite zasady i jasność kluczowych pojęć oraz jednolity zbiór przepisów, zgodnie z wnioskami ze sprawozdania z dnia 25 lutego 2009 r. sporządzonego przez grupę wysokiego szczebla ds. nadzoru finansowego w UE, pod przewodnictwem Jacquesa de Larosière'a („grupa de Larosière'a”).

⁽¹⁾ Dz.U. C 161 z 7.6.2012, s. 3.

⁽²⁾ Dz.U. C 181 z 21.6.2012, s. 64.

⁽³⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 10 września 2013 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) i decyzja Rady z dnia 14 kwietnia 2014 r.

⁽⁴⁾ Dyrektywa 2003/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie wykorzystywania poufnych informacji i manipulacji na rynku (nadużyć na rynku) (Dz.U. L 96 z 12.4.2003, s. 16).

- (4) Potrzebne jest ustanowienie bardziej jednolitych i wyraźniejszych ram w celu zachowania integralności rynku, uniknięcia ewentualnego arbitrażu regulacyjnego, zapewnienia nieuchronności poniesienia odpowiedzialności w przypadku usiłowania manipulacji oraz zwiększenia pewności prawa i zmniejszenia złożoności przepisów regulacyjnych dla uczestników rynku. Niniejsze rozporządzenie ma w istotnej mierze przyczynić się do właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego i dlatego też jego podstawą powinien być art. 114 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), tak jak jest to interpretowane zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.
- (5) W celu usunięcia pozostałych barier w handlu i znacznych zakłóceń konkurencji wynikających z rozbieżności między przepisami krajowymi oraz w celu zapobieżenia powstawaniu wszelkich dalszych wynikających stąd barier w handlu i znacznych zakłóceń konkurencji należy zatem przyjąć rozporządzenie ustanawiające bardziej jednolitą interpretację unijnych ram dotyczących nadużyć na rynku, jaśniej określając zasady mające zastosowanie we wszystkich państwach członkowskich. Nadanie formy rozporządzenia wymogom dotyczącym zwalczania nadużyć na rynku zapewni bezpośrednie stosowanie tych wymogów. Powinno to zapewnić jednolite warunki, zapobiegając rozbieżnościom między wymogami krajowymi, jakie mogą wystąpić w wyniku transpozycji dyrektywy. Niniejsze rozporządzenie wymagać będzie przestrzegania tych samych zasad przez wszystkie osoby w całej Unii. Ograniczy ono także złożoność przepisów i koszty ich przestrzegania ponoszone przez przedsiębiorstwa, szczególnie przedsiębiorstwa prowadzące działalność transgraniczną, oraz przyczyni do wyeliminowania zakłóceń konkurencji.
- (6) W komunikacie Komisji z dnia 25 czerwca 2008 r. w sprawie programu „Small Business Act” dla Europy wezwano Unię oraz państwa członkowskie do opracowania przepisów w celu ograniczenia obciążeń administracyjnych, dostosowania prawodawstwa do potrzeb emitentów działających na rynkach dla małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP), a także ułatwienia dostępu tych emitentów do finansowania. Szereg przepisów dyrektywy 2003/6/WE nakłada na emitentów, szczególnie tych, których instrumenty finansowe dopuszczono do obrotu na rynkach rozwoju MŚP, obciążenia administracyjne, które powinny zostać ograniczone.
- (7) Nadużycie na rynku to pojęcie obejmujące bezprawne zachowanie na rynkach finansowych, a do celów niniejszego rozporządzenia należy je rozumieć jako wykorzystywanie informacji poufnych, bezprawne ujawnianie informacji poufnych oraz manipulacje na rynku. Zachowanie takie uniemożliwia pełną i właściwą przejrzystość rynku, która stanowi warunek konieczny do umożliwienia wszystkim podmiotom gospodarczym obrotu na zintegrowanych rynkach finansowych.
- (8) Zakres dyrektywy 2003/6/WE koncentruje się na instrumentach finansowych dopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym lub instrumentach finansowych będących przedmiotem ubiegania się o dopuszczenie do obrotu na rynku regulowanym. W ostatnich latach jednak w coraz większym stopniu prowadzi się obrót instrumentami finansowymi na wielostronnych platformach obrotu (MTF). Istnieją również instrumenty finansowe będące przedmiotem obrotu jedynie na innych rodzajach zorganizowanych platform obrotu (OTF) oraz jedynie poza rynkiem regulowanym (OTC). Zakres niniejszego rozporządzenia powinien zatem obejmować wszelkie instrumenty finansowe będące w obrocie na rynku regulowanym, MTF lub OTF oraz wszelkie inne zachowania lub działania, które mogą mieć wpływ na taki instrument finansowy, niezależnie od tego, czy mają one miejsce w systemie obrotu. W przypadku niektórych rodzajów MTF, które – podobnie jak rynki regulowane – pomagają przedsiębiorstwom finansować działalność gospodarczą poprzez emisję akcji, zakaz nadużyć na rynku ma zastosowanie również w przypadku instrumentów finansowych będących przedmiotem ubiegania się o dopuszczenie do obrotu na takim rynku. Dlatego też zakres niniejszego rozporządzenia powinien obejmować instrumenty finansowe będące przedmiotem ubiegania się o dopuszczenie do obrotu na MTF. Powinno to poprawić ochronę inwestorów, zabezpieczyć integralność rynków oraz zapewnić, by nadużycia na rynku związane z tymi instrumentami były bezwzględnie zakazane.
- (9) Dla celów przejrzystości operatorzy rynku regulowanego, MTF lub OTF powinni niezwłocznie przekazywać właściwemu organowi dane dotyczące instrumentów finansowych, które zostały dopuszczone do obrotu, które są przedmiotem ubiegania się o dopuszczenie do obrotu lub które są przedmiotem obrotu w systemie obrotu. Należy dokonać drugiego powiadomienia, kiedy dany instrument przestaje być dopuszczony do obrotu. Te obowiązki powinny mieć zastosowanie również do instrumentów finansowych będących przedmiotem ubiegania się o dopuszczenie do obrotu w ich systemie obrotu, oraz do instrumentów finansowych, które dopuszczono do obrotu przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia. Powiadomienia powinny być składane do Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (EUNGiPW) przez właściwe organy, a EUNGiPW powinien publikować wykaz wszystkich zgłoszonych instrumentów finansowych. Niniejsze rozporządzenie stosuje się do instrumentów finansowych niezależnie od tego, czy figurują one w wykazie publikowanym przez EUNGiPW.
- (10) Niektóre instrumenty finansowe niebędące przedmiotem obrotu w systemie obrotu mogą być wykorzystywane do nadużyć na rynku. Obejmuje to instrumenty finansowe, których cena lub wartość zależy od instrumentów finansowych będących przedmiotem obrotu w systemie obrotu lub ma na nie wpływ lub których obrót ma

wpływ na cenę lub wartość innych instrumentów finansowych będących przedmiotem obrotu w systemie obrotu. Przykładem sytuacji, w której instrumenty takie mogą być wykorzystane do celów nadużycia na rynku, są informacje poufne dotyczące akcji lub obligacji, które mogą być wykorzystane do zakupu instrumentów pochodnych od tych akcji lub obligacji, lub indeksu, którego wartość zależy od tych akcji lub obligacji. Jeżeli cena instrumentu finansowego jest wykorzystywana jako cena referencyjna, to instrument pochodny będący przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym może być wykorzystany do uzyskania korzyści z manipulowania cenami lub do manipulowania cenami instrumentu finansowego będącego przedmiotem obrotu w systemie obrotu. Inny przykład to planowana emisja kolejnej transzy papierów wartościowych, które w innej sytuacji nie byłyby objęte zakresem niniejszego rozporządzenia, lecz obrót tymi papierami wartościowymi może wpływać na cenę lub wartość papierów wartościowych notowanych na rynku regulowanym objętych zakresem niniejszego rozporządzenia. Niniejsze rozporządzenie obejmuje również sytuację, w której cena lub wartość instrumentu będącego przedmiotem obrotu w systemie obrotu zależy od instrumentu będącego przedmiotem obrotu OTC. Ta sama zasada powinna mieć zastosowanie do kontraktów towarowych na rynku kasowym, których cena bazuje na cenie instrumentu pochodnego, a także do zakupu kontraktów towarowych na rynku kasowym będących odniesieniem dla instrumentów finansowych.

- (11) Obrót papierami wartościowymi lub instrumentami powiązаныmi w celu stabilizacji papierów wartościowych lub obrót akcjami własnymi w ramach programów odkupu może być uzasadniony ze względów gospodarczych i należy go zatem w określonych okolicznościach wyłączyć z zakazu nadużyć na rynku, pod warunkiem że dane działania prowadzone są z zachowaniem niezbędnej przejrzystości i ujawniane są odpowiednie informacje dotyczące stabilizacji lub programu odkupu.
- (12) Obrót akcjami własnymi w ramach programów odkupu i stabilizacji instrumentu finansowego, które nie zostały objęte wyłączeniami na mocy niniejszego rozporządzenia, nie powinny być jako taki uważany za stanowiący nadużycie na rynku.
- (13) Państwa członkowskie, członkowie Europejskiego Systemu Banków Centralnych (ESBC), ministerstwa i inne agencje oraz spółki celowe jednego lub kilku państw członkowskich, a także Unia i niektóre inne organy publiczne lub osoby działające w ich imieniu nie powinny być ograniczane w prowadzeniu polityki pieniężnej, dewizowej lub zarządzania długiem publicznym, jeżeli ich działania są podejmowane w interesie publicznym i wyłącznie w celu prowadzenia wspomnianej polityki. Również transakcje, zlecenia ani zachowania Unii, spółki celowej jednego lub kilku państw członkowskich, Europejskiego Banku Inwestycyjnego, Europejskiego Instrumentu Stabilności Finansowej, Europejskiego Mechanizmu Stabilności lub międzynarodowej instytucji finansowej utworzonej przez przynajmniej dwa państwa członkowskie nie powinny być ograniczone w gromadzeniu funduszy i świadczeniu pomocy finansowej ich członkom. Takie wyłączenie z zakresu niniejszego rozporządzenia można zgodnie z niniejszym rozporządzeniem rozszerzyć na niektóre organy publiczne mające za zadanie zarządzanie długiem publicznym lub interweniujące w tym zarządzaniu, a także na banki centralne państw trzecich. Jednocześnie tych wyłączeń dotyczących polityki pieniężnej, dewizowej lub zarządzania długiem publicznym nie należy rozszerzać na przypadki, gdy te organy publiczne dokonują transakcji, składają zlecenia lub podejmują zachowania, inne niż służące realizacji wspomnianej polityki, lub gdy osoby pracujące dla tych organów dokonują transakcji, składają zlecenia lub podejmują zachowania na własny rachunek.
- (14) Racjonalni inwestorzy opierają swoje decyzje inwestycyjne na informacjach, którymi już dysponują, tj. na informacjach dostępnych *ex ante*. Na pytanie, czy podejmując decyzję inwestycyjną, racjonalny inwestor prawdopodobnie wzięłyby pod uwagę określoną informację, należy więc odpowiedzieć na podstawie informacji dostępnych *ex ante*. Ocena taka musi uwzględniać spodziewany wpływ informacji w świetle całokształtu powiązanej działalności emitenta, niezawodność źródła informacji oraz wszelkie inne zmienne rynkowe, które w danych okolicznościach mogą wpłynąć na instrumenty finansowe, powiązane kontrakty towarowe na rynku kasowym lub produkty sprzedawane na aukcjach na podstawie uprawnień do emisji.
- (15) Informacje *ex post* mogą służyć do sprawdzenia przypuszczeń co do tego, czy informacje *ex ante* miały wpływ na cenę, nie mogą jednak służyć do podejmowania działań wobec osób, które wyciągnęły prawidłowe wnioski z dostępnych im informacji *ex ante*.
- (16) Jeżeli informacja poufna dotyczy procesu, który przebiega etapowo, zarówno każdy etap tego procesu, jak i cały proces mogą stanowić informacje poufne. Etap pośredni w długotrwałym procesie może sam w sobie stanowić zbiór okoliczności lub wydarzenie zaistniałe lub co do którego – w oparciu o ogólną ocenę czynników występujących w danym czasie – można realnie oczekiwać, że zaistnieje lub wystąpi. Pojęcia tego nie należy jednak interpretować w ten sposób, że należy uwzględnić istotność wpływu tego zbioru okoliczności lub tego wydarzenia na ceny danych instrumentów finansowych. Etap pośredni powinien być uznany za informację poufną, jeżeli sam w sobie spełnia kryteria określone w niniejszym rozporządzeniu w odniesieniu do informacji poufnych.

- (17) Informacja dotycząca wydarzenia lub zbioru okoliczności będących pośrednim etapem w długotrwałym procesie może dotyczyć na przykład stanu negocjacji w sprawie kontraktów, warunków wstępnie ustalonych podczas negocjacji w sprawie kontraktów, możliwości emisji instrumentów finansowych, warunków obrotu instrumentami finansowymi, wstępnych warunków emisji instrumentów finansowych lub rozważenia możliwości zakwalifikowania instrumentu finansowego do głównego indeksu lub skreślenia instrumentu finansowego z takiego indeksu.
- (18) Pewność prawa dla uczestników rynku należy zagwarantować poprzez bliższe określenie dwóch elementów kluczowych dla definicji informacji poufnych, tj. precyzyjnego charakteru tych informacji oraz istotności ich potencjalnego wpływu na ceny instrumentów finansowych, powiązanych kontraktów towarowych na rynku kasowym lub produktów sprzedawanych na aukcjach na podstawie uprawnień do emisji. W przypadku instrumentów pochodnych opartych na produktach energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym za informacje poufne należy uznać w szczególności informacje, których ujawnienie jest wymagane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1227/2011 ⁽¹⁾.
- (19) Celem niniejszego rozporządzenia nie jest wprowadzenie zakazu prowadzenia przez akcjonariuszy i kierownictwo rozmów o charakterze ogólnym na temat danego emitenta, dotyczących działalności i sytuacji na rynku. Tego typu stosunki mają zasadnicze znaczenie dla skutecznego funkcjonowania rynków i nie powinny być zakazane w drodze niniejszego rozporządzenia.
- (20) Rynki kasowe oraz powiązane rynki instrumentów pochodnych są ściśle współzależne i mają charakter globalny, zaś nadużycia na rynku mogą wystąpić na wszystkich rynkach oraz w różnych krajach, co może stwarzać istotne ryzyko systemowe. Jest tak zarówno w przypadku wykorzystywania informacji poufnych, jak i manipulacji na rynku. W szczególności informacja poufna z rynku kasowego może przynieść korzyść osobie zajmującej się obrotem na rynku finansowym. Informacja poufna w odniesieniu do towarowego instrumentu pochodnego powinna być zdefiniowana jako informacja, która zarówno odpowiada ogólnej definicji informacji poufnej w odniesieniu do rynków finansowych, jak i jest objęta wymogiem podawania do wiadomości publicznej zgodnie z przepisami ustawowymi lub wykonawczymi na szczeblu unijnym lub krajowym, zasadami rynkowymi, kontraktami lub zwyczajami na odpowiednich rynkach towarowych instrumentów pochodnych lub na rynkach kasowych. Przykładem takich zasad jest w szczególności rozporządzenie (UE) nr 1227/2011 w odniesieniu do rynku energii oraz inicjatywa ws. bazy danych organizacji międzybranżowych (JODI) w odniesieniu do ropy naftowej. Informacja taka może być podstawą decyzji uczestników rynku o zawarciu transakcji na towarowych instrumentach pochodnych lub powiązanych kontraktach towarowych na rynku kasowym, dlatego też powinna stanowić informację poufną, którą należy udostępniać publicznie, jeżeli występuje prawdopodobieństwo, że będzie mieć istotny wpływ na ceny takich instrumentów pochodnych lub powiązanych kontraktów towarowych na rynku kasowym.

Ponadto strategię manipulacyjną można także rozszerzyć na rynki kasowe i rynki instrumentów pochodnych. Obrót instrumentami finansowymi, w tym towarowymi instrumentami pochodnymi, może służyć do manipulacji powiązanymi kontraktami towarowymi na rynku kasowym, a towarowe kontrakty na rynku kasowym mogą służyć do manipulacji powiązanymi instrumentami finansowymi. Zakaz manipulacji rynkowych powinien uwzględniać te współzależności. Rozszerzanie zakresu niniejszego rozporządzenia na zachowania, które nie dotyczą instrumentów finansowych, na przykład na obrót kontraktami towarowymi na rynku kasowym, które mają wpływ jedynie na rynek kasowy, jest jednak zarówno niezasadne, jak i niewykonalne. W konkretnym przypadku produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym właściwe organy powinny wziąć pod uwagę szczególne elementy definicji zawartych w rozporządzeniu (UE) nr 1227/2011, kiedy stosują zawarte w niniejszym rozporządzeniu definicje informacji poufnych, wykorzystywania informacji poufnych oraz manipulacji na rynku do instrumentów finansowych powiązanych z produktami energetycznymi sprzedawanymi w obrocie hurtowym.

- (21) Zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽²⁾ Komisja, państwa członkowskie oraz inne oficjalnie wyznaczone organy są odpowiedzialne m.in. za techniczny aspekt wydawania uprawnień do emisji, ich bezpłatne przyznawanie kwalifikującym się sektorom przemysłu i nowym uczestnikom rynku, a ogólniej – za opracowywanie i wdrażanie unijnych ram polityki klimatycznej stanowiącej podstawę wydawania uprawnień do emisji nabywcom podlegającym unijnemu systemowi handlu uprawnieniami do emisji (EU ETS). Przy wykonywaniu tych obowiązków wspomniane organy publiczne mogą mieć dostęp m.in. do informacji niejawnych mających potencjalnie wpływ na kształtowanie się cen, a zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE mogą być zobowiązane do wykonywania pewnych operacji rynkowych związanych z uprawnieniami do emisji. W konsekwencji klasyfikacji uprawnień do emisji jako instrumentów finansowych w ramach przeglądu dyrektywy 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽³⁾ instrumenty te będą również objęte zakresem stosowania niniejszego rozporządzenia.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1227/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie integralności i przejrzystości hurtowego rynku energii (Dz.U. L 326 z 8.12.2011, s. 1).

⁽²⁾ Dyrektywa 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. ustanawiająca system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie oraz zmieniająca dyrektywę Rady 96/61/WE (Dz.U. L 275 z 25.10.2003, s. 32).

⁽³⁾ Dyrektywa 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych zmieniająca dyrektywę Rady 85/611/EWG i 93/6/EWG i dyrektywę 2000/12/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylająca dyrektywę Rady 93/22/EWG (Dz.U. L 145 z 30.4.2004, s. 1).

W celu zachowania zdolności Komisji, państw członkowskich i innych oficjalnie wyznaczonych organów do opracowywania i wdrażania polityki klimatycznej Unii, działania tych organów publicznych powinny zostać wyłączone z zakresu stosowania niniejszego rozporządzenia, o ile są one podejmowane w interesie publicznym i bezpośrednio służą realizacji tej polityki oraz dotyczą uprawnień do emisji. Takie wyłączenie nie powinno mieć ujemnego wpływu na ogólną przejrzystość rynku, gdyż na tych organach publicznych spoczywa ustawowy obowiązek działania w sposób zapewniający zorganizowane, uczciwe i niedyskryminujące ujawnianie i dostęp do wszelkich nowych decyzji, zmian i danych, które mogą wpływać na ceny. Co więcej, w dyrektywie 2003/87/WE i przyjętych na jej podstawie środkach wykonawczych przewidziano zabezpieczenia uczciwego i niedyskryminującego ujawniania posiadanych przez organy publiczne szczegółowych informacji mogących mieć wpływ na ceny. Jednocześnie wyłączenie organów publicznych realizujących politykę klimatyczną Unii nie powinno dotyczyć przypadków, w których te organy publiczne prowadzą działania lub transakcje niesłużące realizacji polityki klimatycznej Unii lub gdy osoby pracujące dla tych organów prowadzą takie działania lub dokonują transakcji na własny rachunek.

- (22) Zgodnie z art. 43 TFUE oraz do celów wdrożenia umów międzynarodowych zawartych na mocy TFUE Komisja, państwa członkowskie i inne oficjalnie wyznaczone organy są odpowiedzialne m.in. za realizację wspólnej polityki rolnej oraz wspólnej polityki rybołówstwa. Wykonując te zadania, wspomniane organy publiczne podejmują działania i przyjmują środki mające na celu zarządzanie rynkami rolnymi i połowami, w tym polegające na interwencjach publicznych, nakładaniu dodatkowych opłat celnych lub ich zawieszaniu. Ze względu na zakres stosowania niniejszego rozporządzenia niektóre jego przepisy mające zastosowanie do kontraktów towarowych na rynku kasowym, które mają lub mogą mieć wpływ na instrumenty finansowe, oraz do instrumentów finansowych, których wartość zależy od wartości kontraktów towarowych na rynku kasowym i które mają lub mogą mieć wpływ na kontrakty towarowe na rynku kasowym, należy zapewnić brak ograniczeń w działaniach Komisji, państw członkowskich i innych organów oficjalnie wyznaczonych do realizacji wspólnej polityki rolnej i wspólnej polityki rybołówstwa. W celu zachowania zdolności Komisji, państw członkowskich i innych oficjalnie wyznaczonych organów do opracowywania i realizacji wspólnej polityki rolnej i wspólnej polityki rybołówstwa działania tych organów publicznych powinny zostać wyłączone z zakresu stosowania niniejszego rozporządzenia, o ile są one podejmowane w interesie publicznym i wyłącznie w ramach realizacji tych polityk. Takie wyłączenie nie powinno mieć ujemnego wpływu na ogólną przejrzystość rynku, gdyż na tych organach publicznych spoczywa ustawowy obowiązek działania w sposób zapewniający zorganizowane, uczciwe i niedyskryminujące ujawnianie i dostęp do wszelkich nowych decyzji, zmian i danych, które mogą wpływać na ceny. Jednocześnie wyłączenie organów publicznych działających w ramach wspólnej polityki rolnej i wspólnej polityki rybołówstwa nie powinno dotyczyć przypadków, w których te organy publiczne prowadzą działania lub transakcje niesłużące realizacji wspólnej polityki rolnej i wspólnej polityki rybołówstwa lub gdy osoby pracujące dla tych organów prowadzą takie działania lub transakcje na własny rachunek.
- (23) Podstawową cechą wykorzystywania informacji poufnych jest nieuczciwe uzyskiwanie korzyści z informacji poufnych ze szkodą dla osób trzecich niemających dostępu do takich informacji, co oznacza zagrożenie dla integralności rynków finansowych i dla zaufania inwestorów. W związku z tym zakaz wykorzystywania informacji poufnych powinien mieć zastosowanie, gdy osoba będąca w posiadaniu informacji poufnych nieuczciwie korzysta z przewagi płynącej z posiadania tych informacji, dokonując transakcji rynkowych w związku z tymi informacjami przez nabywanie lub zbywanie albo usiłowanie nabycia lub zbycia, anulowanie lub zmianę albo usiłowanie anulowania lub zmiany zlecenia nabycia lub zbycia, na własny rachunek lub na rzecz osoby trzeciej, pośrednio lub bezpośrednio, instrumentów finansowych, których dotyczą dane informacje. Wykorzystywanie informacji poufnych może również polegać na obrocie uprawnieniami do emisji i instrumentami pochodnymi oraz na składaniu ofert na aukcjach uprawnień do emisji lub innych produktów sprzedawanych na aukcjach na podstawie uprawnień do emisji, zgodnie z rozporządzeniem Komisji (UE) nr 1031/2010⁽¹⁾.
- (24) Jeżeli osoba prawna lub fizyczna będąca w posiadaniu informacji poufnych nabywa lub zbywa albo usiłuje nabyć lub zbyć, na własny rachunek lub na rzecz osoby trzeciej, pośrednio lub bezpośrednio, instrumenty finansowe, których dotyczą dane informacje, powinno istnieć domniemanie, że osoba ta wykorzystwała te informacje. Domniemanie to nie narusza prawa do obrony. Pytanie, czy dana osoba naruszyła zakaz wykorzystywania informacji poufnych lub usiłowała wykorzystać informacje poufne, należy analizować w świetle celu niniejszego rozporządzenia, jakim jest ochrona integralności rynku finansowego i podnoszenie zaufania inwestorów, które z kolei opiera się na zapewnieniu inwestorom równych warunków działania i ochrony przed nadużywaniem informacji poufnych.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1031/2010 z dnia 12 listopada 2010 r. w sprawie harmonogramu, kwestii administracyjnych oraz pozostałych aspektów sprzedaży na aukcji uprawnień do emisji gazów cieplarnianych na mocy dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie (Dz.U. L 302 z 18.11.2010, s. 1).

- (25) Zlecenia złożone zanim dana osoba weszła w posiadanie informacji poufnych nie powinny być uznawane za wykorzystywanie informacji poufnych. Jednak od chwili wejścia tej osoby w posiadanie informacji poufnych powinno istnieć domniemanie, że wszelkie związane z tymi informacjami zmiany w zleceniach złożonych przed wejściem w posiadanie takich informacji, w tym anulowanie lub zmiana zlecenia albo usiłowanie anulowania lub zmiany zlecenia, stanowi wykorzystywanie informacji poufnych. Domniemanie to można jednakże obalić, jeżeli dana osoba wykaże, że nie skorzystała z informacji poufnych, zawierając transakcję.
- (26) Wykorzystywanie informacji poufnych może polegać na nabywaniu lub zbywaniu instrumentu finansowego lub produktu sprzedawanego na aukcji na podstawie uprawnień do emisji lub na anulowaniu lub zmianie zlecenia albo na usiłowaniu nabycia lub zbycia instrumentu finansowego lub anulowania lub zmiany zlecenia przez osobę, która wie lub powinna wiedzieć, że dane informacje są informacjami poufnymi. Z tego względu właściwe organy powinny ocenić, co racjonalna osoba posiadająca przeciętną wiedzę wie lub powinna była wiedzieć w danych okolicznościach.
- (27) Niniejsze rozporządzenie należy interpretować w sposób spójny ze środkami przyjętymi przez państwa członkowskie w celu ochrony interesów posiadaczy zbywalnych papierów wartościowych dających prawa głosu w spółce (lub mogących dawać takie prawa w wyniku wykonywania praw lub konwersji), kiedy spółka ta jest przedmiotem publicznej oferty przejęcia lub każdej innej proponowanej zmiany kontroli. W szczególności niniejsze rozporządzenie należy interpretować w sposób spójny z przepisami ustawowymi, wykonawczymi i administracyjnymi przyjętymi w odniesieniu do ofert przejęcia, transakcji łączenia i innych transakcji mających wpływ na własność lub kontrolę nad spółkami, nadzorowanych przez organy nadzoru wyznaczone przez państwa członkowskie na mocy art. 4 dyrektywy 2004/25/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁽¹⁾.
- (28) Badań i szacunków sporządzonych na podstawie danych dostępnych publicznie nie należy uważać samych w sobie za informacje poufne, a sam fakt, iż dana transakcja jest przeprowadzana na podstawie badań czy szacunków, nie powinien być uznawany za wykorzystywanie informacji poufnych. Jednak na przykład w sytuacji, gdy publikacja lub rozpowszechnienie informacji jest rutynowo oczekiwane przez rynek i gdy taka publikacja lub takie rozpowszechnianie jest elementem procesu kształtowania cen instrumentów finansowych lub gdy informacje te przedstawiają opinie uznanego komentatora rynku lub instytucji, mogących mieć wpływ na ceny powiązanych instrumentów finansowych, informacje takie mogą stanowić informacje poufne. Podmioty rynkowe muszą zatem rozważyć zakres, w jakim dane informacje nie są dostępne publicznie, oraz potencjalny wpływ na instrumenty finansowe będące przedmiotem obrotu, zanim dane informacje zostaną opublikowane lub rozpowszechnione, by ustalić, czy obrót takimi instrumentami odbywałby się na podstawie informacji poufnych.
- (29) Aby uniknąć nieumyślnego zakazywania uprawnionych form działalności finansowej, czyli takich, przy których nie dochodzi do nadużyć na rynku, należy uznać pewne zachowania za prawnie dopuszczalne. Może to obejmować na przykład uznanie roli animatorów rynku, którzy działając zgodnie z przepisami prawa, zapewniają płynność papierom wartościowym notowanym na danym rynku.
- (30) Sam fakt, że animatorzy rynku lub osoby upoważnione do działania jako kontrahenci ograniczają się do prowadzenia działalności gospodarczej, co do której prowadzenia posiadają uprawnienie, polegające na kupnie lub sprzedaży instrumentów finansowych, albo też że osoby upoważnione do realizacji zleceń w imieniu osób trzecich posiadających informacje poufne ograniczają się do sumiennego wykonania, anulowania lub zmiany zlecenia, nie powinien być uznawany za wykorzystywanie informacji poufnych. Jednak ustanowiona w niniejszym rozporządzeniu ochrona animatorów rynku, podmiotów upoważnionych do działania w charakterze kontrahentów lub osób upoważnionych do wykonywania zleceń w imieniu osób trzecich posiadających informacje poufne nie obejmuje działań wyraźnie zakazanych na mocy niniejszego rozporządzenia, w tym na przykład praktyki znanej jako „front-running” (dokonywanie własnych transakcji na podstawie wiedzy o zleceniach klientów). W przypadku gdy osoby prawne zastosowały wszelkie racjonalne środki, by zapobiec wystąpieniu nadużycia na rynku, jednak zatrudnione przez nie osoby fizyczne popełniają nadużycie na rynku w imieniu osoby prawnej, nie należy tego uznać za nadużycie na rynku popełnione przez daną osobę prawną. Innym przykładem sytuacji, której nie należy uznać za wykorzystywanie informacji poufnych, są transakcje prowadzone w celu wywiązania się z wcześniejszego zobowiązania, które stało się wymagalne. Sam fakt posiadania dostępu do informacji poufnych dotyczących innej spółki i wykorzystywanie ich w kontekście publicznej oferty przejęcia w celu uzyskania kontroli nad tą spółką lub dążenia do połączenia się z tą spółką nie powinien sam w sobie być uznany za wykorzystywanie informacji poufnych.

(¹) Dyrektywa 2004/25/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie ofert przejęcia (Dz.U. L 142 z 30.4.2004, s. 12).

- (31) Ponieważ nabywanie lub zbywanie instrumentów finansowych koniecznie wymaga uprzedniej decyzji w sprawie nabycia lub zbycia, podjętej przez osobę dokonującą jednej z tych transakcji, sam fakt dokonania takiego nabycia lub zbycia nie powinien być uznawany za wykorzystania informacji poufnych. Działanie na podstawie własnych planów i strategii handlowych nie powinno być uznawane za wykorzystywanie informacji poufnych. Jednak żadna z tych osób prawnych lub fizycznych nie powinna być chroniona z racji wykonywanego zawodu; powinny być one chronione tylko pod warunkiem, że działają we właściwy i odpowiedni sposób, spełniając zarówno standardy oczekiwane w ich zawodzie, jak i określone w niniejszym rozporządzeniu, czyli ochrony integralności rynku i inwestorów. Można uznać, że nastąpiło naruszenie, jeżeli właściwy organ ustali, że do wspomnianych transakcji, zleceń lub zachowań doszło z nieuprawnionego powodu lub że dana osoba wykorzystwała informacje poufne.
- (32) Badania rynku to interakcje między sprzedającym instrumenty finansowe a co najmniej jednym potencjalnym inwestorem przed ogłoszeniem transakcji, mające na celu ocenę zainteresowania potencjalnych inwestorów możliwą transakcją oraz ustalenie jej ceny, wielkości i struktury. Badania rynku mogą obejmować pierwszą lub kolejną ofertę danych papierów wartościowych i różnią się od zwykłego obrotu. Są niezwykle cennym narzędziem poznawania opinii potencjalnych inwestorów, intensyfikacji dialogu z akcjonariuszami, zapewniania sprawnego obrotu oraz uzgadniania stanowisk emitentów, dotychczasowych akcjonariuszy i potencjalnych nowych inwestorów. Mogą przynosić w szczególności korzyści, kiedy brak jest zaufania do rynku lub odpowiedniego wskaźnika referencyjnego lub kiedy rynki są niestabilne. W związku z tym możliwość prowadzenia badań rynku jest istotna dla właściwego funkcjonowania rynków finansowych, a badań rynku jako takich nie należy uznawać za nadużycie na rynku.
- (33) Przykłady badań rynku obejmują sytuacje, w których przedsiębiorstwo sprzedające prowadziło z emitentem rozmowy na temat potencjalnej transakcji i postanowiło ocenić zainteresowanie potencjalnego inwestora, by określić warunki transakcji; kiedy emitent zamierza ogłosić finansowanie dłużne lub dodatkową emisję akcji i przedsiębiorstwo sprzedające kontaktuje się z kluczowymi inwestorami, podając im pełne brzmienie warunków transakcji, by uzyskać zobowiązanie finansowe do udziału w transakcji; kiedy strona sprzedająca dąży do sprzedaży znacznego pakietu papierów wartościowych w imieniu inwestora i chce ocenić potencjalne zainteresowanie innych potencjalnych inwestorów tymi papierami wartościowymi.
- (34) Prowadzenie badań rynku może wymagać ujawnienia potencjalnym inwestorom informacji poufnych. Zazwyczaj możliwość osiągnięcia korzyści finansowych z obrotu w oparciu o informacje poufne przekazane w ramach badań rynku wystąpi tylko wtedy, gdy istnieje rynek instrumentu finansowego będącego przedmiotem badań rynku lub powiązanego instrumentu finansowego. Ze względu na harmonogram takich rozmów możliwe jest ujawnienie potencjalnemu inwestorowi informacji poufnych w czasie badań rynku już po tym, jak dany instrument finansowy zostanie dopuszczony do obrotu na rynku regulowanym lub zostanie wprowadzony do obrotu na MTF lub OTF. Przed zainicjowaniem badania rynku uczestnik rynku ujawniający informacje powinien ocenić, czy badanie to będzie się wiązać z ujawnieniem informacji poufnych.
- (35) Informację poufną należy uznać za ujawnioną w sposób uprawniony, jeżeli zostaje ujawniona w normalnym trybie wykonywania czynności w ramach zatrudnienia, zawodu lub obowiązków danej osoby. Jeżeli badanie rynku pociąga za sobą ujawnienie informacji poufnych, ujawniającego uczestnika rynku uzna się za działającego w normalnym trybie wykonywania czynności w ramach zatrudnienia, zawodu lub obowiązków, jeżeli z chwilą ujawnienia informacji poinformuje on osobę, której ujawnia informacje, że może ona otrzymać informacje poufne, i uzyska od niej zgodę na jej otrzymanie, oraz poinformuje ją, że przepisy niniejszego rozporządzenia ograniczą jej możliwość dokonywania lub zlecania transakcji lub działania w oparciu o te informacje, że niezbędne jest podjęcie racjonalnych działań w celu bieżącej ochrony poufności informacji oraz że osoba ta musi poinformować ujawniającego uczestnika rynku o tożsamości wszystkich osób fizycznych i prawnych, którym informacje te są ujawniane w ramach opracowywania odpowiedzi na badanie rynku. Ujawniający uczestnik rynku powinien również wywiązać się z obowiązków, które zostaną określone szczegółowo w regulacyjnych standardach technicznych, dotyczących przechowywania danych dotyczących ujawnianych informacji. Nie powinno domniemywać się, że uczestnicy rynku nieprzestrzegający niniejszego rozporządzenia przy prowadzeniu badań rynku bezprawnie ujawnili informacje poufne, natomiast nie powinni oni mieć możliwości skorzystania z wyjątku przyznanego podmiotom, które postępowały zgodnie z tymi przepisami. Pytanie, czy naruszyli oni zakaz bezprawnego ujawniania informacji poufnych, należy analizować w świetle wszystkich stosownych przepisów niniejszego rozporządzenia, a wszyscy ujawniający uczestnicy rynku powinni, zanim zainicjują badania rynku, podlegać obowiązkowi odnotowania na piśmie, czy w ich ocenie dane badanie rynku pociągnie za sobą ujawnienie informacji poufnych.

- (36) Potencjalni inwestorzy objęci badaniem rynku powinni z kolei ocenić, czy ujawnione im informacje stanowią informacje poufne uniemożliwiające im zawieranie transakcji na ich podstawie lub dalsze ujawnianie tych informacji. Potencjalni inwestorzy nadal podlegają zasadom dotyczącym wykorzystywania informacji poufnych i bezprawnego ujawniania informacji poufnych ustanowionym w niniejszym rozporządzeniu. W celu wsparcia potencjalnych inwestorów w tej ocenie oraz ustalenia, jakie działania powinni oni podjąć, by nie naruszyć niniejszego rozporządzenia, EUNGiPW powinien wydać wytyczne.
- (37) W rozporządzeniu (UE) nr 1031/2010 przewidziano dwa równoległe systemy dotyczące nadużyć na rynku, mające zastosowanie do sprzedaży uprawnień do emisji na aukcji. Jednakże w wyniku sklasyfikowania uprawnień do emisji jako instrumentów finansowych niniejsze rozporządzenie powinno stanowić jednolity zbiór przepisów w zakresie środków zwalczania nadużyć na rynku, mających zastosowanie do całokształtu pierwotnego i wtórnego rynku uprawnień do emisji. Niniejsze rozporządzenie powinno mieć także zastosowanie do zachowań lub transakcji, w tym ofert, dotyczących sprzedaży na aukcji platformie aukcyjnej zatwierdzonej jako rynek regulowany uprawnień do emisji lub innych produktów sprzedawanych na aukcji na podstawie uprawnień do emisji, nawet gdy produkty sprzedawane na aukcji nie są instrumentami finansowymi, zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1031/2010.
- (38) W niniejszym rozporządzeniu należy przewidzieć środki dotyczące manipulacji na rynku pozwalające na dostosowanie do nowych form obrotu lub nowych strategii stanowiących potencjalne nadużycia. W celu odzwierciedlenia faktu, że obrót instrumentami finansowymi staje się coraz bardziej zautomatyzowany, pożądane jest, aby w definicji manipulacji na rynku podać przykłady konkretnych strategii stanowiących nadużycia, które mogą zostać przeprowadzone za pomocą wszelkich dostępnych środków obrotu, w tym transakcji algorytmicznych i handlu wysokiej częstotliwości. Podane przykłady nie mają być ani wyczerpujące, ani też nie mają sugerować, jakoby te same strategie zrealizowane przy użyciu innych środków nie stanowiły nadużyć.
- (39) Zakazy nadużyć na rynku powinny również obejmować osoby współdziałające w popełnianiu nadużycia na rynku. Przykłady mogą obejmować m.in. pośredników opracowujących i rekomendujących strategię obrotu, której wynikiem ma być nadużycie na rynku, osoby zachęcające osobę posiadającą informacje poufne do ich bezprawnego ujawnienia lub osoby opracowujące oprogramowanie we współpracy z osobą zlecającą lub zawierającą transakcję na instrumentach finansowych w celu ułatwienia nadużycia na rynku.
- (40) Aby zapewnić możliwość pociągnięcia do odpowiedzialności zarówno osoby prawnej, jak i wszystkich osób fizycznych biorących udział w podejmowaniu decyzji przez osobę prawną, należy uznać poszczególne krajowe mechanizmy prawne występujące w państwach członkowskich. Takie mechanizmy powinny być zbieżne z metodami przypisywania odpowiedzialności w prawie krajowym.
- (41) Aby uzupełnić zakaz manipulacji na rynku, niniejsze rozporządzenie powinno obejmować zakaz usiłowania dokonywania manipulacji na rynku. Usiłowanie dokonania manipulacji na rynku należy odróżniać od zachowań, co do których istnieje prawdopodobieństwo, że doprowadzą do manipulacji na rynku, gdyż oba te działania są zakazane na mocy niniejszego rozporządzenia. Usiłowanie takie może obejmować sytuacje, w których dane działanie rozpoczęto, ale go nie dokończono, np. w wyniku niezadziałania technologii lub złożenia zlecenia transakcji, które nie zostało zrealizowane. Zakaz usiłowania dokonania manipulacji na rynku jest konieczny, by umożliwić właściwym organom nakładanie sankcji za takie usiłowanie.
- (42) Bez uszczerbku dla celu niniejszego rozporządzenia i jego przepisów mających bezpośrednie zastosowanie osoba zawierająca transakcje lub składająca zlecenia, które można uznać za stanowiące manipulację na rynku, może być w stanie wykazać, że zawierając takie transakcje lub wydając takie zlecenia, kierowała się uprawnionymi powodami, oraz że te transakcje i zlecenia były zgodne z praktyką przyjętą na danym rynku. Istnienie przyjętej praktyki rynkowej może ustalić wyłącznie właściwy organ odpowiedzialny za nadzorowanie nadużyć na danym rynku. Praktyki przyjętej na danym rynku nie można uznać za mającą zastosowanie do innych rynków, chyba że organy właściwe dla takich innych rynków oficjalnie zaakceptowały tę praktykę. Nadal możliwe jest uznanie, że doszło do naruszenia, jeżeli właściwy organ ustali istnienie nieuprawnionego powodu wykonania tych transakcji lub złożenia tych zleceń.
- (43) Niniejsze rozporządzenie powinno także wyjaśniać, iż manipulacja na rynku lub usiłowanie dokonania manipulacji na rynku dotyczącej instrumentu finansowego może przyjąć postać wykorzystywania powiązanych instrumentów finansowych, takich jak instrumenty pochodne będące w obrocie w innym systemie obrotu lub OTC.

- (44) Cena wielu instrumentów finansowych jest ustalana na podstawie wskaźników referencyjnych. Faktyczna manipulacja lub usiłowanie manipulacji wskaźnikami referencyjnymi, w tym międzybankowymi stopami procentowymi, może mieć poważny wpływ na zaufanie do rynku i przynieść znaczne straty dla inwestorów lub rzeczywiste zakłócenia w gospodarce. W celu zachowania integralności rynków oraz zagwarantowania właściwym organom możliwości egzekwowania wyraźnego zakazu manipulowania wskaźnikami referencyjnymi konieczne jest zatem wprowadzenie przepisów szczegółowych dotyczących wskaźników referencyjnych. Przepisy te powinny obejmować wszystkie publikowane wskaźniki referencyjne, w tym wskaźniki dostępne w internecie zarówno nieodpłatnie, jak i za opłatą, takie jak wskaźniki referencyjne swapów ryzyka kredytowego (CDS) oraz indeksy indeksów. Należy uzupełnić ogólny zakaz manipulacji na rynku przez wprowadzenie zakazu manipulowania samym wskaźnikiem referencyjnym oraz przekazywania fałszywych lub wprowadzających w błąd informacji, dostarczania fałszywych lub wprowadzających w błąd danych lub podejmowania jakichkolwiek innych działań stanowiących manipulację obliczaniem wskaźnika referencyjnego, jeżeli obliczanie to zdefiniowano szeroko, by obejmowało ono otrzymywanie i ocenę wszystkich danych dotyczących obliczania danego wskaźnika referencyjnego, a w szczególności danych przetworzonych, również jeśli chodzi o metodologię opracowywania wskaźnika referencyjnego, jeżeli jest ona w całości lub w części oparta na algorytmach lub na ocenie. Wskazane przepisy uzupełniają rozporządzenie (UE) nr 1227/2011, zakazujące celowego dostarczania fałszywych informacji przedsiębiorstwom, które dokonują szacowania cen lub sporządzają sprawozdania rynkowe dotyczące produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym, co prowadzi do wprowadzenia w błąd uczestników rynku działających na podstawie takich szacunków cen lub sprawozdań rynkowych.
- (45) Aby zapewnić jednolite warunki na rynku w systemach i platformach obrotu podlegających niniejszemu rozporządzeniu, od każdej osoby prowadzącej działalność na rynkach regulowanych, MTF i OTF powinno się wymagać ustanowienia i utrzymywania skutecznych rozwiązań, systemów i procedur mających na celu zapobieganie i wykrywanie manipulacji i praktyk stanowiących nadużycie.
- (46) Manipulacja lub usiłowanie manipulacji instrumentami finansowymi może również polegać na składaniu zleceń, które mogą nie zostać zrealizowane. Ponadto instrumentem finansowym można manipulować przez działania wykonywane poza systemem obrotu. Osoby zawodowo pośredniczące w zawieraniu transakcji lub wykonywaniu zleceń powinny być zobowiązane do ustanowienia i utrzymywania skutecznych rozwiązań, systemów i procedur wykrywania i powiadamiania o podejrzanych transakcjach. Powinny one również powiadamiać o podejrzanych zleceniach i transakcjach mających miejsce poza systemem obrotu.
- (47) Manipulacja lub usiłowanie manipulacji instrumentami finansowymi może również polegać na rozpowszechnianiu fałszywych lub wprowadzających w błąd informacji. Rozpowszechnianie fałszywych lub wprowadzających w błąd informacji może mieć istotny wpływ na ceny instrumentów finansowych w stosunkowo krótkim okresie. Może obejmować tworzenie ewidentnie fałszywych informacji, ale również umyślne pomijanie istotnych faktów, a także świadomie niedokładne podawanie informacji. Ten rodzaj manipulacji na rynku jest szczególnie szkodliwy dla inwestorów, ponieważ powoduje on, że opierają oni swoje decyzje inwestycyjne na nieprawdziwych lub niezrzetelnych informacjach. Jest to szkodliwe także w stosunku do emitentów, ponieważ ogranicza to zaufanie wobec dostępnych na ich temat informacji. Brak zaufania do rynku może z kolei zagrozić możliwości emisji przez emitenta nowych instrumentów finansowych lub uzyskiwania kredytu od innych uczestników rynku w celu sfinansowania działalności. Informacje rozchodzą się bardzo szybko na rynku. W rezultacie szkody ponoszone przez inwestorów i emitentów mogą utrzymywać się stosunkowo długo, aż do momentu, gdy okaże się, że informacje są fałszywe lub wprowadzające w błąd, a emitent lub osoby odpowiedzialne za ich rozpowszechnianie będą mogły je skorygować. Konieczne jest zatem zakwalifikowanie rozpowszechniania informacji fałszywych lub wprowadzających w błąd, w tym pogłosek oraz fałszywych lub wprowadzających w błąd wiadomości, jako naruszeń niniejszego rozporządzenia. Nie należy więc pozwalać na to, aby osoby działające na rynkach finansowych swobodnie wyrażały informacje sprzeczne z ich własną opinią lub zdrowym rozsądkiem, co do których wiedzą lub powinny wiedzieć, że są one fałszywe lub wprowadzające w błąd, ze szkodą dla inwestorów i emitentów.
- (48) Ze względu na coraz powszechniejsze korzystanie ze stron internetowych, blogów i mediów społecznościowych ważnym jest wskazanie, że rozpowszechnianie fałszywych lub wprowadzających w błąd informacji za pomocą internetu, w tym na stronach mediów społecznościowych lub anonimowych blogach, powinno być traktowane do celów niniejszego rozporządzenia jako równoważne takim działaniom prowadzonym za pośrednictwem bardziej tradycyjnych kanałów komunikacji.
- (49) Podanie do wiadomości publicznej informacji poufnych przez emitenta jest konieczne do zapobiegania wykorzystaniu informacji poufnych oraz do zapewnienia niewprowadzania inwestorów w błąd. Należy więc wymagać od inwestorów, aby jak najszybciej podawali oni do wiadomości publicznej informacje poufne. W szczególnych okolicznościach obowiązek ten może jednak szkodzić uzasadnionym interesom emitenta. W takich sytuacjach opóźnienie w podaniu do wiadomości publicznej informacji poufnej powinno być dozwolone, pod warunkiem że opóźnienie to prawdopodobnie nie wprowadzi opinii publicznej w błąd, zaś emitent jest w stanie zapewnić poufność danych informacji. Emitent ma obowiązek ujawnienia informacji poufnych wyłącznie wtedy, gdy instrumenty finansowe są przedmiotem ubiegania się o dopuszczenie do obrotu lub zostały dopuszczone do obrotu.

- (50) Do celów stosowania wymogów dotyczących podawania informacji poufnych do wiadomości publicznej i opóźnienia podawania takich informacji do wiadomości publicznej, co przewidziano w niniejszym rozporządzeniu, uzasadnione interesy mogą w szczególności odnosić się do następujących okoliczności, których katalog ma niewyczerpujący charakter: a) toczące się negocjacje lub kwestie z nimi związane, jeżeli publiczne ujawnienie może prawdopodobnie wpłynąć na ich wynik lub normalny przebieg. W szczególności w sytuacji, gdy kondycja finansowa emitenta jest poważnie i bezpośrednio zagrożona, a nie mają zastosowania przepisy dotyczące upadłości, podanie informacji do wiadomości publicznej może zostać opóźnione na określony czas, jeżeli takie podanie do wiadomości publicznej mogłoby poważnie zagrozić interesom dotychczasowych i potencjalnych akcjonariuszy, utrudniając dokończenie określonych negocjacji mających zapewnić długoterminową poprawę sytuacji finansowej emitenta; b) decyzje podejmowane lub umowy zawierane przez organ zarządzający emitenta, które wymagają zatwierdzenia przez inny organ emitenta, by stały się skuteczne, jeżeli organizacja emitenta przewiduje dualizm organów emitenta, pod warunkiem że podanie informacji do wiadomości publicznej przed takim zatwierdzeniem wraz z jednoczesnym poinformowaniem, że procedura zatwierdzania jest w toku, mogłoby zagrozić właściwej ocenie informacji przez opinię publiczną.
- (51) Ponadto wymóg podania informacji poufnych do wiadomości publicznej powinien dotyczyć uczestników rynku uprawnień do emisji. Aby uniknąć wymagania od rynku zgłaszania informacji, które nie są użyteczne, oraz aby zachować efektywność kosztową przewidzianego środka, konieczne wydaje się ograniczenie wpływu regulacyjnego tego wymogu jedynie do tych operatorów EU ETS, od których – ze względu na ich wielkość i działalność – można racjonalnie oczekiwać, że mogą mieć istotny wpływ na ceny uprawnień do emisji, na produkty sprzedawane na aukcjach na podstawie uprawnień do emisji lub na powiązane z nimi pochodne instrumenty finansowe i oferty składane na aukcjach zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1031/2010. Do celów stosowania tego wyłączenia Komisja powinna przyjąć środki ustanawiające wartości minimalne w drodze aktu delegowanego. Informacje wymagające ujawnienia powinny dotyczyć rzeczywistej działalności podmiotu ujawniającego tę informację, a nie jej planów i strategii obrotu uprawnieniami do emisji, produktów sprzedawanych na aukcjach na podstawie uprawnień do emisji lub powiązanych pochodnych instrumentów finansowych. Jeżeli uczestnicy rynku uprawnień do emisji spełniają już równoważne wymogi dotyczące podawania informacji poufnych do wiadomości publicznej, w szczególności zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1227/2011, obowiązek podania do wiadomości publicznej informacji poufnych dotyczących uprawnień do emisji nie powinien powodować obowiązku podwójnego ujawniania informacji o zasadniczo takiej samej treści. W przypadku uczestników rynku uprawnień do emisji o zbiorczych emisjach lub nominalnej mocy cieplnej mniejszej lub równej ustalonej wartości minimalnej, skoro informacje o ich rzeczywistej działalności uznaje się za nieistotne z punktu widzenia ujawniania, należy również uznać, że nie mają one istotnego wpływu na ceny uprawnień do emisji, na produkty sprzedawane na aukcjach na podstawie uprawnień do emisji lub na powiązane z nimi pochodne instrumenty finansowe. Tacy uczestnicy rynku uprawnień do emisji powinni jednak być objęci zakazem wykorzystywania informacji poufnych w odniesieniu do wszelkich innych informacji, do których mają dostęp i które stanowią informacje poufne.
- (52) W celu ochrony interesu publicznego, zachowania stabilności systemu finansowego i uniknięcia na przykład przekształcenia się kryzysów płynności w instytucjach finansowych w kryzysy wypłacalności spowodowane gwałtownym wycofaniem funduszy stosowne może się okazać zezwolenie w wyjątkowych okolicznościach na opóźnienie ujawnienia informacji poufnych w przypadku instytucji kredytowych lub instytucji finansowych. Może to dotyczyć w szczególności informacji związanych z tymczasowymi trudnościami z płynnością, kiedy niezbędne jest uzyskanie wsparcia finansowego od banku centralnego, w tym awaryjnego wsparcia płynnościowego, jeżeli ujawnienie informacji miałyby konsekwencje systemowe. Opóźnienie to powinno być uzależnione od uzyskania przez emitenta zgody odpowiedniego właściwego organu, a przy tym musi być jasne, że szerszy interes publiczny i gospodarczy związany z opóźnieniem w ujawnieniu informacji poufnej przeważa nad interesem rynku związanym z otrzymaniem informacji, która jest przedmiotem opóźnienia.
- (53) W odniesieniu do instytucji finansowych, w szczególności, gdy otrzymują one wsparcie finansowe z banku centralnego, w tym awaryjne wsparcie płynnościowe, oceny tego, czy informacje mają znaczenie systemowe oraz czy opóźnienie ujawnienia leży w interesie publicznym, powinien dokonać właściwy organ, w stosownym przypadku po zasięgnięciu opinii krajowego banku centralnego, organu sprawującego nadzór makroostrożnościowy lub dowolnego innego stosownego organu krajowego.
- (54) Należy wyraźnie zakazać wykorzystywania lub usiłowania wykorzystywania informacji poufnych do prowadzenia obrotu na własny rachunek lub na rzecz strony trzeciej. Korzystanie z informacji poufnych może również polegać na obrocie uprawnieniami do emisji i instrumentami pochodnymi oraz na składaniu ofert na aukcjach uprawnień do emisji lub innych produktów sprzedawanych na aukcjach na podstawie uprawnień do emisji, zgodnie z rozporządzeniem Komisji (UE) nr 1031/2010, przez osoby, które wiedzą lub powinny wiedzieć, że posiadane przez nie informacje stanowią informacje poufne. Informacji o własnych planach i strategiach obrotu uczestnika rynku nie należy uważać za informacje poufne, chociaż informacje dotyczące planów i strategii obrotu strony trzeciej mogą stanowić informacje poufne.

- (55) Wymóg podania do wiadomości publicznej informacji poufnych może być obciążeniem dla małych i średnich przedsiębiorstw, zgodnie z definicją zawartą w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE⁽¹⁾, których instrumenty finansowe są dopuszczone do obrotu na rynkach rozwoju MSP, ze względu na koszty monitorowania informacji znajdujących się w ich posiadaniu oraz zapewnienia doradztwa prawnego w zakresie tego, czy i kiedy informacje należy podać do wiadomości publicznej. Niemniej jednak szybkie ujawnienie informacji poufnych jest konieczne do zapewnienia zaufania inwestorów do tych emitentów. Dlatego też EUNGiPW powinien mieć możliwość wydania wytycznych pomagających emitentom wypełnić obowiązek podania do wiadomości publicznej informacji poufnych bez naruszania ochrony inwestorów.
- (56) Chociaż listy osób mających dostęp do informacji poufnych stanowią dla organów regulacyjnych istotne narzędzie badania prawdopodobnych nadużyć na rynku, różnice pomiędzy państwami członkowskimi pod względem danych, które mają zostać włączone do tych list, nakładają na emitentów zbędne obciążenia administracyjne. Pola danych wymagane w listach osób mających dostęp do informacji poufnych powinny być więc jednolite w celu ograniczenia kosztów. Należy również informować osoby figurujące na listach osób mających dostęp do informacji poufnych o tym fakcie oraz związanych z tym konsekwencjach wynikających z niniejszego rozporządzenia oraz z dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/57/UE⁽²⁾. Wymóg prowadzenia i ciągłej aktualizacji list osób mających dostęp do informacji poufnych nakłada obciążenia administracyjne w szczególności na emitentów działających na rynkach rozwoju MSP. Właściwe organy mogą w różny sposób skutecznie nadzorować nadużycia na rynku bez ciągłego dostępu do tych list, więc emitenci ci powinni być zwolnieni z tego obowiązku w celu ograniczenia kosztów administracyjnych, jakie nakłada na nich niniejsze rozporządzenie. Emitenci ci powinni jednak na żądanie dostarczać właściwym organom listę osób mających dostęp do informacji poufnych.
- (57) Sporządzenie przez emitentów lub osoby działające w ich imieniu lub na ich rzecz list osób pracujących dla nich na podstawie umowy o pracę lub na innej podstawie i mających dostęp do informacji poufnych odnoszących się pośrednio lub bezpośrednio do emitenta to cenny środek ochrony integralności rynku. Takie listy mogą służyć emitentom lub takim osobom do kontroli przepływu informacji poufnych, a tym samym przyczynić się do wypełnienia obowiązków związanych z zachowaniem poufności. Ponadto takie listy mogą również być dla właściwych organów użytecznym narzędziem wskazywania wszelkich osób mających dostęp do informacji poufnych i ustalania daty, z którą uzyskały one ten dostęp. Dostęp osób figurujących na takiej liście do informacji poufnych dotyczących pośrednio lub bezpośrednio emitenta nie wpływa na zakazy określone w niniejszym rozporządzeniu.
- (58) Większa przejrzystość transakcji prowadzonych przez osoby pełniące obowiązki zarządcze na poziomie emitenta oraz, w stosownych przypadkach, osoby blisko z nimi związane stanowi środek zapobiegający nadużyciom na rynku, zwłaszcza wykorzystywaniu informacji poufnych. Publikacja informacji o tych transakcjach, przynajmniej w konkretnych przypadkach, może również stanowić cenne źródło informacji dla inwestorów. Należy wyjaśnić, że obowiązek publikacji informacji o transakcjach dokonywanych przez kadre kierowniczą obejmuje także zastawianie lub pożyczanie instrumentów finansowych, gdyż zastawianie akcji może mieć istotny, potencjalnie destabilizujący wpływ na przedsiębiorstwo w razie nagłego nieprzewidzianego zbycia. Wobec braku ujawnienia informacji rynek może nie być świadomy zaistnienia zwiększonego prawdopodobieństwa np. znacznej przyszłej zmiany w strukturze własności akcji, wzrostu podaży akcji na rynku lub utraty praw głosu w danym przedsiębiorstwie. Z tego powodu powiadamianie na mocy niniejszego rozporządzenia jest wymagane, jeżeli zastawianie papierów wartościowych jest elementem większej transakcji, w której członek kadry kierowniczej zastawia papiery wartościowe jako zabezpieczenie kredytu od strony trzeciej. Ponadto pełna i właściwa przejrzystość rynku jest niezbędnym warunkiem zaufania podmiotów rynkowych, a w szczególności akcjonariuszy danego przedsiębiorstwa. Należy również wyjaśnić, że obowiązek publikacji informacji o tych transakcjach dokonywanych przez kadre kierowniczą obejmuje także transakcje wykonywane przez inne osoby działające w imieniu kadry kierowniczej. Aby zapewnić odpowiednią równowagę między poziomem przejrzystości a liczbą zgłoszeń kierowanych do właściwych organów i podawanych do wiadomości publicznej, w niniejszym rozporządzeniu należy wprowadzić progi, poniżej których powiadomienie o transakcjach nie jest wymagane.
- (59) Powiadamianie o transakcjach prowadzonych na własny rachunek przez osoby pełniące obowiązki zarządcze lub przez osoby blisko z nimi związane jest nie tylko cenną informacją dla uczestników rynku, ale stanowi także dodatkowy sposób prowadzenia nadzoru nad rynkami przez właściwe organy. Obowiązek powiadamiania o transakcjach nie wpływa na zakazy określone w niniejszym rozporządzeniu.
- (60) Powiadamianie o transakcjach powinno być zgodne z przepisami dotyczącymi przekazywania danych osobowych ustanowionymi w dyrektywie 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁽³⁾.

(1) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniająca dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE (zob. s. 349 niniejszego Dziennika Urzędowego).

(2) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/57/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie sankcji karnych za nadużycia na rynku (dyrektywa w sprawie nadużyć na rynku) (zob. s. 179 niniejszego Dziennika Urzędowego).

(3) Dyrektywa 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych (Dz.U. L 281 z 23.11.1995, s. 31).

- (61) Osoby pełniące obowiązki zarządcze powinny być objęte zakazem dokonywania lub zlecenia dokonania transakcji przed ogłoszeniem śródrocznego sprawozdania finansowego lub sprawozdania na koniec roku rozliczeniowego, które dany emitent ma obowiązek udostępnić publicznie zgodnie z przepisami systemu obrotu, w którym akcje emitenta są dopuszczone do obrotu, lub zgodnie z prawem krajowym, chyba że wystąpią szczególne i określone okoliczności uzasadniające udzielenie przez emitenta zgody osobie pełniącej obowiązki zarządcze na dokonywanie lub zlecenie dokonania transakcji. Jednak każda taka zgoda udzielona przez emitenta nie ma wpływu na zakazy określone w niniejszym rozporządzeniu.
- (62) Zestaw skutecznych narzędzi, uprawnień i zasobów dla właściwych organów każdego z państw członkowskich gwarantuje skuteczność nadzoru. Dlatego też w niniejszym rozporządzeniu przewidziano w szczególności minimalny zestaw uprawnień nadzorczych i uprawnień do czynności wyjaśniających, jakie należy powierzyć właściwym organom państw członkowskich zgodnie z prawem krajowym. Jeżeli wymaga tego prawo krajowe, uprawnienia te powinny być wykonywane na podstawie wniosku do właściwych organów sądowych. Wykonując swoje uprawnienia zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, właściwe organy powinny działać obiektywnie i bezstronnie oraz zachować niezależność w procesie podejmowania decyzji.
- (63) Podmioty rynkowe oraz wszystkie podmioty gospodarcze powinny również przyczyniać się do integralności rynku. W tym zakresie wyznaczenie jednego właściwego organu odpowiedzialnego za nadużycia na rynku nie powinno wykluczać współpracy między tym organem a podmiotami rynkowymi lub przekazania im obowiązków właściwego organu w celu zagwarantowania efektywnego nadzoru zgodności z postanowieniami niniejszego rozporządzenia. Jeżeli osoby opracowujące lub rozpowszechniające rekomendacje lub inne informacje, w których rekomendują lub sugerują strategię inwestycyjną w odniesieniu do przynajmniej jednego instrumentu finansowego, prowadzą również obrót takimi instrumentami na własny rachunek, właściwe organy powinny między innymi mieć możliwość wymagania lub żądania od takich osób wszelkich informacji niezbędnych do stwierdzenia, czy rekomendacje opracowane lub rozpowszechniane przez daną osobę są zgodne z niniejszym rozporządzeniem.
- (64) W celu wykrywania przypadków wykorzystywania informacji poufnych i manipulacji na rynku właściwe organy muszą mieć, zgodnie z prawem krajowym, możliwość dostępu do pomieszczeń należących do osób fizycznych i prawnych w celu zajęcia dokumentacji. Dostęp do takich pomieszczeń jest konieczny, jeżeli wystąpi uzasadnione podejrzenie, że istnieją dokumenty i inne dane dotyczące sprawy będącej przedmiotem czynności wyjaśniających i mogące mieć znaczenie dla udowodnienia przypadku wykorzystania informacji poufnych lub nadużycia na rynku. Ponadto dostęp do takich pomieszczeń jest niezbędny, jeżeli osoba, od której zażądano już informacji, nie wykonała tego żądania, częściowo lub w całości, lub też jeżeli istnieją uzasadnione podstawy, aby sądzić, że w przypadku takiego żądania nie zostałyby ono wykonane lub że dokumenty lub informacje, których żądanie to dotyczy, zostałyby usunięte, zmienione lub zniszczone. Jeżeli zgodnie z ustawodawstwem krajowym niezbędne jest uprzednie zezwolenie organu sądowego danego państwa członkowskiego, dostęp do pomieszczeń powinien być umożliwiony po uprzednim uzyskaniu zezwolenia sądu.
- (65) Istniejące nagrania rozmów telefonicznych i zapisy danych o ruchu firm inwestycyjnych, instytucji kredytowych i instytucji finansowych dokonujących transakcji i dokumentujących ich wykonanie oraz istniejące zapisy połączeń telefonicznych i danych o ruchu operatorów telekomunikacyjnych stanowią istotne, a niekiedy jedyne dowody przy wykrywaniu i udowadnianiu wykorzystywania informacji poufnych i manipulacji na rynku. Dzięki zapisom połączeń telefonicznych i danych o ruchu można zidentyfikować osobę odpowiedzialną za rozpowszechnienie fałszywych lub wprowadzających w błąd informacji lub ustalić, że dane osoby kontaktowały się w określonym czasie oraz że istnieje powiązanie między co najmniej dwiema osobami. Dlatego też właściwe organy powinny móc zażądać istniejących nagrań rozmów telefonicznych oraz zapisów komunikacji elektronicznej i danych o ruchu przechowywanych przez firmę inwestycyjną, instytucję kredytową lub instytucję finansową zgodnie z dyrektywą 2014/65/UE. Dostęp do zapisów danych i połączeń telefonicznych jest konieczny do uzyskania dowodów i poszlak dotyczących prawdopodobnego wykorzystania informacji poufnych lub manipulacji na rynku, a zatem do wykrywania nadużyć na rynku i nakładania sankcji za ich popełnianie. Aby wprowadzić równe warunki działania w Unii, jeśli chodzi o dostęp do istniejących zapisów połączeń telefonicznych i danych o ruchu operatorów telekomunikacyjnych lub istniejących nagrań rozmów telefonicznych i zapisów danych o ruchu przechowywanych przez firmę inwestycyjną, instytucję kredytową lub instytucję finansową, właściwe organy powinny móc zażądać, zgodnie z prawem krajowym, istniejących zapisów połączeń telefonicznych i danych o ruchu operatorów telekomunikacyjnych, na ile zezwala na to prawo krajowe, oraz istniejących nagrań rozmów telefonicznych i zapisów danych o ruchu przechowywanych przez firmę inwestycyjną, jeżeli istnieje uzasadnione podejrzenie, że takie zapisy dotyczące przedmiotu inspekcji lub czynności wyjaśniających mogą mieć znaczenie w udowodnieniu wykorzystania informacji poufnych lub manipulacji na rynku z naruszeniem niniejszego rozporządzenia. Dostęp do zapisów połączeń telefonicznych i danych o ruchu operatorów telekomunikacyjnych nie obejmuje dostępu do treści komunikacji głosowej prowadzonej przez telefon.

- (66) Niniejsze rozporządzenie określa minimalny zbiór uprawnień, jakie powinny posiadać właściwe organy, jednak uprawnienia te należy wykonywać w ramach całościowego systemu prawa krajowego, gwarantującego poszanowanie praw podstawowych, w tym prawa do prywatności. W odniesieniu do wykonywania tych uprawnień, które może stanowić poważną ingerencję w prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego, miru domowego i komunikowania się, państwa członkowskie powinny dysponować wystarczającymi i skutecznymi zabezpieczeniami przed nadużyciami, np. w formie wymogu uzyskania w stosowanych przypadkach uprzedniej zgody organów sądowych danego państwa członkowskiego. Państwa członkowskie powinny dać właściwym organom możliwość wykonywania takich uprawnień naruszających prywatność w zakresie niezbędnym do właściwego przeprowadzenia czynności nadzorczych w poważnych przypadkach, w których nie istnieją równoważne środki pozwalające na uzyskanie takich samych rezultatów.
- (67) Ponieważ nadużycia na rynku mogą mieć miejsce w różnych krajach i na różnych rynkach, od właściwych organów należy we wszystkich okolicznościach, oprócz wyjątkowych sytuacji, wymagać współpracy i wymiany informacji z innymi właściwymi organami i organami regulacyjnymi, a także z EUNGiPW, w szczególności w odniesieniu do działań wyjaśniających. Jeżeli właściwy organ jest przekonany, że nadużycia na rynku mają bądź miały miejsce w innym państwie członkowskim lub miały bądź mają wpływ na instrumenty finansowe będące przedmiotem obrotu w innym państwie członkowskim, powinien on powiadomić o tym fakcie właściwy organ i EUNGiPW. W przypadkach nadużyć na rynku o zasięgu transgranicznym EUNGiPW powinien móc koordynować czynności wyjaśniające, jeśli wnioskuje o to jeden z właściwych organów.
- (68) Konieczne jest, aby właściwe organy posiadały niezbędne narzędzia do skutecznego międzyrynkowego nadzoru arkusza zleceń. Zgodnie z dyrektywą 2014/65/UE właściwe organy mogą zwracać się do innych właściwych organów i otrzymywać od nich dane dotyczące arkusza zleceń, mające pomóc w monitorowaniu i wykrywaniu transgranicznych manipulacji na rynku.
- (69) Aby zapewnić wymianę informacji i współpracę z organami państw trzecich w zakresie skutecznego wdrażania niniejszego rozporządzenia, właściwe organy powinny dokonać ustaleń w zakresie współpracy ze swoimi odpowiednikami w państwach trzecich. Przekaz danych osobowych dokonywany na podstawie tych ustaleń powinien być zgodny z dyrektywą 95/46/WE oraz z rozporządzeniem (WE) nr 45/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽¹⁾.
- (70) Wyraźne ramy wymogów ostrożnościowych i prowadzenia działalności w sektorze finansowym powinny być oparte o silne systemy nadzoru, czynności wyjaśniających i sankcji. W tym celu organy nadzorcze powinny zostać wyposażone w wystarczające uprawnienia do działania oraz powinny móc korzystać z systemów równych, nieuchronnych i odstrasżających sankcji za wszelkie przewinienia finansowe, przy czym sankcje te powinny być skutecznie egzekwowane. Grupa de Larosièrè'a uznała jednak, że żaden z tych elementów obecnie nie istnieje. Przeglądu aktualnych uprawnień do nakładania sankcji oraz ich wykonywania w praktyce w celu wspierania zbieżności sankcji w całokształcie działań nadzorczych dokonano w komunikacie Komisji z dnia 8 grudnia 2010 r. zatytułowanym „Wzmocnienie systemów sankcji w branży usług finansowych”.
- (71) Dlatego też należy określić zbiór sankcji administracyjnych i innych środków administracyjnych w celu zapewnienia wspólnego podejścia w państwach członkowskich oraz wzmocnienia odstrasżającego efektu tych środków. Właściwe organy powinny mieć możliwość wydania zakazu sprawowania funkcji zarządczych w firmach inwestycyjnych. Sankcje nakładane w poszczególnych przypadkach powinny być określane w razie potrzeby przy uwzględnieniu takich czynników, jak zwrot wszelkich wykrytych korzyści finansowych, waga naruszenia i czas jego trwania, wszelkie czynniki obciążające lub łagodzące, potrzeba, aby kary pieniężne miały efekt odstrasżający, oraz, w stosownych przypadkach, obejmowały obniżenie wysokości kary pieniężnej w zamian za współpracę z właściwym organem. W szczególności rzeczywista wysokość administracyjnych kar pieniężnych nakładanych w określonych przypadkach może osiągnąć maksymalny poziom przewidziany w niniejszym rozporządzeniu lub wyższy poziom przewidziany w prawie krajowym za bardzo poważne naruszenia, natomiast kary pieniężne znacznie niższe od maksymalnego poziomu mogą być stosowane za mniej istotne naruszenia lub w przypadku ugody. Niniejsze rozporządzenie nie ogranicza możliwości wprowadzenia przez państwa członkowskie surowszych sankcji lub innych środków administracyjnych.
- (72) Mimo że nic nie zabrania państwom członkowskim określania przepisów dotyczących sankcji administracyjnych i karnych za te same naruszenia, nie należy wymagać od państw członkowskich określania przepisów dotyczących sankcji administracyjnych za naruszenie niniejszego rozporządzenia, które podlegają już przepisom krajowego prawa karnego do dnia 3 lipca 2016 r. Zgodnie z prawem krajowym państwa członkowskie nie mają obowiązku

⁽¹⁾ Rozporządzenie (WE) nr 45/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2000 r. o ochronie osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje i organy wspólnotowe i o swobodnym przepływie takich danych (Dz.U. L 8 z 12.1.2001, s. 1).

nakładania zarówno sankcji administracyjnych, jak i karnych za to samo przestępstwo, mogą jednak to zrobić, jeżeli zezwala na to prawo krajowe. Jednak utrzymanie sankcji karnych zamiast sankcji administracyjnych za naruszenie niniejszego rozporządzenia lub dyrektywy 2014/57/UE nie powinno ograniczyć ani w inny sposób naruszyć zdolności właściwych organów do współpracy oraz dostępu i terminowej wymiany informacji z właściwymi organami w innych państwach członkowskich do celów niniejszego rozporządzenia, w tym po przekazaniu sprawy dotyczącej danych naruszeń do właściwych organów sądowych w celu przeprowadzenia postępowania karnego.

- (73) Aby zapewnić odstraszący efekt podejmowanych przez właściwe organy decyzji w odniesieniu do społeczeństwa jako całości, decyzje te powinny być zasadniczo publikowane. Publikowanie decyzji jest również dla właściwych organów ważnym narzędziem informowania uczestników rynku o tym, jakie zachowania uważa się za naruszenie niniejszego rozporządzenia, oraz propagowania właściwych zachowań wśród uczestników rynku. Jeżeli publikacja taka wyrządza niewspółmierną szkodę zaangażowanym osobom, zagraża stabilności rynków finansowych lub prowadzonym czynnościom wyjaśniającym, właściwy organ powinien publikować informacje o sankcjach administracyjnych i innych środkach administracyjnych w sposób zanonimizowany, zgodnie z prawem krajowym, lub opóźnić publikację. Właściwe organy powinny mieć możliwość niepublikowania informacji o sankcjach administracyjnych i innych środkach administracyjnych, jeżeli publikacja informacji zanonimizowanych lub opóźnienie publikacji zostaną uznane za niewystarczające, by zapewnić uniknięcie zagrożenia dla stabilności rynków finansowych. Od właściwych organów nie powinno wymagać się również publikowania informacji o środkach, które są uznane za mniej istotne, jeżeli publikacja taka byłaby niewspółmierna.
- (74) Osoby zgłaszające przypadki naruszenia mogą zwracać uwagę właściwych organów na nowe informacje, co pomaga tym organom w wykrywaniu przypadków wykorzystywania informacji poufnych i manipulacji na rynku oraz w nakładaniu za nie sankcji. Do zgłaszania przypadków naruszenia może jednak zniechęcać obawa przed odwetem lub brak zachęt. Zgłaszanie naruszeń niniejszego rozporządzenia jest niezbędne do zapewnienia właściwym organom możliwości wykrywania nadużyć na rynku i nakładania za nie sankcji. Środki dotyczące informowania o nieprawidłowościach są niezbędne do ułatwienia wykrywania nadużyć na rynku oraz do zapewnienia ochrony i poszanowania praw osób zgłaszających przypadki naruszeń oraz osób oskarżanych. Niniejsze rozporządzenie powinno więc zapewnić istnienie odpowiednich ustaleń, umożliwiających osobom informującym o nieprawidłowościach ostrzeganie właściwych organów o możliwych naruszeniach niniejszego rozporządzenia oraz chroniących te osoby przed odwetem. Państwa członkowskie powinny mieć możliwość wprowadzenia zachęt finansowych dla osób oferujących istotne informacje o potencjalnych naruszeniach niniejszego rozporządzenia. Osoby zgłaszające przypadki naruszenia powinny jednak być uprawnione do tych zachęt finansowych tylko wtedy, gdy ujawniają nowe informacje, co do których zgłoszenia nie są prawnie zobowiązane, oraz jeżeli informacje te skutkują nałożeniem sankcji za naruszenie niniejszego rozporządzenia. Państwa członkowskie powinny także zapewnić, aby wdrażane przez nie programy zgłaszania przypadków naruszenia obejmowały mechanizmy zapewniające odpowiednią ochronę osoby oskarżanej, w szczególności z uwzględnieniem jej prawa do ochrony danych osobowych, oraz procedury zapewniające prawo osoby oskarżanej do obrony oraz prawo do bycia wysłuchanym przed wydaniem decyzji dotyczącej takiej osoby, a także do skutecznego zaskarżenia do sądu decyzji jej dotyczącej.
- (75) Z uwagi na fakt, że państwa członkowskie przyjęły przepisy wdrażające dyrektywę 2003/6/WE, a także ze względu na fakt, że przewidziane w niniejszym rozporządzeniu akty delegowane, regulacyjne standardy techniczne i wykonawcze standardy techniczne należy przyjąć, zanim możliwe będzie skuteczne stosowanie wprowadzanych ram prawnych, konieczne jest opóźnienie rozpoczęcia stosowania merytorycznych przepisów niniejszego rozporządzenia przez wystarczający okres.
- (76) Aby ułatwić płynne przejście do stosowania niniejszego rozporządzenia, praktyki rynkowe istniejące przed wejściem niniejszego rozporządzenia w życie i zatwierdzone przez właściwe organy zgodnie z rozporządzeniem Komisji (WE) nr 2273/2003⁽¹⁾ w celu stosowania art. 1 pkt 2 lit. a) dyrektywy 2003/6/WE mogą nadal mieć zastosowanie, pod warunkiem powiadomienia o nich EUNGiPW w wyznaczonym terminie, do czasu podjęcia przez właściwy organ decyzji dotyczącej dalszego stosowania tych praktyk zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.
- (77) Niniejsze rozporządzenie nie narusza praw podstawowych i jest zgodne z zasadami uznanymi w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej („Karta”). W związku z tym niniejsze rozporządzenie powinno być interpretowane i stosowane zgodnie z tymi prawami i zasadami. W szczególności kiedy niniejsze rozporządzenie odnosi się do przepisów regulujących wolność prasy i wolność wypowiedzi w innych mediach oraz do przepisów lub kodeksów regulujących zawód dziennikarza, należy uwzględnić te wolności, jako gwarantowane w Unii i państwach członkowskich oraz uznane zgodnie z art. 11 Karty i z innymi stosownymi przepisami.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 2273/2003 z dnia 22 grudnia 2003 r. wykonujące dyrektywę 2003/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do zwolnień dla programów odkupu i stabilizacji instrumentów finansowych (Dz.U. L 336 z 23.12.2003, s. 33).

- (78) Aby zwiększyć przejrzystość i lepiej informować o funkcjonowaniu systemów sankcji, właściwe organy powinny co roku przekazywać EUNGIPW zanonimizowane dane zbiorcze. Dane te powinny obejmować liczbę spraw rozpoczętych, prowadzonych i zakończonych w danym okresie.
- (79) Dyrektywa 95/46/WE i rozporządzenie (WE) nr 45/2001 regulują przetwarzanie danych osobowych prowadzone przez EUNGIPW w ramach niniejszego rozporządzenia i pod nadzorem właściwych organów państw członkowskich, w szczególności niezależnych organów publicznych wyznaczonych przez państwa członkowskie. Wszelka wymiana lub przekaz informacji przez właściwe organy powinny być zgodne z zasadami przekazywania danych osobowych określonymi w dyrektywie 95/46/WE. Ponadto wszelka wymiana lub przekaz informacji przez EUNGIPW powinny być zgodne z zasadami przekazywania danych osobowych określonymi w rozporządzeniu (WE) nr 45/2001.
- (80) Niniejsze rozporządzenie oraz przyjęte zgodnie z nim akty delegowane, akty wykonawcze, regulacyjne standardy techniczne, wykonawcze standardy techniczne i wytyczne nie naruszają stosowania unijnych zasad dotyczących konkurencji.
- (81) W celu uszczegółowienia wymogów określonych w niniejszym rozporządzeniu należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 290 TFUE w odniesieniu do wyłączeń z zakresu niniejszego rozporządzenia niektórych organów publicznych i banków centralnych państw trzecich oraz niektórych wyznaczonych organów publicznych państw trzecich, które zawarły porozumienia z Unią w rozumieniu art. 25 dyrektywy 2003/87/WE; wskaźników zachowań manipulacyjnych wymienionych w załączniku I do niniejszego rozporządzenia; progów pozwalających na określenie, czy obowiązek podawania do wiadomości publicznej ma zastosowanie do uczestników rynku uprawnień do emisji; okoliczności, w których dozwolone jest dokonywanie lub zlecanie dokonania transakcji w okresie zamkniętym oraz rodzajów określonych transakcji dokonywanych przez osoby pełniące obowiązki zarządcze lub osoby blisko z nimi związane, które pociągałyby za sobą wymóg powiadomienia. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów. Przygotowując i opracowując akty delegowane, Komisja powinna zapewnić jednoczesne, terminowe i odpowiednie przekazywanie stosownych dokumentów Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
- (82) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia pod względem procedur zgłaszania przypadków naruszenia niniejszego rozporządzenia należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze do określenia procedur, w tym ustaleń dotyczących podejmowania działań następczych w stosunku do sprawozdań oraz środków ochrony osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę i środków ochrony danych osobowych. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 ⁽¹⁾.
- (83) Standardy techniczne dotyczące usług finansowych powinny zapewnić w całej Unii jednolite warunki w zakresie spraw objętych niniejszym rozporządzeniem. Skuteczne i właściwe wydaje się powierzenie EUNGIPW, jako organowi dysponującemu wysokim poziomem wiedzy specjalistycznej, opracowania i przedkładania Komisji projektów regulacyjnych standardów technicznych i wykonawczych standardów technicznych, które nie wymagają podejmowania decyzji o charakterze politycznym.
- (84) Komisja powinna mieć uprawnienie do przyjęcia – w drodze aktów delegowanych na podstawie art. 290 TFUE oraz zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 ⁽²⁾ – projektów regulacyjnych standardów technicznych opracowanych przez EUNGIPW w celu określenia treści powiadomień dokonywanych przez operatorów rynków regulowanych, MTF i OTF, a dotyczących instrumentów finansowych dopuszczonych do obrotu i będących przedmiotem obrotu lub będących przedmiotem ubiegania się o dopuszczenie do obrotu w ich systemie obrotu; sposobu oraz warunków sporządzania, publikowania i przechowywania wykazów tych instrumentów przez EUNGIPW; warunków, jakie muszą spełniać programy odkupu i środki stabilizacji, w tym warunków prowadzenia obrotu, ograniczeń czasowych i ograniczeń zakresu, obowiązków ujawniania i zgłaszania oraz warunków cenowych stabilizacji; w odniesieniu do procedur, rozwiązań i systemów dla

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego), zmiany decyzji nr 716/2009/WE oraz uchylecia decyzji Komisji 2009/78/WE (Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 12).

systemu obrotu, mających na celu zapobieganie nadużyciom na rynku i wykrywanie ich, oraz systemów i wzorów, które mają być wykorzystywane w celu wykrywania i zgłaszania podejrzanych zleceń i transakcji; właściwych rozwiązań, procedur i wymogów przechowywania zapisów w procesie badań rynku; oraz pod względem ustaleń technicznych dotyczących kategorii osób, w celu obiektywnego przedstawiania informacji rekomendujących strategie inwestycyjne oraz w celu ujawniania określonych interesów lub wskazań konfliktów interesów. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów.

- (85) Komisję należy również upoważnić do przyjęcia – w drodze aktów wykonawczych na podstawie art. 291 TFUE i zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010 – wykonawczych standardów technicznych. EUNGiPW należy powierzyć zadanie opracowania projektów wykonawczych standardów technicznych celem przedłożenia ich Komisji w odniesieniu do podawania informacji poufnych do wiadomości publicznej, formatów list osób mających dostęp do informacji poufnych oraz form i procedur współpracy i wymiany informacji między właściwymi organami i między właściwymi organami a EUNGiPW.
- (86) Ponieważ cel niniejszego rozporządzenia, a mianowicie zapobieganie nadużyciom na rynku w formie wykorzystywania informacji poufnych, bezprawnego ujawniania informacji poufnych i manipulacji na rynku, nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na jego rozmiary i skutki możliwe jest jego lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w tym artykule, niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.
- (87) Z uwagi na to, że przepisy dyrektywy 2003/6/WE przestały być istotne lub wystarczające, dyrektywę tę należy uchylić z dniem 3 lipca 2016 r. Wymogi i zakazy określone w niniejszym rozporządzeniu ściśle wiążą się z wymogami i zakazami określonymi w dyrektywie 2014/65/UE, powinny więc wejść w życie z dniem wejścia w życie tej dyrektywy.
- (88) Właściwe stosowanie niniejszego rozporządzenia wymaga, by państwa członkowskie podjęły wszelkie niezbędne działania w celu zapewnienia zgodności swego prawa krajowego, do dnia 3 lipca 2016 r., z przepisami niniejszego rozporządzenia dotyczącymi właściwych organów i ich uprawnień, sankcji administracyjnych i innych środków administracyjnych, zgłaszania naruszeń i publikacji decyzji.
- (89) Europejski Inspektor Ochrony Danych wydał opinię w dniu 10 lutego 2012 r. ⁽¹⁾,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

ROZDZIAŁ 1

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

Przedmiot

Niniejsze rozporządzenie ustanawia wspólne ramy regulacyjne dotyczące wykorzystywania informacji poufnych, bezprawnego ujawniania informacji poufnych i manipulacji na rynku (nadużyć na rynku), a także środki mające zapobiegać nadużyciom na rynku w celu zapewnienia integralności rynków finansowych w Unii oraz poprawy ochrony inwestorów i zwiększenia zaufania do tych rynków.

Artykuł 2

Zakres stosowania

1. Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie do:
 - a) instrumentów finansowych dopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym lub będących przedmiotem ubiegania się o dopuszczenie do obrotu na rynku regulowanym;

⁽¹⁾ Dz.U. C 177 z 20.6.2012, s. 1.

- b) instrumentów finansowych, które są przedmiotem obrotu na MTF, zostały dopuszczone do obrotu na MTF lub które są przedmiotem ubiegania się o dopuszczenie do obrotu na MTF;
- c) instrumentów finansowych, które są przedmiotem obrotu na OTF;
- d) instrumentów finansowych nieuwjętych w lit. a), b) lub c), których cena lub wartość zależą od ceny lub wartości instrumentów finansowych, o których mowa w tych literach, lub mają na nie wpływ, w tym m.in. swapów ryzyka kredytowego lub kontraktów na różnice kursowe.

Niniejsze rozporządzenie ma również zastosowanie do zachowań lub transakcji, w tym ofert, dotyczących sprzedaży na aukcjach na platformie aukcyjnej zatwierdzonej jako rynek regulowany uprawnień do emisji lub innych produktów sprzedawanych na aukcji na podstawie uprawnień do emisji, nawet gdy produkty sprzedawane na aukcji nie są instrumentami finansowymi, zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1031/2010. Bez uszczerbku dla wszelkich przepisów szczególnych odnoszących się do ofert składanych na aukcjach wszelkie wymogi i zakazy zawarte w niniejszym rozporządzeniu odnoszące się do składanych zleceń mają zastosowanie do takich ofert.

2. Art. 12 i 15 stosuje się również do:

- a) kontraktów towarowych na rynku kasowym niebędących produktami energetycznymi sprzedawanymi w obrocie hurtowym, w przypadku których transakcja, zlecenie lub zachowanie ma wpływ, może mieć wpływ lub ma na celu wpłynięcie na cenę lub wartość instrumentu finansowego, o którym mowa w ust. 1;
- b) rodzajów instrumentów finansowych, w tym umów na instrumenty pochodne lub instrumentów pochodnych dotyczących transferu ryzyka kredytowego, w przypadku których transakcja, zlecenie, oferta lub zachowanie ma lub może mieć wpływ na cenę lub wartość kontraktu towarowego na rynku kasowym, jeżeli ta cena lub wartość zależy od ceny lub wartości tych instrumentów finansowych; oraz
- c) zachowań związanych ze wskaźnikami referencyjnymi.

3. Niniejsze rozporządzenie stosuje się do wszelkich transakcji, zleceń lub zachowań dotyczących wszelkich instrumentów finansowych, o których mowa w ust. 1 i 2, niezależnie od tego, czy takie transakcje, zlecenia lub zachowania mają miejsce w systemie obrotu.

4. Zakazy i wymogi niniejszego rozporządzenia mają zastosowanie do działań i zaniechań mających miejsce w Unii i państwach trzecich, dotyczących instrumentów, o których mowa w ust. 1 i 2.

Artykuł 3

Definicje

1. Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- 1) „instrument finansowy” oznacza instrument finansowy w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 15 dyrektywy 2014/65/UE;
- 2) „firma inwestycyjna” oznacza firmę inwestycyjną w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 1 dyrektywy 2014/65/UE;
- 3) „instytucja kredytowa” oznacza instytucję kredytową w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 ⁽¹⁾;
- 4) „instytucja finansowa” oznacza instytucje finansową w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 26 rozporządzenia (UE) nr 575/2013;
- 5) „operator rynku” oznacza operatora rynku w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 18 dyrektywy 2014/65/UE;
- 6) „rynek regulowany” oznacza rynek regulowany w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 21 dyrektywy 2014/65/UE;

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 1).

- 7) „wielostronna platforma obrotu” lub „MTF” oznacza wielostronny system w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 22 dyrektywy 2014/65/UE;
- 8) „zorganizowana platforma obrotu” lub „OTF” oznacza system lub platformę w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 23 dyrektywy 2014/65/UE;
- 9) „przyjęta praktyka rynkowa” oznacza określoną praktykę rynkową przyjętą przez właściwy organ zgodnie z art. 13;
- 10) „system obrotu” oznacza system obrotu w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 24 dyrektywy 2014/65/UE;
- 11) „rynek rozwoju MŚP” oznacza rynek rozwoju MŚP w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 12 dyrektywy 2014/65/UE;
- 12) „właściwy organ” oznacza organ wyznaczony zgodnie z art. 22, chyba że w niniejszym rozporządzeniu określono inaczej;
- 13) „osoba” oznacza osobę fizyczną lub prawną;
- 14) „towar” oznacza towar w rozumieniu art. 2 pkt 1 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1287/2006 ⁽¹⁾;
- 15) „kontrakt towarowy na rynku kasowym” oznacza kontrakt na dostawę towaru w obrocie na rynku kasowym, dostarczanego niezwłocznie po rozliczeniu transakcji, a także kontrakt na dostawę towaru, który nie jest instrumentem finansowym, w tym fizycznie rozliczany kontrakt terminowy;
- 16) „rynek kasowy” oznacza rynek towarowy, na którym towary sprzedawane są za gotówkę i dostarczane są niezwłocznie po rozliczeniu transakcji, a także inne rynki niefinansowe, takie jak terminowe rynki towarowe;
- 17) „program odkupu” oznacza obrót akcjami własnymi zgodnie z art. 21–27 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/30/UE ⁽²⁾;
- 18) „handel algorytmiczny” oznacza handel algorytmiczny w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 39 dyrektywy 2014/65/UE;
- 19) „uprawnienie do emisji” oznacza uprawnienie do emisji opisane w sekcji C pkt 11 załącznika I do dyrektywy 2014/65/UE;
- 20) „uczestnik rynku uprawnień do emisji” oznacza dowolną osobę, która zawiera transakcje, w tym składa zlecenia zawarcia transakcji, dotyczące uprawnień do emisji, produktów sprzedawanych na aukcjach na podstawie uprawnień do emisji lub powiązanych instrumentów pochodnych, i która nie korzysta ze zwolnienia na podstawie art. 17 ust. 2 akapit drugi;
- 21) „emitent” oznacza podmiot prawa prywatnego lub publicznego emitujący lub zamierzający emitować instrumenty finansowe, przy czym w przypadku kwitów depozytowych reprezentujących instrumenty finansowe emitent jest emitentem danego instrumentu finansowego;
- 22) „produkt energetyczny sprzedawany w obrocie hurtowym” oznacza produkt energetyczny sprzedawany w obrocie hurtowym w rozumieniu art. 2 pkt 4 rozporządzenia (UE) nr 1227/2011;

⁽¹⁾ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1287/2006 z dnia 10 sierpnia 2006 r. wprowadzające środki wykonawcze do dyrektywy 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do zobowiązań przedsiębiorstw inwestycyjnych w zakresie prowadzenia rejestrów, sprawozdań z transakcji, przejrzystości rynkowej, dopuszczania instrumentów finansowych do obrotu oraz pojęć zdefiniowanych na potrzeby tejże dyrektywy (Dz.U. L 241 z 2.9.2006, s. 1).

⁽²⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/30/UE z dnia 25 października 2012 r. w sprawie koordynacji gwarancji, jakie są wymagane w państwach członkowskich od spółek w rozumieniu art. 54 akapit drugi Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w celu uzyskania ich równoważności, dla ochrony interesów zarówno współników, jak i osób trzecich w zakresie tworzenia spółki akcyjnej, jak również utrzymania i zmian jej kapitału (Dz.U. L 315 z 14.11.2012, s. 74).

- 23) „krajowy organ regulacyjny” oznacza krajowy organ regulacyjny w rozumieniu art. 2 pkt 10 rozporządzenia (UE) nr 1227/2011;
- 24) „towarowe instrumenty pochodne” oznaczają towarowe instrumenty pochodne w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 30 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 600/2014 ⁽¹⁾;
- 25) „osoba pełniąca obowiązki zarządcze” oznacza osobę związaną z emitentem, uczestnika rynku uprawnień do emisji lub inny podmiot, o którym mowa w art. 19 ust. 10, która:
- a) jest członkiem organu administracyjnego, zarządzającego lub nadzorczego tego podmiotu; lub
 - b) pełni funkcje kierownicze, nie będąc członkiem organów, o których mowa w lit. a), przy czym ma stały dostęp do informacji poufnych dotyczących pośrednio lub bezpośrednio tego podmiotu oraz uprawnienia do podejmowania decyzji zarządczych mających wpływ na dalszy rozwój i perspektywy gospodarcze tego podmiotu;
- 26) „osoba blisko związana” oznacza:
- a) małżonka lub partnera uznawanego zgodnie z prawem krajowym za równoważnego z małżonkiem;
 - b) dziecko będące na utrzymaniu zgodnie z prawem krajowym;
 - c) członka rodziny, który w dniu danej transakcji pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym przez okres co najmniej roku; lub
 - d) osobę prawną, grupę przedsiębiorstw lub spółkę osobową, w której obowiązki zarządcze pełni osoba pełniąca obowiązki zarządcze lub osoba, o której mowa w lit. a), b) lub c), nad którą osoba taka sprawuje pośrednią lub bezpośrednią kontrolę, która została utworzona, by przynosić korzyści takiej osobie, lub której interesy gospodarcze są w znacznym stopniu zbieżne z interesami takiej osoby;
- 27) „zapisy danych o ruchu” oznaczają zapisy danych o ruchu w rozumieniu art. 2 akapit drugi lit. b) dyrektywy 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽²⁾;
- 28) „osoba zawodowo pośrednicząca w zawieraniu transakcji lub wykonywaniu zleceń” oznacza osobę prowadzącą zawodowo działalność w zakresie przyjmowania i przekazywania zleceń lub wykonywania zleceń, których przedmiotem są instrumenty finansowe;
- 29) „wskaźnik referencyjny” oznacza dowolny opublikowany wskaźnik, indeks lub liczbę, udostępniane publicznie lub publikowane, określane okresowo lub regularnie przy zastosowaniu wzoru lub na podstawie wartości jednego lub większej liczby aktywów lub cen bazowych, w tym cen szacunkowych, rzeczywistych lub szacunkowych stóp procentowych lub innych wartości, lub danych z przeprowadzonych badań, w odniesieniu do których określa się kwotę do zapłaty z tytułu instrumentu finansowego lub wartość instrumentu finansowego;
- 30) „animator rynku” oznacza animatora rynku w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 7 dyrektywy 2014/65/UE;
- 31) „zwiększenie posiadania” oznacza nabywanie papierów wartościowych spółki, które nie skutkuje ustawowym lub regulacyjnym obowiązkiem ogłoszenia oferty przejęcia w odniesieniu do tej spółki;
- 32) „uczestnik rynku ujawniający informacje” oznacza osobę objętą którąkolwiek z kategorii określonych w art. 11 ust. 1 lit. a)–d) lub w art. 11 ust. 2, która ujawnia informacje w toku badania rynku;

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 600/2014 z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (zob. s. 84 niniejszego Dziennika Urzędowego).

⁽²⁾ Dyrektywa 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 lipca 2002 r. dotycząca przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej) (Dz.U. L 201 z 31.7.2002, s. 37).

- 33) „handel wysokiej częstotliwości” oznacza technikę handlu algorytmicznego o wysokiej częstotliwości w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 40 dyrektywy 2014/65/UE;
- 34) „informacja rekomendująca lub sugerująca strategię inwestycyjną” oznacza informację:
- (i) sporządzoną przez niezależnego analityka, firmę inwestycyjną, instytucję kredytową, każdą inną osobę, której podstawowa działalność polega na sporządzaniu rekomendacji inwestycyjnych, lub osobę fizyczną pracującą dla nich na podstawie umowy o pracę lub na innej podstawie, bezpośrednio lub pośrednio wyrażającą konkretne propozycje inwestycyjne w odniesieniu do instrumentu finansowego lub emitenta; lub
 - (ii) sporządzoną przez osoby inne niż określone w ppkt (i), która bezpośrednio proponuje konkretne decyzje inwestycyjne w odniesieniu do instrumentu finansowego;
- 35) „rekomendacja inwestycyjna” oznacza informacje rekomendujące lub sugerujące strategię inwestycyjną, w sposób wyraźny lub dorozumiany, dotyczące jednego lub kilku instrumentów finansowych lub emitentów, obejmujące każdą opinię na temat obecnej lub przyszłej wartości lub ceny takich instrumentów, przeznaczone dla kanałów dystrybucyjnych lub opinii publicznej.
2. Do celów art. 5 stosuje się następujące definicje:
- a) „papiery wartościowe” oznaczają:
- (i) akcje i inne papiery wartościowe równoważne z akcjami;
 - (ii) obligacje i inne rodzaje papierów dłużnych; lub
 - (iii) papiery dłużne wymienne lub zamienne na akcje lub inne papiery wartościowe równoważne z akcjami;
- b) „instrumenty powiązane” oznaczają następujące instrumenty finansowe, w tym instrumenty niedopuszczone do obrotu, niebędące przedmiotem obrotu w systemie obrotu lub niebędące przedmiotem ubiegania się o dopuszczenie do obrotu w systemie obrotu:
- (i) kontrakty lub prawa do subskrypcji, nabycia lub zbycia papierów wartościowych;
 - (ii) pochodne instrumenty finansowe, których instrumentem bazowym są papiery wartościowe;
 - (iii) jeżeli papiery wartościowe są zamiennymi lub wymiennymi instrumentami dłużnymi – papiery wartościowe, na które takie zamienne lub wymienne instrumenty dłużne mogą być zamienione lub wymienione;
 - (iv) instrumenty, które emituje lub gwarantuje emitent lub gwarant papierów wartościowych i których cena rynkowa prawdopodobnie będzie miała znaczny wpływ na cenę papierów wartościowych lub odwrotnie;
 - (v) jeżeli papiery wartościowe są papierami wartościowymi równoważnymi z akcjami – akcje reprezentowane przez te papiery wartościowe oraz dowolne inne papiery wartościowe równoważne z tymi akcjami;
- c) „znaczna dystrybucja” oznacza pierwszą lub kolejną ofertę papierów wartościowych, różniącą się od zwykłych transakcji zarówno pod względem wartości oferowanych papierów wartościowych, jak i pod względem stosowanej metody sprzedaży;
- d) „stabilizacja” oznacza nabycie lub ofertę nabycia papierów wartościowych lub transakcję na równoważnych z nimi instrumentach powiązanych, dokonywane przez instytucje kredytowe lub firmy inwestycyjne w kontekście znacznej dystrybucji takich papierów wartościowych wyłącznie w celu wsparcia ceny rynkowej tych papierów wartościowych przez ustalony z góry okres ze względu na presję podażową na te papiery wartościowe.

Artykuł 4

Powiadomienia i wykazy instrumentów finansowych

1. Operatorzy rynków regulowanych i firmy inwestycyjne oraz operatorzy rynku prowadzący MTF lub OTF niezwłocznie powiadamiają organ właściwy dla systemu obrotu o każdym instrumencie finansowym będącym przedmiotem ubiegania się o dopuszczenie do obrotu w danym systemie obrotu, który dopuszczono do obrotu lub który jest po raz pierwszy przedmiotem obrotu.

Powiadamiają oni również organ właściwy dla systemu obrotu, gdy instrument finansowy przestaje być przedmiotem obrotu lub przestaje być dopuszczony do obrotu, chyba że data, z którą instrument finansowy przestaje być przedmiotem obrotu lub przestaje być dopuszczony do obrotu, jest znana i została podana w powiadomieniu dokonanym zgodnie z akapitem pierwszym.

Powiadomienia, o których mowa w niniejszym ustępie, obejmują, w stosownych przypadkach, nazwy i identyfikatory instrumentów finansowych, a także datę i godzinę wniosku o dopuszczenie do obrotu, dopuszczenia do obrotu oraz datę i godzinę pierwszej transakcji.

Operatorzy rynku i firmy inwestycyjne przekazują również organowi właściwemu dla systemu obrotu informacje określone w akapicie trzecim w odniesieniu do instrumentów finansowych będących przedmiotem ubiegania się o dopuszczenie do obrotu lub które zostały dopuszczone do obrotu przed dniem 2 lipca 2014 r. i nadal są dopuszczane do obrotu lub są przedmiotem obrotu w tym dniu.

2. Organy właściwe dla systemu obrotu niezwłocznie przekazują EUNGiPW powiadomienia otrzymane zgodnie z ust. 1. Natychmiast po ich otrzymaniu EUNGiPW publikuje te powiadomienia na swojej stronie internetowej w formie wykazu. EUNGiPW aktualizuje wykaz natychmiast po otrzymaniu powiadomienia od organu właściwego dla systemu obrotu. Wykaz nie ogranicza zakresu stosowania niniejszego rozporządzenia.

3. Wykaz zawiera następujące informacje:

- a) nazwy i identyfikatory instrumentów finansowych będących przedmiotem ubiegania się o dopuszczenie do obrotu, dopuszczonych do obrotu, będących przedmiotem transakcji po raz pierwszy na rynkach regulowanych, MTF i OTF;
- b) datę i godzinę wniosku o dopuszczenie do obrotu, dopuszczenia do obrotu lub pierwszych transakcji;
- c) szczegółowe informacje o systemach obrotu, których dotyczy wnioski o dopuszczenie instrumentów finansowych do obrotu, na których instrumenty finansowe są przedmiotem obrotu lub na których instrumenty finansowe są przedmiotem pierwszych transakcji; oraz
- d) datę i godzinę, z którą instrumenty finansowe przestają być przedmiotem obrotu lub przestają być dopuszczane do obrotu.

4. W celu zapewnienia spójności niniejszego artykułu EUNGiPW opracowuje projekt regulacyjnych standardów technicznych w celu określenia:

- a) treści powiadomień, o których mowa w ust. 1; oraz
- b) sposobu i warunków sporządzania, publikowania i przechowywania wykazu, o którym mowa w ust. 3.

EUNGiPW przedstawia Komisji ten projekt regulacyjnych standardów technicznych do dnia 3 lipca 2015 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1095/2010 ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1095/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych), zmiany decyzji nr 716/2009/WE i uchylenia decyzji Komisji 2009/77/WE (Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 84).

5. W celu zapewnienia jednolitych warunków stosowania niniejszego artykułu EUNGiPW opracowuje projekt wykonawczych standardów technicznych w celu określenia terminów, formatu i wzoru powiadomień zgodnie z ust. 1 i 2.

EUNGiPW przedstawia Komisji ten projekt wykonawczych standardów technicznych do dnia 3 lipca 2015 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 15 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1095/2010.

Artykuł 5

Wyłączenia dotyczące programów odkupu i stabilizacji

1. Zakazy określone w art. 14 i 15 niniejszego rozporządzenia nie mają zastosowania do obrotu akcjami własnymi w ramach programów odkupu, jeśli:

- a) wszystkie szczegółowe informacje dotyczące programu podawane są do wiadomości publicznej przed rozpoczęciem obrotu;
- b) zawarte transakcje zgłoszono organowi właściwemu dla systemu obrotu jako część programu odkupu zgodnie z ust. 3, a następnie podano do wiadomości publicznej;
- c) przestrzegane są odpowiednie ograniczenia cenowe i ilościowe; oraz
- d) obrót odbywa się zgodnie z celami, o których mowa w ust. 2, oraz na warunkach określonych w niniejszym artykule i w regulacyjnych standardach technicznych, o których mowa w ust. 6.

2. Aby skorzystać z wyłączenia przewidzianego w ust. 1, program odkupu musi mieć na celu wyłącznie:

- a) obniżenie kapitału emitenta;
- b) wykonanie zobowiązań wynikających z dłużnych instrumentów finansowych wymiennych na instrumenty kapitałowe; lub
- c) wykonanie zobowiązań wynikających z programów opcji na akcje lub inne przydzielanie akcji pracownikom lub członkom organów administracyjnych, zarządczych lub nadzorczych emitenta lub spółki powiązanej.

3. Aby skorzystać z wyłączenia przewidzianego w ust. 1, emitent powiadamia organ właściwy dla systemu obrotu, na którym akcje zostały dopuszczone do obrotu lub są przedmiotem obrotu, o każdej transakcji związanej z programem odkupu, w tym przekazuje informacje określone w art. 25 ust. 1 i 2 oraz w art. 26 ust. 1, 2 i 3 rozporządzenia (UE) nr 600/2014.

4. Zakazy określone w art. 14 i 15 niniejszego rozporządzenia nie mają zastosowania do papierów wartościowych lub powiązanych instrumentów służących stabilizacji papierów wartościowych, jeśli:

- a) stabilizacji dokonuje się w określonym okresie;
- b) do wiadomości publicznej podano odpowiednie informacje dotyczące stabilizacji i powiadomiono o niej organ właściwy dla systemu obrotu zgodnie z ust. 5;
- c) przestrzegane są odpowiednie ograniczenia cenowe; oraz
- d) taki obrót spełnia warunki określone dla stabilizacji w regulacyjnych standardach technicznych, o których mowa w ust. 6.

5. Bez uszczerbku dla art. 23 ust. 1 emitenci, oferenci lub podmioty podejmujące działania stabilizacyjne, niezależnie od tego, czy działają w imieniu takich osób, przekazują organowi właściwemu dla systemu obrotu szczegółowe informacje dotyczące wszystkich transakcji stabilizacji najpóźniej na koniec siódmej dziennej sesji rynkowej po dniu wykonania takich transakcji.

6. W celu zapewnienia spójności niniejszego artykułu EUNGiPW opracowuje projekt regulacyjnych standardów technicznych w celu określenia warunków, jakie muszą spełnić programy odkupu i środki stabilizacji, o których mowa w ust. 1 i 4, w tym warunków obrotu, ograniczeń dotyczących czasu i ilości, obowiązków ujawniania i powiadamiania oraz warunków cenowych.

EUNGiPW przedstawia Komisji ten projekt regulacyjnych standardów technicznych do dnia 3 lipca 2015 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

Artykuł 6

Wyłączenie dotyczące działalności związanej z gospodarką pieniężną i zarządzaniem długiem publicznym oraz działalności związanej z polityką klimatyczną

1. Niniejsze rozporządzenie nie ma zastosowania do transakcji, zleceń lub zachowań podejmowanych w ramach realizacji polityki pieniężnej, dewizowej lub zarządzania długiem publicznym przez:

- a) państwa członkowskie;
- b) członków ESBC;
- c) ministerstwo, agencję lub spółkę celową jednego lub kilku państw członkowskich lub jakąkolwiek osobę działającą w jej imieniu;
- d) w przypadku państwa członkowskiego będącego państwem federalnym – członka federacji.

2. Niniejsze rozporządzenie nie ma zastosowania do transakcji, zleceń lub zachowań podejmowanych przez Komisję lub dowolny inny oficjalnie wyznaczony organ lub dowolną osobę działającą w jego imieniu w ramach realizacji polityki zarządzania długiem publicznym.

Niniejsze rozporządzenie nie ma zastosowania do takich transakcji, zleceń lub zachowań, podejmowanych przez:

- a) Unię;
- b) spółkę celową jednego lub kilku państw członkowskich;
- c) Europejski Bank Inwestycyjny;
- d) Europejski Instrument Stabilności Finansowej;
- e) Europejski Mechanizm Stabilności;
- f) międzynarodową instytucję finansową utworzoną przez przynajmniej dwa państwa członkowskie, której celem jest gromadzenie funduszy i udzielanie pomocy finansowej jej członkom, którzy znajdują się w trudnej sytuacji finansowej lub są zagrożeni problemami finansowymi.

3. Niniejsze rozporządzenie nie ma zastosowania do działalności państwa członkowskiego, Komisji lub innego oficjalnie wyznaczonego organu lub osoby działającej w ich imieniu, dotyczącej uprawnień do emisji i podjętej w ramach realizacji unijnej polityki klimatycznej zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE.

4. Niniejsze rozporządzenie nie ma zastosowania do działalności państwa członkowskiego, Komisji lub innego oficjalnie wyznaczonego organu lub osoby działającej w ich imieniu, podejmowanej w ramach realizacji wspólnej polityki rolnej Unii lub wspólnej polityki rybołówstwa Unii zgodnie z aktami przyjętymi lub umowami międzynarodowymi zawartymi na mocy TFUE.

5. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 35 w celu rozszerzenia wyłączenia, o którym mowa w ust. 1, na niektóre organy publiczne i banki centralne państw trzecich.

W tym celu Komisja do dnia 3 stycznia 2016 r. opracowuje i przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie zawierające ocenę sposobu postrzegania na arenie międzynarodowej podmiotów publicznych, którym powierzono zarządzanie długiem publicznym lub które uczestniczą w takim zarządzaniu, i banków centralnych państw trzecich.

Sprawozdanie to obejmuje analizę porównawczą sposobu postrzegania tych organów i banków centralnych w ramach prawnych państw trzecich, a także normy zarządzania ryzykiem mające zastosowanie do transakcji dokonywanych przez te organy i banki centralne w tych jurysdykcjach. Jeżeli z wniosków ze sprawozdania, a zwłaszcza z analizy porównawczej, wynika konieczność wyłączenia zadań monetarnych banków centralnych tych państw trzecich z obowiązków i zakazów określonych w niniejszym rozporządzeniu, Komisja rozszerza wyłączenie, o którym mowa w ust. 1, również na banki centralne tych państw trzecich.

6. Komisja jest również uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 35 w celu rozszerzenia wyłączenia, o którym mowa w ust. 3, na niektóre organy publiczne państw trzecich, które zawarły umowę z Unią na podstawie art. 25 dyrektywy 2003/87/WE.

7. Niniejszy artykuł nie ma zastosowania do osób pracujących na podstawie umowy o pracę lub na innej podstawie dla podmiotów, o których mowa w niniejszym artykule, gdy osoby te dokonują transakcji, składają zlecenia lub podejmują zachowania, pośrednio lub bezpośrednio, na własny rachunek.

RODZIAŁ 2

INFORMACJE POUFNE, WYKORZYSTYWANIE INFORMACJI POUFNYCH, BEZPRAWNE UJAWNIANIE INFORMACJI POUFNYCH I MANIPULACJE NA RYNKU

Artykuł 7

Informacje poufne

1. Do celów niniejszego rozporządzenia informacje poufne obejmują następujące rodzaje informacji:
 - a) określone w sposób precyzyjny informacje, które nie zostały podane do wiadomości publicznej, dotyczące, bezpośrednio lub pośrednio, jednego lub większej liczby emitentów lub jednego lub większej liczby instrumentów finansowych, a które w przypadku podania ich do wiadomości publicznej miałyby prawdopodobnie znaczący wpływ na ceny tych instrumentów finansowych lub na ceny powiązanych pochodnych instrumentów finansowych;
 - b) w odniesieniu do towarowych instrumentów pochodnych, określone w sposób precyzyjny informacje, które nie zostały podane do wiadomości publicznej, dotyczące bezpośrednio lub pośrednio jednego lub większej liczby takich instrumentów pochodnych lub dotyczące bezpośrednio powiązanych kontraktów towarowych na rynku kasowym, a które w przypadku podania ich do wiadomości publicznej miałyby prawdopodobnie znaczący wpływ na ceny takich instrumentów pochodnych lub powiązanych kontraktów towarowych na rynku kasowym, oraz gdy można zasadnie oczekiwać, że dane informacje zostaną ujawnione lub ich ujawnienie jest wymagane zgodnie z przepisami ustawowymi lub wykonawczymi na szczeblu unijnym lub krajowym, zasadami rynku, umową, praktyką lub zwyczajem, na odpowiednich rynkach towarowych instrumentów pochodnych lub rynkach kasowych;
 - c) w odniesieniu do uprawnień do emisji lub opartych na nich produktów sprzedawanych na aukcjach, określone w sposób precyzyjny informacje, które nie zostały podane do wiadomości publicznej, dotyczące, bezpośrednio lub pośrednio, jednego lub większej liczby takich instrumentów, a które w przypadku podania ich do wiadomości publicznej miałyby prawdopodobnie znaczący wpływ na ceny tych instrumentów lub na ceny powiązanych pochodnych instrumentów finansowych;

d) w przypadku osób odpowiedzialnych za realizację zleceń dotyczących instrumentów finansowych, oznacza to także informacje przekazane przez klienta i związane z jego zleceniami dotyczącymi instrumentów finansowych będącymi w trakcie realizacji, określone w sposób precyzyjny, dotyczące, bezpośrednio lub pośrednio, jednego lub większej liczby emitentów lub jednego lub większej liczby instrumentów finansowych, a które w przypadku podania ich do wiadomości publicznej miałyby prawdopodobnie znaczący wpływ na ceny tych instrumentów finansowych, cenę powiązanych kontraktów towarowych na rynku kasowym lub cenę powiązanych pochodnych instrumentów finansowych.

2. Do celów ust. 1 informacje uznaje się za określone w sposób precyzyjny, jeżeli wskazują one na zbiór okoliczności, które istnieją lub można zasadnie oczekiwać, że zaistnieją, lub na zdarzenie, które miało miejsce lub można zasadnie oczekiwać, że będzie miało miejsce, jeżeli informacje te są w wystarczającym stopniu szczegółowe, aby można było wyciągnąć z nich wnioski co do prawdopodobnego wpływu tego szeregu okoliczności lub zdarzenia na ceny instrumentów finansowych lub powiązanych instrumentów pochodnych, powiązanych kontraktów towarowych na rynku kasowym lub sprzedawanych na aukcji produktów opartych na uprawnieniach do emisji. W związku z tym w przypadku rozciągniętego w czasie procesu, którego celem lub wynikiem jest zaistnienie szczególnych okoliczności lub szczególnego wydarzenia, za informacje określone w sposób precyzyjny można uznać te przyszłe okoliczności lub to przyszłe wydarzenie, ale także etapy pośrednie tego procesu, związane z zaistnieniem lub spowodowaniem tych przyszłych okoliczności lub tego przyszłego wydarzenia.

3. Etap pośredni rozciągniętego w czasie procesu jest uznany za informację poufną, jeżeli sam w sobie spełnia kryteria informacji poufnych, o których mowa w niniejszym artykule.

4. Do celów ust. 1 informacje, które w przypadku podania ich do wiadomości publicznej miałyby prawdopodobnie znaczący wpływ na ceny instrumentów finansowych, instrumentów pochodnych, powiązanych kontraktów towarowych na rynku kasowym lub sprzedawanych na aukcji produktów opartych na uprawnieniach do emisji, oznaczają informacje, których racjonalny inwestor prawdopodobnie wykorzystałby, opierając się na nich w części przy podejmowaniu swych decyzji inwestycyjnych.

W przypadku uczestników rynku uprawnień do emisji, których zagregowane emisja lub nominalna moc cieplna jest równa lub niższa od progu określonego zgodnie z art. 17 ust. 2 akapit drugi, uznaje się, że informacje na temat ich rzeczywistej działalności nie mają znaczącego wpływu na cenę uprawnień do emisji, opartych na nich produktów sprzedawanych na aukcjach lub powiązanych pochodnych instrumentów finansowych.

5. EUNGiPW wydaje wytyczne w celu ustanowienia przykładowego, otwartego wykazu informacji, których ujawnienie jest zasadnie oczekiwane lub wymagane zgodnie z przepisami ustawowymi lub wykonawczymi prawa unijnego lub krajowego, zasadami rynku, umową, praktyką lub zwyczajem na odpowiednich rynkach towarowych instrumentów pochodnych lub rynkach kasowych, o których mowa w ust. 1 lit. b). EUNGiPW należy uwzględnić specyfikę tych rynków.

Artykuł 8

Wykorzystywanie informacji poufnych

1. Do celów niniejszego rozporządzenia wykorzystywanie informacji poufnej ma miejsce wówczas, gdy dana osoba znajduje się w posiadaniu informacji poufnej i wykorzystuje tę informację, nabywając lub zbywając, na własny rachunek lub na rzecz osoby trzeciej, bezpośrednio lub pośrednio, instrumenty finansowe, których informacja ta dotyczy. Wykorzystanie informacji poufnej w formie anulowania lub zmiany zlecenia dotyczącego instrumentu finansowego, którego informacja ta dotyczy, w przypadku gdy zlecenie złożono przed wejściem danej osoby w posiadanie informacji poufnej, również uznaje się za wykorzystywanie informacji poufnej. W odniesieniu do aukcji uprawnień do emisji lub innych opartych na nich produktów sprzedawanych na aukcji, przeprowadzanych zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1031/2010, wykorzystywanie informacji poufnej obejmuje również złożenie, modyfikację lub wycofanie oferty przez daną osobę działającą na własny rachunek lub na rzecz osoby trzeciej.

2. Do celów niniejszego rozporządzenia udzielanie rekomendacji, aby inna osoba wykorzystwała informacje poufne lub nakłanianie innej osoby do wykorzystania informacji poufnych ma miejsce wówczas, gdy dana osoba znajduje się w posiadaniu informacji poufnych oraz:

a) udziela rekomendacji, na podstawie tych informacji, aby inna osoba nabyła lub zbyła instrumenty finansowe, których informacje te dotyczą, lub nakłania tę osobę do takiego nabycia lub zbycia; lub

b) udziela rekomendacji, na podstawie tych informacji, aby inna osoba anulowała lub zmieniła zlecenie dotyczące instrumentu finansowego, którego informację te dotyczą, lub nakłania tę osobę do takiego anulowania lub zmiany.

3. Stosowanie rekomendacji lub nakłaniania, o których mowa w ust. 2, oznacza wykorzystywanie informacji poufnych w rozumieniu niniejszego artykułu, jeżeli osoba stosująca daną rekomendację lub nakłanianie wie lub powinna wiedzieć, że są one oparte na informacjach poufnych.

4. Niniejszy artykuł ma zastosowanie do wszystkich osób będących w posiadaniu informacji poufnych z racji:

a) bycia członkiem organów administracyjnych, zarządczych lub nadzorczych emitenta lub uczestnika rynku uprawnień do emisji;

b) posiadania udziałów w kapitale emitenta lub uczestnika rynku uprawnień do emisji;

c) posiadania dostępu do informacji z tytułu zatrudnienia, wykonywania zawodu lub obowiązków; lub

d) zaangażowania w działalność przestępczą.

Niniejszy artykuł ma także zastosowanie do wszystkich osób, które weszły w posiadanie informacji poufnych w okolicznościach innych niż wymienione w akapicie pierwszym, jeżeli osoby te wiedzą lub powinny wiedzieć, że są to informacje poufne.

5. W przypadku osoby prawnej niniejszy artykuł ma zastosowanie zgodnie z prawem krajowym również do osób fizycznych, które biorą udział w podejmowaniu decyzji o dokonaniu nabycia, zbycia, anulowania lub zmiany zlecenia, na rachunek tej osoby prawnej.

Artykuł 9

Uprawnione zachowanie

1. Do celów art. 8 i 14 sam fakt, że dana osoba prawna jest lub była w posiadaniu informacji poufnych, nie oznacza, że posłużyła się ona tymi informacjami i w ten sposób dopuściła się wykorzystania informacji poufnych dokonując na ich podstawie nabycia lub zbycia, jeżeli ta osoba prawna:

a) ustanowiła, wdrożyła i utrzymywała odpowiednie i skuteczne rozwiązania i procedury wewnętrzne skutecznie zapewniające, aby ani osoba fizyczna, która podjęła w jej imieniu decyzję o nabyciu lub zbyciu instrumentów finansowych, których dotyczą dane informacje, ani żadna inna osoba fizyczna, która mogła wpływać na podejmowanie tej decyzji, nie była w posiadaniu informacji poufnych; oraz

b) nie zachęcała, nie udzielała rekomendacji, nie nakłaniała ani nie wywierała w inny sposób wpływu na osobę fizyczną, która w imieniu osoby prawnej nabyła lub zbyła instrumenty finansowe, których dotyczą dane informacje.

2. Do celów art. 8 i 14 sam fakt, że dana osoba jest w posiadaniu informacji poufnych nie oznacza, że posłużyła się ona tymi informacjami i w ten sposób dopuściła się wykorzystania informacji poufnych dokonując na ich podstawie nabycia lub zbycia, jeżeli ta osoba:

a) jest – w odniesieniu do instrumentu finansowego, którego dotyczą dane informacje – animatorem rynku lub osobą upoważnioną do działania jako kontrahent, a nabywanie lub zbywanie instrumentów finansowych, których dotyczą dane informacje, odbywa się w sposób uprawniony w normalnym trybie sprawowania funkcji animatora rynku lub kontrahenta dla tego instrumentu finansowego; lub

b) jest upoważniona do realizacji zleceń w imieniu osób trzecich, a nabycie lub zbycie instrumentów finansowych, których dotyczy zlecenie, odbywa się w celu realizacji takiego zlecenia w sposób uprawniony w normalnym trybie wykonywania czynności w ramach zatrudnienia, zawodu lub obowiązków tej osoby.

3. Do celów art. 8 i 14 sam fakt, że dana osoba jest w posiadaniu informacji poufnych, nie oznacza, że posłużyła się ona tymi informacjami i w ten sposób dopuściła się wykorzystania informacji poufnych dokonując na ich podstawie nabycia lub zbycia, jeżeli ta osoba zawiera transakcję nabycia lub zbycia instrumentów finansowych, gdy transakcji tej dokonuje się w celu wykonania zobowiązania, które stało się wymagalne, w dobrej wierze oraz nie w celu obejścia zakazu wykorzystywania informacji poufnych oraz:

- a) zobowiązanie to wynika ze złożonego zlecenia lub umowy zawartej przed wejściem przez zainteresowaną osobę w posiadanie informacji poufnych; lub
- b) transakcja jest dokonywana w celu wypełnienia zobowiązania prawnego lub regulacyjnego, które powstało przed wejściem przez zainteresowaną osobę w posiadanie informacji poufnych.

4. Do celów art. 8 i 14 sam fakt, że dana osoba jest w posiadaniu informacji poufnych, nie oznacza, że posłużyła się ona tymi informacjami i w ten sposób dopuściła się wykorzystania informacji poufnych, jeżeli osoba ta uzyskała informacje poufne w trakcie dokonywania publicznego przejęcia lub połączenia ze spółką i wykorzystuje te informacje wyłącznie do celu przeprowadzenia tego połączenia lub publicznego przejęcia, pod warunkiem że w momencie zatwierdzenia połączenia lub przyjęcia oferty przez akcjonariuszy tej spółki wszelkie informacje poufne zostały już podane do wiadomości publicznej lub w inny sposób przestały być informacjami poufnymi.

Niniejszy ustęp nie ma zastosowania do zwiększania posiadania.

5. Do celów art. 8 i 14 sam fakt, że dana osoba wykorzystuje swą wiedzę o własnej decyzji o nabyciu lub zbyciu instrumentów finansowych przy nabyciu lub zbyciu tych instrumentów finansowych, nie stanowi sam w sobie wykorzystania informacji poufnych.

6. Niezależnie od ust. 1–5 niniejszego artykułu można jednak uznać, że naruszenie zakazu wykorzystywania informacji poufnych określonego w art. 14 miało miejsce, jeżeli właściwy organ ustali, że powody składania zleceń, dokonywania transakcji lub podejmowania innych zachowań były nieuprawnione.

Artykuł 10

Bezprawne ujawnianie informacji poufnych

1. Do celów niniejszego rozporządzenia bezprawne ujawnienie informacji poufnych ma miejsce wówczas, gdy osoba znajduje się w posiadaniu informacji poufnych i ujawnia te informacje innej osobie, z wyjątkiem przypadków, gdy ujawnienie to odbywa się w normalnym trybie wykonywania czynności w ramach zatrudnienia, zawodu lub obowiązków.

Niniejszy ustęp ma zastosowanie do każdej osoby fizycznej lub prawnej w sytuacjach i okolicznościach, o których mowa w art. 8 ust. 4.

2. Do celów niniejszego rozporządzenia dalsze ujawnienie rekomendacji lub nakłaniania, o których mowa w art. 8 ust. 2, oznacza bezprawne ujawnianie informacji poufnych zgodnie z niniejszym artykułem, jeżeli osoba ujawniająca rekomendację lub nakłanianie wie lub powinna wiedzieć, że są one oparte na informacjach poufnych.

Artykuł 11

Badania rynku

1. Badanie rynku obejmuje przekazanie informacji – przed ogłoszeniem transakcji – w celu oceny zainteresowania potencjalnych inwestorów ewentualną transakcją i jej warunkami, takimi jak ewentualna wielkość i cena, przynajmniej jednemu potencjalnemu inwestorowi przez:

- a) emitenta;
- b) wtórnego oferenta instrumentu finansowego – w ilości lub wartości, za sprawą których transakcja różni się od zwykłych transakcji i opiera się na metodzie sprzedaży opartej na wcześniejszej ocenie potencjalnego zainteresowania potencjalnych inwestorów;

c) uczestnika rynku uprawnień do emisji; lub

d) osobę trzecią działającą w imieniu lub na rzecz osoby, o której mowa w lit. a), b) lub c).

2. Niezależnie od art. 23 ust. 3 ujawnienie informacji poufnych przez osobę, która zamierza złożyć ofertę przejęcia w odniesieniu do papierów wartościowych spółki lub połączenia ze spółką posiadaczom papierów wartościowych, również stanowi badanie rynku, pod warunkiem że:

a) informacje te są niezbędne, aby umożliwić posiadaczom papierów wartościowych wyrobienie sobie opinii o chęci zaoferowania posiadanych przez nich papierów wartościowych; oraz

b) chęć posiadaczy papierów wartościowych do zaoferowania posiadanych przez nich papierów wartościowych jest zasadnie wymagana do podjęcia decyzji o złożeniu oferty przejęcia lub połączenia.

3. Uczestnik rynku ujawniający informacje rozważa szczegółowo przed przeprowadzeniem badania rynku, czy badanie to będzie się wiązać z ujawnieniem informacji poufnych. Uczestnik rynku ujawniający informacje dokonuje pisemnego zapisu swoich wniosków i ich uzasadnienia. Na żądanie udostępnia te zapisy właściwemu organowi. Obowiązek ten ma zastosowanie do każdego ujawnienia informacji w toku badania rynku. Uczestnik rynku ujawniający informacje odpowiednio aktualizuje zapisy, o których mowa w niniejszym ustępie.

4. Do celów art. 10 ust. 1 uznaje się, że ujawnienie informacji poufnych w toku badania rynku nastąpiło w normalnym trybie wykonywania czynności w ramach zatrudnienia, zawodu lub obowiązków danej osoby, jeżeli uczestnik rynku ujawniający informacje wypełnił obowiązki określone w ust. 3 i 5 niniejszego artykułu.

5. Do celów ust. 4 uczestnik rynku ujawniający informacje przed dokonaniem ujawnienia musi:

a) uzyskać zgodę osoby, do której adresowane jest badanie rynku, na otrzymanie informacji poufnych;

b) poinformować osobę, do której adresowane jest badanie rynku, że podlega ona zakazowi posługiwania się lub usiłowania posługiwania się tymi informacjami w formie nabycia lub zbycia instrumentów finansowych, których dotyczą dane informacje, na własny rachunek lub na rzecz osoby trzeciej, bezpośrednio lub pośrednio;

c) poinformować osobę, do której adresowane jest badanie rynku, że podlega ona zakazowi posługiwania się lub usiłowania posługiwania się tymi informacjami w formie anulowania lub zmiany już złożonego zlecenia dotyczącego instrumentu finansowego, którego dotyczą dane informacje; oraz

d) poinformować osobę, do której adresowane jest badanie rynku, że zgadzając się na otrzymanie informacji, podlega ona obowiązkowi zachowania poufności tych informacji.

Uczestnik rynku ujawniający informacje prowadzi i przechowuje zapis wszystkich informacji ujawnionych osobie, do której adresowane jest badanie rynku, w tym informacji ujawnionych zgodnie z akapitem pierwszym lit. a)–d), oraz tożsamości potencjalnych inwestorów, którym ujawniono informacje, w tym m.in. osób prawnych i fizycznych działających w imieniu potencjalnego inwestora, a także datę i godzinę każdego ujawnienia. Uczestnik rynku ujawniający informacje udostępnia ten zapis właściwemu organowi na jego żądanie.

6. Jeżeli informacje ujawnione w toku badania rynkowego przestają być informacjami poufnymi według oceny uczestnika rynku ujawniającego informacje, powiadamia on o tym odbiorcę informacji w możliwie najkrótszym terminie.

Uczestnik rynku ujawniający informacje przechowuje zapis informacji przekazanych zgodnie z niniejszym ustępem i udostępnia go właściwemu organowi na jego żądanie.

7. Niezależnie od przepisów niniejszego artykułu osoba, do której adresowane jest badanie rynku, samodzielnie ocenia, czy jest w posiadaniu informacji poufnych lub to kiedy przestaje być w ich posiadaniu.

8. Uczestnik rynku ujawniający informacje przechowuje zapisy, o których mowa w niniejszym artykule, przez okres co najmniej pięciu lat.

9. W celu zapewnienia spójności niniejszego artykułu EUNGiPW opracowuje projekt regulacyjnych standardów technicznych w celu określenia właściwych rozwiązań, procedur i wymogów w zakresie przechowywania zapisów, tak aby zainteresowane osoby przestrzegały wymogów określonych w ust. 4, 5, 6 i 8.

EUNGiPW przedstawia Komisji ten projekt regulacyjnych standardów technicznych do dnia 3 lipca 2015 r.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

10. W celu zapewnienia jednolitych warunków stosowania niniejszego artykułu EUNGiPW opracowuje projekt wykonawczych standardów technicznych w celu określenia rozwiązań i wzorów formularzy powiadomienia używanych przez zainteresowane osoby w celu zapewnienia zgodności z wymogami ustanowionymi w ust. 4, 5, 6 i 8 niniejszego artykułu, zwłaszcza dokładnego formatu zapisów, o których mowa w ust. 4–8, oraz technicznych warunków odpowiedniego przekazywania informacji, o których mowa w ust. 6, osobie, do której adresowane jest badanie rynku.

EUNGiPW przedstawi Komisji ten projekt wykonawczych standardów technicznych do dnia 3 lipca 2015 r.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

11. EUNGiPW wydaje wytyczne zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010 przeznaczone dla osób, do których adresowane jest badanie rynku, w odniesieniu do:

- a) czynników, które takie osoby muszą wziąć pod uwagę, gdy w ramach badania rynkowego są im ujawniane informacje, tak aby mogły ocenić, czy dane informacje są informacjami poufnymi;
- b) kroków, które takie osoby muszą podjąć, gdy ujawniono im informacje poufne, tak aby mogły spełnić wymogi art. 8 i 10 niniejszego rozporządzenia; oraz
- c) zapisów, które takie osoby muszą przechowywać w celu wykazania, że spełniły wymogi art. 8 i 10 niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 12

Manipulacje na rynku

1. Do celów niniejszego rozporządzenia manipulacja na rynku obejmuje następujące działania:

a) zawieranie transakcji, składanie zleceń lub inne zachowania, które:

- (i) wprowadzają lub mogą wprowadzać w błąd co do podaży lub popytu na instrument finansowy, powiązany kontrakt towarowy na rynku kasowym lub sprzedawany na aukcji produkt oparty na uprawnieniach do emisji, lub co do ich ceny; lub

- (ii) utrzymują albo mogą utrzymywać cenę jednego lub kilku instrumentów finansowych, powiązanego kontraktu towarowego na rynku kasowym lub sprzedawanego na aukcji produktu opartego na uprawnieniach do emisji na nienaturalnym lub sztucznym poziomie;

chyba że osoba zawierająca transakcję, składająca zlecenie transakcji lub podejmująca każde inne zachowanie dowiedzie, iż dana transakcja, zlecenie lub zachowanie nastąpiły z zasadnych powodów i są zgodne z przyjętymi praktykami rynkowymi ustanowionymi zgodnie z art. 13;

- b) zawieranie transakcji, składanie zleceń lub inne działania lub zachowania wpływające albo mogące wpływać na cenę jednego lub kilku instrumentów finansowych, powiązanego kontraktu towarowego na rynku kasowym lub sprzedawanego na aukcji produktu opartego na uprawnieniach do emisji, związane z użyciem fikcyjnych narzędzi lub innych form wprowadzania w błąd lub podstęp;
- c) rozpowszechnianie za pośrednictwem mediów, w tym internetu, lub przy użyciu innych środków, informacji, które wprowadzają lub mogą wprowadzać w błąd co do podaży lub popytu na instrument finansowy, powiązany kontrakt towarowy na rynku kasowym lub sprzedawany na aukcji produkt oparty na uprawnieniach do emisji, lub co do ich ceny, lub zapewniają utrzymanie się lub mogą zapewnić utrzymanie się ceny jednego lub kilku instrumentów finansowych, powiązanego kontraktu towarowego na rynku kasowym lub sprzedawanego na aukcji produktu opartego na uprawnieniach do emisji na nienaturalnym lub sztucznym poziomie, w tym rozpowszechnianie plotek, w przypadku gdy osoba rozpowszechniająca te informacje wiedziała lub powinna była wiedzieć, że informacje te były fałszywe lub wprowadzające w błąd;
- d) przekazywanie fałszywych lub wprowadzających w błąd informacji, lub dostarczanie fałszywych lub wprowadzających w błąd danych dotyczących wskaźnika referencyjnego, jeżeli osoba przekazująca informacje lub dostarczająca dane wiedziała lub powinna była wiedzieć, że są one fałszywe i wprowadzające w błąd, lub każde inne zachowanie stanowiące manipulowanie obliczaniem wskaźnika referencyjnego.

2. Za manipulację na rynku uznaje się m.in. następujące zachowania:

- a) postępowanie osoby lub osób działających wspólnie, mające na celu utrzymanie dominującej pozycji w zakresie podaży lub popytu na instrument finansowy, powiązane kontrakty towarowe na rynku kasowym lub sprzedawane na aukcji produkty oparte na uprawnieniach do emisji, które skutkuje albo może skutkować, bezpośrednio lub pośrednio, ustaleniem poziomu cen sprzedaży lub kupna lub stwarza albo może stwarzać nieuczciwe warunki transakcji;
- b) nabywanie lub zbywanie instrumentów finansowych na otwarciu lub zamknięciu rynku, które skutkuje albo może skutkować wprowadzeniem w błąd inwestorów kierujących się cenami podanymi do wiadomości publicznej, w tym cenami otwarcia i zamknięcia;
- c) składanie zleceń w systemie obrotu, w tym ich anulowanie lub zmiana, za pomocą wszelkich dostępnych metod handlu, w tym środków elektronicznych, takich jak strategie handlu algorytmicznego i handlu wysokiej częstotliwości, i które wywołuje jeden ze skutków, o których mowa w ust. 1 lit. a) lub b) poprzez:
 - (i) zakłócenia lub opóźnienia w funkcjonowaniu transakcji w danym systemie obrotu albo prawdopodobieństwo ich spowodowania;
 - (ii) utrudnianie innym osobom identyfikacji prawdziwych zleceń w danym systemie obrotu lub prawdopodobieństwo utrudniania tej identyfikacji, w szczególności poprzez składanie zleceń, które skutkują przepełnieniem lub destabilizacją arkusza zleceń; lub
 - (iii) tworzenie lub prawdopodobieństwo stworzenia fałszywego lub wprowadzającego w błąd sygnału w zakresie podaży lub popytu na instrument finansowy lub jego ceny, w szczególności poprzez składanie zleceń w celu zapoczątkowania lub nasilenia danego trendu;
- d) wykorzystywanie okazjonalnego lub regularnego dostępu do mediów tradycyjnych lub elektronicznych do wygłaszania opinii na temat instrumentu finansowego, powiązanego kontraktu towarowego na rynku kasowym lub sprzedawanego na aukcji produktu opartego na uprawnieniach do emisji (lub pośrednio na temat jego emitenta) po uprzednim zajęciu pozycji na danym instrumencie finansowym, powiązanej kontrakcie towarowym na rynku kasowym lub sprzedawanym na aukcji produkcie opartym na uprawnieniach do emisji, a następnie czerpanie zysku ze skutków opinii wygłaszanych na temat ceny tego instrumentu, powiązanego kontraktu towarowego na rynku kasowym lub sprzedawanego na aukcji produktu opartego na uprawnieniach do emisji, bez jednoczesnego podania do publicznej wiadomości istniejącego konfliktu interesów w sposób odpowiedni i skuteczny;

- e) nabywanie lub zbywanie na rynku wtórnym uprawnień do emisji lub powiązanych instrumentów pochodnych przed aukcją zorganizowaną zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1031/2010, ze skutkiem ustalenia rozliczeniowej ceny aukcyjnej sprzedawanych na aukcji produktów na nienaturalnym lub sztucznym poziomie lub wprowadzenie w błąd oferentów składających oferty na aukcjach.
3. Do celów stosowania ust. 1 lit. a) i b), bez uszczerbku dla rodzajów zachowań określonych w ust. 2, w załączniku I określa się niewyczerpujący wykaz okoliczności wskazujących na stosowanie fikcyjnych narzędzi lub innych form wprowadzania w błąd lub podstęp oraz niewyczerpujący wykaz okoliczności wskazujących na wprowadzanie w błąd oraz utrzymanie cen.
4. Jeżeli osoba, o której mowa w niniejszym artykule, jest osobą prawną, niniejszy artykuł ma zastosowanie zgodnie z prawem krajowym również do osób fizycznych, które biorą udział w podejmowaniu decyzji o prowadzeniu działalności na rachunek tej osoby prawnej.
5. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 35, precyzujących wskaźniki określone w załączniku I w celu wyjaśnienia ich elementów oraz uwzględnienia zmian technicznych na rynkach finansowych.

Artykuł 13

Przyjęte praktyki rynkowe

1. Zakaz określony w art. 15 nie ma zastosowania do działań, o których mowa w art. 12 ust. 1 lit. a), pod warunkiem że osoba zawierająca transakcję, składająca zlecenie transakcji lub podejmująca każde inne zachowanie dowiedzie, iż powody dokonywania transakcji, składania zleceń lub podejmowania innych zachowań były uprawnione i są zgodne z przyjętymi praktykami rynkowymi ustanowionymi zgodnie z niniejszym artykułem.
2. Właściwy organ może ustanowić przyjętą praktykę rynkową przy uwzględnieniu następujących kryteriów:
- a) czy praktyka rynkowa przewiduje odpowiedni poziom przejrzystości dla rynku;
 - b) czy praktyka rynkowa zapewnia wysoki stopień ochrony działania sił rynkowych i właściwą wzajemną zależność sił podaży i popytu;
 - c) czy praktyka rynkowa wywiera pozytywny wpływ na płynność i efektywność rynku;
 - d) czy praktyka rynkowa uwzględnia mechanizm obrotu na danym rynku i umożliwia uczestnikom rynku właściwą i terminową reakcję na nową sytuację na rynku spowodowaną tą praktyką;
 - e) czy praktyka rynkowa nie stwarza zagrożenia dla integralności bezpośrednio lub pośrednio powiązanych rynków danego instrumentu finansowego na terenie Unii, niezależnie od tego, czy rynki te są regulowane, czy nie;
 - f) rezultaty czynności wyjaśniających w odniesieniu do danej praktyki rynkowej przez właściwe organy lub inne organy, w szczególności badania, czy dana praktyka rynkowa narusza przepisy lub uregulowania mające na celu zapobieganie nadużyciom na rynku, albo kodeksy postępowania, niezależnie od tego, czy dotyczy ona przedmiotowego rynku czy powiązanych bezpośrednio lub pośrednio rynków unijnych; oraz
 - g) strukturalne cechy przedmiotowego rynku, w tym jego ewentualne uregulowania, rodzaje instrumentów finansowych będących przedmiotem obrotu i rodzaj uczestników rynku, w tym zakres uczestnictwa inwestorów detalicznych na przedmiotowym rynku.

Praktyka rynkowa ustanowiona przez właściwy organ jako przyjęta praktyka rynkowa na określonym rynku nie może być uznana za mającą zastosowanie do innych rynków, chyba że organy właściwe dla tych innych rynków dopuściły tę praktykę zgodnie z niniejszym artykułem.

3. Przed ustanowieniem przyjętej praktyki rynkowej zgodnie z ust. 2 właściwy organ powiadamia EUNGiPW i pozostałe właściwe organy o zamiarze ustanowienia przyjętej praktyki rynkowej oraz przedstawia szczegóły tej oceny przeprowadzonej zgodnie z kryteriami określonymi w ust. 2. Takiego powiadomienia dokonuje się co najmniej na trzy miesiące przed planowanym wejściem w życie danej przyjętej praktyki rynkowej.

4. W terminie dwóch miesięcy od otrzymania powiadomienia EUNGiPW wydaje powiadającemu właściwemu organowi opinię oceniającą zgodność przyjętej praktyki rynkowej z ust. 2 i regulacyjnymi standardami technicznymi przyjętymi zgodnie z ust. 7. EUNGiPW ocenia także, czy ustanowienie przyjętej praktyki rynkowej nie spowodowałoby zagrożenia dla zaufania do rynku finansowego Unii. Opinia jest publikowana na stronie internetowej EUNGiPW.

5. Jeżeli właściwy organ ustanowi przyjętą praktykę rynkową sprzeczną z opinią EUNGiPW wydaną zgodnie z ust. 4, organ ten w ciągu 24 godzin od ustanowienia tej przyjętej praktyki rynkowej publikuje na swojej stronie internetowej oświadczenie, w którym wyczerpująco wyjaśnia powody ustanowienia tej praktyki, włącznie z podaniem, dlaczego dana przyjęta praktyka rynkowa nie stanowi zagrożenia dla zaufania do rynku.

6. W przypadku gdy zdaniem właściwego organu inny właściwy organ ustanowił przyjętą praktykę rynkową, która nie spełnia kryteriów określonych w ust. 2, EUNGiPW podejmuje działania mające na celu umożliwienie tym organom osiągnięcie porozumienia, zgodnie z uprawnieniami na mocy art. 19 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

Jeżeli zainteresowane właściwe organy nie zdołają osiągnąć porozumienia, EUNGiPW może podjąć decyzję zgodnie z art. 19 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

7. W celu zapewnienia spójności niniejszego artykułu EUNGiPW opracowuje projekt regulacyjnych standardów technicznych określających kryteria, procedurę i wymogi w zakresie ustanawiania przyjętej praktyki rynkowej zgodnie z ust. 2, 3 i 4 oraz wymogi jej podtrzymania, zakończenia lub zmiany warunków jej dopuszczenia.

EUNGiPW przedstawi Komisji ten projekt regulacyjnych standardów technicznych do dnia 3 lipca 2015 r.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

8. Właściwe organy regularnie i przynajmniej co dwa lata dokonują przeglądu ustanowionych przez siebie przez siebie przyjętych praktyk rynkowych, w szczególności uwzględniając istotne zmiany danego otoczenia rynkowego, takie jak zmiany zasad obrotu lub infrastruktury rynku, w celu podjęcia decyzji o jej podtrzymaniu, zakończeniu lub zmianie warunków jej dopuszczenia.

9. EUNGiPW publikuje na swojej stronie internetowej wykaz przyjętych praktyk rynkowych oraz państw członkowskich, w których mają one zastosowanie.

10. EUNGiPW monitoruje stosowanie przyjętych praktyk rynkowych i przedstawia Komisji coroczne sprawozdanie ze sposobu ich stosowania na przedmiotowych rynkach.

11. Właściwe organy powiadamiają EUNGiPW o przyjętych praktykach rynkowych, które ustanowiły przed dniem 2 lipca 2014 r. w terminie trzech miesięcy od wejścia w życie regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w ust. 7.

Przyjęte praktyki rynkowe, o których mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, mają nadal zastosowanie w danym państwie członkowskim do czasu, aż właściwy organ podejmie decyzję w sprawie kontynuowania tych praktyk w następstwie opinii EUNGiPW zgodnie z ust. 4.

Artykuł 14

Zakaz wykorzystywania i bezprawnego ujawniania informacji poufnych

Zabrania się każdej osobie:

- a) wykorzystywania informacji poufnych lub usiłowania wykorzystywania informacji poufnych;
- b) rekomendowania innej osobie lub nakłaniania jej do wykorzystywania informacji poufnych; lub
- c) bezprawnego ujawniania informacji poufnych.

Artykuł 15

Zakaz manipulacji na rynku

Zabrania się każdej osobie dokonywania manipulacji na rynku lub usiłowania dokonywania manipulacji na rynku.

Artykuł 16

Zapobieganie nadużyciom na rynku i ich wykrywanie

1. Operatorzy rynku i firmy inwestycyjne prowadzące system obrotu ustanawiają i utrzymują skuteczne rozwiązania, systemy i procedury mające na celu zapobieganie wykorzystywaniu informacji poufnych, manipulacjom na rynku i usiłowaniu wykorzystywania informacji poufnych i manipulacji na rynku oraz ich wykrywanie zgodnie z art. 31 i 54 dyrektywy 2014/65/UE.

Osoba, o której mowa w akapicie pierwszym, niezwłocznie zgłasza organowi właściwemu dla systemu obrotu zlecenia i transakcje, w tym każde ich anulowanie lub zmianę, które mogą stanowić wykorzystywanie informacji poufnych, manipulację na rynku lub usiłowanie wykorzystania informacji poufnych lub manipulacji na rynku.

2. Każda osoba zawodowo zajmująca się pośrednictwem w zawieraniu transakcji lub wykonywaniu zleceń ustanawia i utrzymuje skuteczne rozwiązania, systemy i procedury wykrywania i powiadamiania o podejrzanych zleceniach i transakcjach. Jeżeli osoba ta poweźmie uzasadnione podejrzenie, że zlecenie lub transakcja dotyczą jakiegokolwiek instrumentu finansowego może stanowić wykorzystywanie informacji poufnych, manipulację na rynku lub usiłowanie wykorzystania informacji poufnych lub manipulacji na rynku, bez względu na to, czy takie zlecenie złożono lub taką transakcję wykonano w ramach systemu obrotu, czy poza nim, niezwłocznie powiadamia właściwy organ, o którym mowa w ust. 3.

3. Bez uszczerbku dla postanowień art. 22 osoby zawodowo zajmujące się pośrednictwem w zawieraniu transakcji lub wykonywaniu zleceń podlegają regułom powiadamiania państwa członkowskiego, w którym są zarejestrowane lub w którym z siedzibą, lub – w przypadku oddziału – państwa członkowskiego położenia oddziału. Powiadomienia kierowane są do właściwego organu tego państwa członkowskiego.

4. Właściwe organy, o których mowa w ust. 3, otrzymujące powiadomienie o podejrzanych zleceniach lub transakcjach natychmiast przekazują taką informację właściwym organom przedmiotowych systemów obrotu.

5. W celu zapewnienia spójności niniejszego artykułu EUNGiPW opracowuje projekt regulacyjnych standardów technicznych w celu określenia:

- a) właściwych rozwiązań, systemów i procedur dla przedmiotowych osób, tak aby przestrzegały one wymogów ustanowionych w ust. 1 i 2; oraz
- b) wzorów formularzy powiadomienia używanych przez przedmiotowe osoby w celu zapewnienia zgodności z wymogami ustanowionymi w ust. 1 i 2.

EUNGiPW przedstawia Komisji ten projekt regulacyjnych standardów technicznych do dnia 3 lipca 2016 r.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

ROZDZIAŁ 3

WYMOGI W ZAKRESIE PODAWANIA INFORMACJI DO WIADOMOŚCI PUBLICZNEJ

Artykuł 17

Podawanie informacji poufnych do wiadomości publicznej

1. Emitent podaje niezwłocznie do wiadomości publicznej informacje poufne bezpośrednio go dotyczące.

Emitent zapewnia podanie informacji poufnych do wiadomości publicznej w sposób umożliwiający szybki dostęp oraz pełną, prawidłową i terminową ocenę informacji przez opinię publiczną oraz w stosownych przypadkach w urzędowo ustanowionym systemie, o którym mowa w art. 21 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2004/109/UE ⁽¹⁾. Emitent nie może łączyć podawania informacji poufnych do wiadomości publicznej z reklamowaniem własnej działalności. Emitent zamieszcza i utrzymuje na swojej stronie internetowej wszelkie informacje poufne, które jest zobowiązany podać do wiadomości publicznej, przez okres co najmniej pięciu lat.

Niniejszy artykuł ma zastosowanie do emitentów ubiegających się o dopuszczenie swoich instrumentów finansowych do obrotu na rynku regulowanym w państwie członkowskim lub których instrumenty finansowe zostały dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym lub – w przypadku instrumentów będących w obrocie jedynie na MTF lub OTF – emitentów, których instrumenty finansowe zostały dopuszczone do obrotu na MTF lub OTF lub są przedmiotem ubiegania się o dopuszczenie do obrotu na MTF w państwie członkowskim.

2. Uczestnik rynku uprawnień do emisji skutecznie i w odpowiednim czasie podaje do wiadomości publicznej informacje poufne dotyczące uprawnień do emisji, które posiada w związku z prowadzoną działalnością, w tym działalnością lotniczą wymienioną w załączniku I do dyrektywy 2003/87/WE lub instalacjami w rozumieniu art. 3 lit. e) tej dyrektywy, które dany uczestnik lub jednostka wobec niego dominująca lub z nim powiązana posiada lub kontroluje lub za których kwestie operacyjne dany uczestnik lub jednostka dominująca lub powiązana z nim odpowiada w całości lub częściowo. W przypadku instalacji takie podanie do wiadomości publicznej obejmuje informacje dotyczące wydajności i wykorzystania instalacji, w tym planowanej lub nieplanowanej niedyspozycyjności tych instalacji.

Akapit pierwszy nie ma zastosowania do uczestnika rynku uprawnień do emisji, w przypadku gdy instalacje lub działania lotnicze, które posiada, kontroluje lub za które jest odpowiedzialny, nie przekroczyły w poprzednim roku minimalnego poziomu emisji dwutlenku węgla, oraz – w przypadku prowadzenia procesów spalania – którego nominalna moc cieplna nie przekroczyła minimalnego poziomu.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 35 ustanawiających minimalny poziom ekwiwalentu dwutlenku węgla oraz minimalny poziom nominalnej mocy cieplnej do celów stosowania zwolnienia, o którym mowa w akapicie drugim niniejszego ustępu.

3. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 35 określających właściwy organ do celów powiadomień, o których mowa w ust. 4 i 5 niniejszego artykułu.

4. Emitent lub uczestnik rynku handlu uprawnieniami do emisji może na własną odpowiedzialność opóźnić podanie do wiadomości publicznej informacji poufnych, pod warunkiem że spełnione są łącznie następujące warunki:

- a) niezwłoczne ujawnienie informacji mogłoby naruszyć prawnie uzasadnione interesy emitenta lub uczestnika rynku handlu uprawnieniami do emisji;

⁽¹⁾ Dyrektywa 2004/109/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 2004 r. w sprawie harmonizacji wymogów dotyczących przejrzystości informacji o emitentach, których papiery wartościowe dopuszczane są do obrotu na rynku regulowanym oraz zmieniająca dyrektywę 2001/34/WE (Dz.U. L 390 z 31.12.2004, s. 38).

- b) opóźnienie podania do wiadomości informacji prawdopodobnie nie wprowadzi w błąd opinii publicznej;
- c) emitent lub uczestnik rynku uprawnień do emisji jest w stanie zapewnić poufność takich informacji.

W przypadku rozciągniętego w czasie procesu, który następuje etapami i którego celem lub wynikiem jest zaistnienie szczególnej okoliczności lub szczególnego wydarzenia, emitent lub uczestnik rynku uprawnień do emisji może na własną odpowiedzialność opóźnić podanie do wiadomości publicznej informacji poufnych dotyczących tego procesu, z zastrzeżeniem akapitu pierwszego lit. a), b) i c).

W przypadku gdy emitent lub uczestnik rynku uprawnień do emisji opóźnia podanie informacji poufnych do wiadomości publicznej na mocy niniejszego ustępu, informuje on właściwy organ określony na podstawie ust. 3 o opóźnieniu ujawnienia informacji i składa pisemne wyjaśnienie na temat spełnienia warunków określonych w niniejszym ustępie natychmiast po podaniu informacji do wiadomości publicznej. Alternatywnie państwa członkowskie mogą przewidzieć, że zapis takiego wyjaśnienia ma być składany dopiero na żądanie właściwego organu określonego na podstawie ust. 3.

5. W celu zachowania stabilności systemu finansowego emitent będący instytucją kredytową lub instytucją finansową może na własną odpowiedzialność opóźnić podanie do wiadomości publicznej informacji poufnych, włączając w to informacje związane z tymczasowym problemem z płynnością, a w szczególności z potrzebą otrzymania tymczasowego wsparcia płynnościowego z banku centralnego lub od pożyczkodawcy ostatniej instancji, pod warunkiem że spełni wszystkie poniższe warunki:

- a) ujawnienie informacji poufnych pociąga za sobą zagrożenie dla stabilności finansowej emitenta i systemu finansowego;
- b) opóźnienie ujawnienia informacji leży w interesie publicznym;
- c) można zapewnić poufność tych informacji; oraz
- d) właściwy organ określony na podstawie ust. 3 wydał zgodę na opóźnienie na podstawie spełnienia warunków określonych w lit. a, b) i c).

6. Do celów ust. 5 lit. a)–d) emitent powiadamia właściwy organ określony na podstawie ust. 3 o zamiarze opóźnienia ujawnienia informacji poufnych i dostarcza dowody, że warunki określone w ust. 5 lit. a), b) i c) są spełnione. Właściwy organ określony na podstawie ust. 3 w stosownych przypadkach zasięga opinii krajowego banku centralnego lub organu sprawującego nadzór makroostrożnościowy, jeżeli został on ustanowiony, lub w przeciwnym przypadku następującego organu:

- a) jeżeli emitent jest instytucją kredytową lub firmą inwestycyjną – organu wyznaczonego zgodnie z art. 133 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE⁽¹⁾;
- b) w przypadkach innych niż określone w lit. a) – innego organu krajowego odpowiedzialnego za nadzór nad emitentem.

Właściwy organ określony na podstawie ust. 3 zapewnia, aby podanie informacji poufnych do wiadomości publicznej opóźniono jedynie o okres konieczny dla ochrony interesu publicznego. Właściwy organ określony na podstawie ust. 3 co najmniej raz w tygodniu ocenia, czy w dalszym ciągu spełnione są warunki określone w ust. 5 lit. a), b) i c).

Jeżeli właściwy organ określony na podstawie ust. 3 nie wyraża zgody na opóźnienie podania informacji poufnych do wiadomości publicznej, emitent natychmiast ujawnia przedmiotowe informacje poufne.

Niniejszy ustęp ma zastosowanie do przypadków, w których emitent nie podejmuje decyzji o opóźnieniu ujawnienia informacji poufnych zgodnie z ust. 4.

⁽¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE (Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 338).

Odniesienie w niniejszym ustępie do właściwego organu określonego na podstawie ust. 3 pozostaje bez uszczerbku dla zdolności właściwego organu do wykonywania swoich funkcji w jakikolwiek ze sposobów, o których mowa w art. 23 ust. 1.

7. Jeżeli ujawnienie informacji poufnych zostało opóźnione zgodnie z ust. 4 lub 5 i ich poufność nie jest już dłużej gwarantowana, emitent lub uczestnik rynku uprawnień do emisji niezwłocznie podaje te informacje poufne do wiadomości publicznej.

Niniejszy ustęp obejmuje sytuacje, w których plotka dotyczy wyraźnie informacji poufnej, której ujawnienie zostało opóźnione zgodnie z ust. 4 lub 5, w przypadku gdy plotka ta dostatecznie wyraźny wskazuje, że poufność tych informacji nie jest dłużej zapewniona.

8. Jeśli emitent lub uczestnik rynku uprawnień do emisji lub osoba działająca w imieniu tego podmiotu lub na jego rzecz ujawnia jakiegokolwiek informacje poufne osobie trzeciej w normalnym trybie wykonywania czynności w ramach zatrudnienia, zawodu lub obowiązków, jak określono w art. 10 ust. 1, musi dokonać pełnego i skutecznego ujawnienia takich informacji, równocześnie w przypadku umyślnego ujawniania informacji i niezwłocznie w przypadku nieumyślnego ujawniania informacji. Przepisy niniejszego akapitu nie mają zastosowania, jeżeli osoba otrzymująca informacje jest zobowiązana do zachowania ich poufności, bez względu na to, czy taki obowiązek powstał na mocy przepisów ustawowych, wykonawczych, umowy spółki lub innej umowy.

9. Informacje poufne związane z emitentami, których instrumenty finansowe zostały dopuszczone do obrotu na rynku rozwoju MŚP, mogą zostać umieszczone na stronie internetowej systemu obrotu zamiast na stronie internetowej emitenta, jeśli system obrotu zdecyduje o udostępnieniu takiej możliwości emitentom na tym rynku.

10. W celu zapewnienia jednolitych warunków stosowania niniejszego artykułu EUNGiPW opracowuje projekt wykonawczych standardów technicznych w celu określenia:

- a) technicznych warunków właściwego podawania do wiadomości publicznej informacji poufnych zgodnie z ust. 1, 2, 8 i 9; oraz
- b) technicznych warunków opóźniania podawania do publicznej wiadomości informacji poufnych zgodnie z ust. 4 i 5.

EUNGiPW przedstawia Komisji ten projekt wykonawczych standardów technicznych do dnia 3 lipca 2016 r.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

11. EUNGiPW wydaje wytyczne w celu ustanowienia przykładowego, otwartego wykazu uzasadnionych interesów emitentów, o których mowa w ust. 4 lit. a), oraz sytuacji, w których opóźnienie ujawnienia informacji poufnych mogłoby wprowadzić w błąd opinię publiczną, o czym mowa w ust. 4 lit. b).

Artykuł 18

Listy osób mających dostęp do informacji poufnych

1. Emitenci lub osoby działające w ich imieniu lub na ich rzecz:
 - a) sporządzają listę wszystkich osób mających dostęp do informacji poufnych i pracujących dla nich na podstawie umowy o pracę lub na innej podstawie, wykonując zadania, w ramach których mają dostęp do informacji poufnych, takich jak doradcy, księgowi lub agencje ratingowe (lista osób mających dostęp do informacji poufnych);
 - b) niezwłocznie aktualizują listę osób mających dostęp do informacji poufnych zgodnie z ust. 4; oraz
 - c) przedstawiają listę osób mających dostęp do informacji poufnych właściwemu organowi na jego żądanie w możliwie najkrótszym terminie.

2. Emitenci lub każda osoba działająca w ich imieniu lub na ich rzecz podejmują wszelkie zasadne kroki w celu zapewnienia, aby każda osoba ujęta na liście osób mających dostęp do informacji poufnych potwierdziła na piśmie związane z tym obowiązki wynikające z przepisów ustawowych i wykonawczych oraz była świadoma sankcji mających zastosowanie w razie wykorzystywania informacji poufnych i bezprawnego ujawnienia informacji poufnych.

Jeżeli zadanie sporządzania i aktualizowania listy osób mających dostęp do informacji poufnych wypełnia inna osoba działająca w imieniu lub na rzecz emitenta, emitent pozostaje w pełni odpowiedzialny za wypełnianie obowiązku wynikającego z niniejszego artykułu. Emitent zawsze zachowuje prawo dostępu do listy osób mających dostęp do informacji poufnych.

3. Lista osób mających dostęp do informacji poufnych obejmuje co najmniej:

- a) dane osobowe wszelkich osób mających dostęp do informacji poufnych;
- b) przyczynę uwzględnienia danej osoby w licie osób mających dostęp do informacji poufnych;
- c) datę i godzinę uzyskania przez tę osobę dostępu do informacji poufnych; oraz
- d) datę utworzenia listy osób mających dostęp do informacji poufnych.

4. Emitenci i wszelki osoby działające w ich imieniu lub na ich rzecz aktualizują wykaz osób mających dostęp do informacji poufnych niezwłocznie, z uwzględnieniem daty aktualizacji, w następujących okolicznościach:

- a) gdy następuje zmiana przyczyny, dla której dana osoba została uwzględniona na liście osób mających dostęp do informacji poufnych;
- b) gdy nowa osoba ma dostęp do informacji poufnych i w związku z tym musi zostać dodana do listy osób mających dostęp do informacji poufnych; oraz
- c) gdy dana osoba przestaje mieć dostęp do informacji poufnych.

W każdej aktualizacji podaje się datę i godzinę wystąpienia zmiany, która skutkuje aktualizacją.

5. Emitenci i wszelkie osoby działające w ich imieniu lub na ich rzecz przechowują wykaz osób mających dostęp do informacji poufnych przez okres co najmniej pięciu lat od jej sporządzenia lub aktualizacji.

6. Emitenci, których instrumenty finansowe zostały dopuszczone do obrotu na rynku rozwoju MŚP, są zwolnieni z obowiązku sporządzenia listy osób mających dostęp do informacji poufnych, jeżeli spełnione są następujące warunki:

- a) emitent podejmuje wszelkie zasadne kroki w celu zapewnienia, aby każda osoba posiadająca dostęp do informacji poufnych potwierdziła związane z tym obowiązki wynikające z przepisów ustawowych i wykonawczych oraz była świadoma sankcji mających zastosowanie w razie wykorzystywania informacji poufnych i bezprawnego ujawniania takich informacji; oraz
- b) emitent może udostępnić właściwemu organowi, na jego żądanie, listę osób mających dostęp do informacji poufnych.

7. Niniejszy artykuł ma zastosowanie do emitentów, ubiegających się o dopuszczenie swoich instrumentów finansowych do obrotu na rynku regulowanym w państwie członkowskim lub których instrumenty finansowe zostały dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym, lub – w przypadku instrumentu będącego w obrocie jedynie na MTF lub OTF – emitentów, których instrumenty finansowe zostały dopuszczone do obrotu na MTF lub OTF lub są przedmiotem ubiegania się o dopuszczenie do obrotu na MTF w państwie członkowskim.

8. Ust. 1–5 niniejszego artykułu mają również zastosowanie do:

- a) uczestników rynku uprawnień do emisji w odniesieniu do informacji poufnych dotyczących uprawnień do emisji, które są następstwem rzeczywistej działalności tych uczestników rynku uprawnień do emisji;

b) każdej platformy aukcyjnej, prowadzącej aukcje i monitorującej aukcje w odniesieniu do aukcji uprawnień do emisji lub innych opartych na nich produktów sprzedawanych na aukcji, prowadzonej zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1031/2010.

9. W celu zapewnienia jednolitych warunków stosowania niniejszego artykułu EUNGiPW przygotowuje projekt wykonawczych standardów technicznych dotyczących ustanowienia określonego formatu list osób mających dostęp do informacji poufnych i ich aktualizacji, o których mowa w niniejszym artykule.

EUNGiPW przedstawia Komisji ten projekt wykonawczych standardów technicznych do dnia 3 lipca 2016 r.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

Artykuł 19

Transakcje wykonywane przez osoby pełniące obowiązki zarządcze

1. Osoby pełniące obowiązki zarządcze oraz osoby blisko z nimi związane powiadamiają emitenta lub uczestnika rynku uprawnień do emisji oraz właściwy organ, o którym mowa w ust. 2 akapit drugi:

- a) w odniesieniu do emitentów – o każdej transakcji zawieranej na ich własny rachunek w odniesieniu do akcji lub instrumentów dłużnych tego emitenta lub do instrumentów pochodnych bądź innych powiązanych z nimi instrumentów finansowych;
- b) w odniesieniu do uczestników rynku uprawnień do emisji – o każdej transakcji zawieranej na ich własny rachunek w odniesieniu do uprawnień do emisji, opartych na nich produktów sprzedawanych na aukcji lub powiązanych z nimi instrumentów pochodnych.

Takich powiadomień dokonuje się niezwłocznie i nie później niż w trzy dni robocze po dniu transakcji.

Akapit pierwszy ma zastosowanie, gdy łączna kwota transakcji osiągnie próg określony w zależności od przypadku w ust. 8 lub 9 w trakcie jednego roku kalendarzowego.

2. Do celów ust. 1 oraz bez uszczerbku dla prawa państw członkowskich do ustanawiania obowiązków powiadamiania innych niż obowiązki, o których mowa w niniejszym artykule, osoby, o których mowa w ust. 1, powiadamiają właściwe organy o wszystkich transakcjach dokonywanych na własny rachunek przez te osoby.

Zasadami dotyczącymi powiadamiania, których muszą przestrzegać osoby, o których mowa w ust. 1, są zasady państwa członkowskiego, w którym jest zarejestrowany emitent lub uczestnik rynku uprawnień do emisji. W ciągu trzech dni roboczych od dnia transakcji powiadamia się właściwy organ tego państwa członkowskiego. W przypadku gdy emitent nie jest zarejestrowany w państwie członkowskim, należy powiadomić właściwy organ macierzystego państwa członkowskiego, zgodnie z art. 2 ust. 1 lit. i) dyrektywy 2004/109/WE lub, w przypadku jego braku, organ właściwy dla systemu obrotu.

3. Emitent lub uczestnik rynku uprawnień do emisji zapewniają, aby informacje zgłoszone zgodnie z ust. 1 zostały podane do wiadomości publicznej niezwłocznie i nie później niż w terminie trzech dni roboczych od zawarcia transakcji w sposób umożliwiający szybki i niedyskryminujący dostęp do tych informacji zgodnie z wykonawczymi standardami technicznymi, o których mowa w art. 17 ust. 10 lit. a).

Emitent lub uczestnik rynku uprawnień do emisji korzysta ze środków przekazu o odpowiednim stopniu niezawodności na potrzeby skutecznego publicznego rozpowszechniania informacji w całej Unii, a w stosownych przypadkach wykorzystuje urzędowo ustanowiony system, o którym mowa w art. 21 dyrektywy 2004/109/WE.

Alternatywnie przepisy krajowe mogą stanowić, że informacje może podać do wiadomości publicznej sam właściwy organ.

4. Niniejszy artykuł ma zastosowanie do emitentów:

- a) ubiegających się o dopuszczenie swoich instrumentów finansowych do obrotu na rynku regulowanym lub których instrumenty finansowe zostały dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym; lub
- b) w przypadku instrumentu będącego w obrocie jedynie na MTF lub OTF – których instrumenty finansowe zostały dopuszczone do obrotu na MTF lub OTF lub są przedmiotem ubiegania się o dopuszczenie do obrotu na MTF.

5. Emitenci lub uczestnicy rynku uprawnień do emisji powiadamiają na piśmie osoby pełniące obowiązki zarządcze o ich obowiązkach wynikających z niniejszego artykułu. Emitenci lub uczestnicy rynku uprawnień do emisji sporządzają listę wszystkich osób pełniących obowiązki zarządcze oraz osób blisko z nimi związanych.

Osoby pełniące obowiązki zarządcze powiadamiają na piśmie osoby blisko z nimi związane o ich obowiązkach wynikających z niniejszego artykułu i przechowują kopię tego powiadomienia.

6. Powiadomienie o transakcjach, o których mowa w ust. 1, zawiera następujące informacje:

- a) nazwisko osoby;
- b) przyczynę powiadomienia;
- c) nazwę danego emitenta lub uczestnika rynku uprawnień do emisji;
- d) opis i identyfikację instrumentu finansowego;
- e) charakter transakcji (np. nabycie lub zbycie), ze wskazaniem, czy jest ona związana z wykonywaniem programów opcji na akcje lub z konkretnymi przypadkami określonymi w ust. 7;
- f) datę i miejsce transakcji; oraz
- g) cenę i wolumen transakcji. W przypadku zastawu, którego warunki przewidują zmianę jego wartości, należy to ujawnić wraz z wartością na dzień ustanowienia zastawu.

7. Do celów ust. 1 transakcje, które wymagają powiadomienia, obejmują także:

- a) transakcje zastawiania lub pożyczania instrumentów finansowych przez osobę pełniącą obowiązki zarządcze, lub w jej imieniu, lub osobę blisko z nią związaną, lub w jej imieniu, o których mowa w ust. 1;
- b) transakcje zawierane przez osobę zawodowo zajmującą się pośrednictwem w zawieraniu transakcji lub wykonywaniu zleceń lub przez inną osobę w imieniu osoby pełniącej obowiązki zarządcze lub osoby blisko związanej z taką osobą, o której mowa w ust. 1, włączając w to transakcje zawierane w ramach uznania;
- c) transakcje dokonywane z tytułu polisy ubezpieczeniowej na życie, określonej w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE⁽¹⁾, w przypadku gdy:
 - (i) ubezpieczającym jest osoba pełniąca obowiązki zarządcze lub osoba blisko związana z taką osobą, o których mowa w ust. 1;

⁽¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II) (Dz.U. L 335 z 17.12.2009, s. 1).

(ii) ryzyko inwestycyjne ponosi ubezpieczający; oraz

(iii) ubezpieczający ma prawo lub swobodę podejmowania decyzji inwestycyjnych dotyczących konkretnych instrumentów w ramach tej polisy ubezpieczeniowej na życie lub wykonywania transakcji dotyczących konkretnych instrumentów w ramach tej polisy ubezpieczeniowej na życie.

Do celów lit. a) zastaw na instrumentach finansowych – lub podobny rodzaj zabezpieczenia – związany ze zdeponowaniem instrumentów finansowych na rachunku powierniczym nie musi być przedmiotem powiadomienia, chyba że i do czasu gdy taki zastaw lub inne zabezpieczenie zostanie wskazane jako zabezpieczenie konkretnego rodzaju kredytu.

O ile ubezpieczający objęty umową ubezpieczenia podlega wymogowi powiadamiania o transakcjach zgodnie z niniejszym ustępem, obowiązek powiadamiania nie dotyczy zakładu ubezpieczeń.

8. Ust. 1 ma zastosowanie do każdej kolejnej transakcji, gdy zostanie osiągnięta łączna kwota 5 000 EUR w trakcie jednego roku kalendarzowego. Próg w wysokości 5 000 EUR oblicza się poprzez dodanie bez kompensowania pozycji wszystkich transakcji, o których mowa w ust. 1.

9. Właściwy organ może podjąć decyzję o podwyższeniu progu określonego w ust. 8 do kwoty 20 000 EUR i informuje EUNGiPW o swojej decyzji wraz z jej uzasadnieniem, odnosząc się szczególnie do warunków rynkowych, tak aby przyjąć wyższy próg przed jej zastosowaniem. EUNGiPW publikuje na swojej stronie internetowej wykaz progów mających zastosowanie zgodnie z niniejszym artykułem oraz uzasadnienia tych progów przekazane przez właściwe organy.

10. Niniejszy artykuł ma również zastosowanie do transakcji dokonywanych przez osoby pełniące obowiązki zarządcze w ramach każdej platformy aukcyjnej, u prowadzących aukcje i monitorujących aukcje, zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1031/2010, oraz do osób blisko z nimi związanych, o ile dokonywane przez nie transakcje obejmują uprawnienia do emisji i instrumenty pochodne lub oparte na nich produkty sprzedawane na aukcjach. Osoby te powiadamiają o swoich transakcjach platformy aukcyjne, prowadzących aukcje i monitorujących aukcje, zależnie od przypadku, a także właściwy organ zależnie od miejsca rejestracji platformy aukcyjnej, prowadzącego aukcje lub monitorującego aukcje. Zgłoszone w ten sposób informacje podawane są do wiadomości publicznej przez platformy aukcyjne, prowadzących aukcje, monitorujących aukcje lub właściwy organ zgodnie z ust. 3

11. Bez uszczerbku dla art. 14 i 15 osoba pełniąca obowiązki zarządcze u emitenta nie może dokonywać żadnych transakcji na swój rachunek ani na rachunek strony trzeciej, bezpośrednio lub pośrednio, dotyczących akcji lub instrumentów dłużnych emitenta, lub instrumentów pochodnych lub innych związanych z nimi instrumentów finansowych, przez okres zamknięty 30 dni kalendarzowych przed ogłoszeniem śródrocznego raportu finansowego lub sprawozdania na koniec roku rozliczeniowego, które emitent ma obowiązek podać do wiadomości publicznej zgodnie z:

a) przepisami systemu obrotu, w którym akcje emitenta są dopuszczone do obrotu; lub

b) prawem krajowym.

12. Bez uszczerbku dla art. 14 i 15 emitent może zezwolić osobie pełniącej u niego obowiązki zarządcze na dokonywanie transakcji na jej rachunek lub na rachunek strony trzeciej w trakcie okresu zamkniętego, o którym mowa w ust. 11:

a) na podstawie indywidualnych przypadków z powodu istnienia wyjątkowych okoliczności, takich jak poważne trudności finansowe, wymagających natychmiastowej sprzedaży akcji; albo

b) z powodu cech danej transakcji dokonywanej w ramach programu akcji pracowniczych, programów oszczędnościowych, kwalifikacji lub uprawnień do akcji, lub też transakcji, w których korzyść związana z danym papierem wartościowym nie ulega zmianie lub cech transakcji z nimi związanych.

13. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 35, wyszczególniających okoliczności, w których obrót w okresie zamkniętym może być dokonywana za zgodą emitenta, jak określono to w ust. 12, w tym okoliczności uważane za wyjątkowe oraz rodzaje transakcji mogące uzasadniać udzielenie zgody na dokonywanie transakcji.

14. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 35 precyzujących rodzaje transakcji skutkujących powstaniem wymogu, o którym mowa w ust. 1.

15. Aby zapewnić jednolite stosowanie ust. 1, EUNGiPW opracowuje projekt wykonawczych standardów technicznych dotyczących formatu i wzoru do wykorzystania przy powiadamianiu o informacjach, o których mowa w ust. 1, i podawaniu ich do wiadomości publicznej.

EUNGiPW przedstawia Komisji ten projekt wykonawczych standardów technicznych do dnia 3 lipca 2015 r.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

Artykuł 20

Rekomendacje inwestycyjne i statystyki

1. Osoby, które sporządzają lub rozpowszechniają rekomendacje inwestycyjne lub inne informacje rekomendujące lub sugerujące strategię inwestycyjną dokładają należytej staranności, aby zapewnić, aby takie informacje były obiektywnie przedstawione, i ujawniają swoje interesy lub wskazują konflikty interesów dotyczące instrumentów finansowych, których informacje te dotyczą.

2. Instytucje publiczne, które rozpowszechniają statystyki lub prognozy mogące mieć istotny wpływ na rynki finansowe, rozpowszechniają je w sposób obiektywny i przejrzysty.

3. W celu zapewnienia spójności niniejszego artykułu EUNGiPW opracowuje projekt regulacyjnych standardów technicznych w celu określenia środków technicznych, w zakresie kategorii osób, o których mowa w ust. 1, do celów obiektywnej prezentacji rekomendacji inwestycyjnych lub innych informacji rekomendujących lub sugerujących strategię inwestycyjną oraz ujawniania interesów partykularnych lub wskazań konfliktów interesów.

EUNGiPW przedstawia Komisji ten projekt regulacyjnych standardów technicznych do dnia 3 lipca 2015 r.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

Środki techniczne ustanowione w regulacyjnych standardach technicznych, o których mowa w ust. 3, nie mają zastosowania do dziennikarzy podlegających odpowiednim równoważnym uregulowaniom w państwie członkowskim, w tym odpowiednim równoważnym samoregulacjom, pod warunkiem że te uregulowania odnoszą podobne skutki co te środki techniczne. Państwa członkowskie zgłaszają Komisji tekst tych równoważnych odpowiednich uregulowań.

Artykuł 21

Ujawnianie lub rozpowszechnianie informacji w środkach przekazu

Do celów art. 10, art. 12 ust. 1 lit. c) i art. 20, jeżeli informacje są ujawniane lub rozpowszechniane i jeżeli rekomendacje są sporządzane lub rozpowszechniane do celów dziennikarskich lub do celów innych form wypowiedzi w środkach przekazu, takie ujawnianie lub rozpowszechnianie informacji podlega ocenie z uwzględnieniem zasad rządzących wolnością prasy i wolnością wypowiedzi w innych środkach przekazu oraz zasad lub kodeksów obowiązujących w zawodzie dziennikarza, chyba że:

a) odnośne osoby lub osoby blisko z nimi związane czerpią, bezpośrednio lub pośrednio, korzyści lub zyski z ujawniania lub rozpowszechniania przedmiotowych informacji; lub

- b) ujawnienie lub rozpowszechnianie informacji odbywa się z zamiarem wprowadzenia rynku w błąd w kwestii podaży instrumentów finansowych, popytu na nie lub ich ceny.

ROZDZIAŁ 4

EUNGiPW I WŁAŚCIWE ORGANY

Artykuł 22

Właściwe organy

Bez uszczerbku dla kompetencji organów sądowych każde państwo członkowskie wyznacza jeden właściwy organ administracyjny do celów niniejszego rozporządzenia. Państwa członkowskie informują o wyznaczeniu właściwego organu Komisję, EUNGiPW oraz pozostałe właściwe organy innych państw członkowskich. Właściwy organ zapewnia stosowanie przepisów niniejszego rozporządzenia na swoim terytorium w odniesieniu do wszystkich działań prowadzonych na jego terytorium oraz do działań prowadzonych za granicą związanych z instrumentami dopuszczonymi do obrotu na rynku regulowanym, będącymi przedmiotem ubiegania się o dopuszczenie do obrotu na takim rynku, sprzedawanych na aukcji na platformie aukcyjnej lub będącymi w obrocie na MTF lub OTF lub będącymi przedmiotem ubiegania się o dopuszczenie do obrotu na MTF działającej na terytorium państwa członkowskiego.

Artykuł 23

Uprawnienia właściwych organów

1. Właściwe organy wykonują swoje funkcje i uprawnienia:
 - a) bezpośrednio;
 - b) we współpracy z innymi organami lub podmiotami rynkowymi;
 - c) na ich odpowiedzialność, w drodze przekazania zadań takim organom lub podmiotom rynkowym;
 - d) przez wnoszenie spraw do właściwych organów sądowych.
2. W celu wykonywania swoich obowiązków wynikających z niniejszego rozporządzenia właściwe organy posiadają zgodnie z prawem krajowym co najmniej uprawnienia w zakresie nadzoru i czynności wyjaśniających do:
 - a) posiadania dostępu do każdego dokumentu i danych w jakiegokolwiek formie oraz do otrzymywania ich kopii;
 - b) wymagania lub żądania udzielenia informacji od każdej osoby, włączając w to osoby, które biorą udział w przekazywaniu zleceń lub prowadzeniu przedmiotowych operacji, a także ich zwierzchników, oraz, jeśli jest to konieczne, zywiania i przesłuchiwanie takich osób w celu uzyskania informacji;
 - c) w odniesieniu do pochodnych instrumentów towarowych – żądania, by uczestnicy rynku przekazali w standardowych formatach informacje dotyczące powiązanych rynków kasowych, uzyskiwania sprawozdań z transakcji oraz bezpośredniego dostępu do systemów wykorzystywanych przez osoby zawierające transakcje;
 - d) dokonywania kontroli na miejscu lub czynności wyjaśniających w miejscach, które nie są prywatnym miejscem zamieszkania osób fizycznych;
 - e) z zastrzeżeniem akapitu drugiego – wchodzenia do pomieszczeń osób fizycznych i prawnych w celu przejęcia dokumentacji i danych w jakiegokolwiek formie w przypadku uzasadnionego podejrzenia, że dokumenty lub dane związane z przedmiotem kontroli lub czynności wyjaśniających mogą mieć znaczenie dla udowodnienia przypadku wykorzystywania informacji poufnych lub manipulacji na rynku z naruszeniem niniejszego rozporządzenia;
 - f) przekazywania spraw do prowadzenia w postępowaniu karnym;
 - g) żądania wydania istniejących nagrań rozmów telefonicznych, komunikacji elektronicznej lub zapisów danych o ruchu przechowywanych przez firmy inwestycyjne, instytucje kredytowe lub instytucje finansowe;

- h) w przypadku uzasadnionego podejrzenia naruszenia i gdy takie rejestry mogą mieć znaczenie dla czynności wyjaśniających w sprawie naruszenia art. 14 lit. a) lub b) lub art. 15 – żądania, w zakresie dozwolonym prawem krajowym, wydania istniejących zapisów danych o ruchu przechowywanych przez operatora telekomunikacyjnego;
- i) żądania zamrożenia lub sekwestracji aktywów lub zastosowania obu tych środków;
- j) zawieszenia obrotu danym instrumentem finansowym;
- k) żądania tymczasowego zaprzestania wszelkich działań, które właściwy organ uzna za sprzeczne z niniejszym rozporządzeniem;
- l) wydania czasowego zakazu wykonywania działalności zawodowej; oraz
- m) przyjęcia wszystkich niezbędnych środków dla zapewnienia prawidłowego poinformowania opinii publicznej, między innymi korekty fałszywych lub wprowadzających w błąd informacji podanych do wiadomości publicznej, w tym w formie zobowiązania emitenta lub innej osoby, która opublikowała lub rozpowszechniła fałszywe lub wprowadzające w błąd informacje, do opublikowania oświadczenia korygującego.

Jeżeli zgodnie z prawem krajowym niezbędne jest uprzednie zezwolenie organu sądowego danego państwa członkowskiego na wejście do pomieszczeń osób fizycznych i prawnych, o którym mowa w akapicie pierwszym lit. e), z uprawnienia, o którym mowa w tej literze, można skorzystać tylko po uzyskaniu takiego uprzedniego zezwolenia.

3. Państwa członkowskie gwarantują odpowiednie środki umożliwiające właściwym organom posiadanie wszystkich uprawnień w zakresie nadzoru i czynności wyjaśniających, koniecznych do wykonywania ich obowiązków.

Niniejsze rozporządzenie nie narusza przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych przyjętych w odniesieniu do ofert przejęcia, transakcji łączenia i innych transakcji mających wpływ na własność lub kontrolę nad spółkami, regulowanych przez organy nadzoru wyznaczone przez państwa członkowskie na mocy art. 4 dyrektywy 2004/25/WE, nakładających dodatkowe wymogi w stosunku do wymogów niniejszego rozporządzenia.

4. Uznaje się, że osoba udostępniająca informacje właściwemu organowi zgodnie z niniejszym rozporządzeniem nie narusza jakichkolwiek ograniczeń w ujawnianiu informacji nałożonych przez umowę lub jakiegokolwiek przepisy ustawowe, wykonawcze lub administracyjne, oraz nie obciąża się jej żadną odpowiedzialnością związaną z tym powiadomieniem.

Artykuł 24

Współpraca z EUNGiPW

1. Do celów niniejszego rozporządzenia właściwe organy współpracują z EUNGiPW zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1095/2010.
2. Właściwe organy bez zwłoki przekazują EUNGiPW wszelkie informacje konieczne do wykonywania jego obowiązków zgodnie z art. 35 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.
3. W celu zapewnienia jednolitych warunków stosowania niniejszego artykułu EUNGiPW opracowuje projekt wykonawczych standardów w celu określenia procedur i form wymiany informacji, o której mowa w ust. 2.

EUNGiPW przedstawi Komisji ten projekt wykonawczych standardów technicznych do dnia 3 lipca 2016 r.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

Artykuł 25

Obowiązek współpracy

1. Właściwe organy współpracują ze sobą oraz z EUNGiPW, jeśli jest to konieczne do celów niniejszego rozporządzenia, chyba że ma zastosowanie jeden z wyjątków określonych w ust. 2. W szczególności właściwe organy udzielają pomocy właściwym organom innego państwa członkowskiego oraz EUNGiPW. W szczególności wymieniają one informacje bez zbędnej zwłoki i współpracują przy czynnościach wyjaśniających, nadzorczych i związanych z egzekwowaniem przepisów.

Obowiązek współpracy i pomocy ustanowiony w akapicie pierwszym ma zastosowanie także do Komisji w zakresie wymiany informacji dotyczących towarów wymienionych jako produkty rolne w załączniku I do TFUE.

Właściwe organy i EUNGiPW współpracują zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1095/2010, w szczególności jego art. 35.

W przypadku gdy państwa członkowskie postanawiają – zgodnie z art. 30 ust. 1 akapit drugi – ustanowić sankcje karne za naruszenia przepisów niniejszego rozporządzenia, o których mowa w tym artykule, gwarantują odpowiednie środki umożliwiające właściwym organom posiadanie wszystkich niezbędnych uprawnień do współpracy z organami sądowymi w ich jurysdykcji w celu otrzymywania szczególnych informacji związanych z dochodzeniami lub postępowaniami karnymi wszczętymi w związku z możliwymi naruszeniami niniejszego rozporządzenia oraz ich udzielania innymi właściwym organom i EUNGiPW w celu wypełnienia obowiązku współpracy ze sobą i z EUNGiPW do celów niniejszego rozporządzenia.

2. Właściwy organ może odmówić udzielenia żądanych informacji lub współpracy przy czynnościach wyjaśniających tylko w następujących wyjątkowych okolicznościach, to znaczy, w przypadkach gdy:

- a) przekazanie odpowiednich informacji mogłoby mieć niekorzystny wpływ na bezpieczeństwo państwa członkowskiego, do którego skierowano żądanie, zwłaszcza w zakresie walki z terroryzmem i innymi poważnymi przestępstwami;
- b) spełnienie żądania może mieć niekorzystny wpływ na jego własne czynności wyjaśniające lub egzekwowanie przepisów, lub w stosownych przypadkach na postępowanie karne;
- c) zostało już wszczęte postępowanie sądowe w sprawie tych samych działań i przeciwko tym samym osobom przed organami państwa członkowskiego, do którego skierowano żądanie; lub
- d) w państwie członkowskim, do którego skierowano żądanie, został już wydany prawomocny wyrok w stosunku do tych osób w związku z tymi samymi czynami.

3. Właściwe organy i EUNGiPW współpracują z Agencją ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki (ACER), ustanowioną na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 713/2009⁽¹⁾ oraz z krajowymi organami regulacyjnymi państw członkowskich w celu zapewnienia skoordynowanego podejścia do stosowania właściwych przepisów dotyczących transakcji, zleceń lub innych działań i zachowań związanych z jednym lub większą liczbą instrumentów finansowych, do których ma zastosowanie niniejsze rozporządzenie, a także z jednym lub większą liczbą produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym, do których mają zastosowanie art. 3, 4 i 5 rozporządzenia (UE) nr 1227/2011. Właściwe organy biorą pod uwagę specyficzne cechy definicji zawartych w art. 2 rozporządzenia (UE) nr 1227/2011 oraz przepisy art. 3, 4 i 5 (UE) nr 1227/2011 podczas stosowania art. 7, 8 i 12 niniejszego rozporządzenia do instrumentów finansowych powiązanych z produktami energetycznymi sprzedawanymi w obrocie hurtowym.

4. Właściwe organy na żądanie natychmiast dostarczają wszelkich informacji wymaganych w celach, o których mowa w ust. 1.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 713/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. ustanawiające Agencję ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki (Dz.U. L 211 z 14.8.2009, s. 1).

5. Jeśli właściwy organ jest przekonany, że na terytorium innego państwa członkowskiego podejmowano lub podejmuje się działania sprzeczne z przepisami niniejszego rozporządzenia lub działania mające wpływ na instrumenty finansowe będące przedmiotem obrotu w systemie obrotu znajdującym się w innym państwie członkowskim, powiadamia o tym fakcie w możliwie najbardziej szczegółowy sposób właściwy organ tego państwa członkowskiego oraz EUNGiPW oraz, w przypadku produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym, ACER. Właściwe organy zaangażowanych państw członkowskich konsultują się ze sobą i z EUNGiPW oraz, w przypadku produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym, z ACER w zakresie właściwych działań, jakie należy podjąć, oraz informują się wzajemnie o istotnych zmianach sytuacji. Koordynują one swoje działania w celu uniknięcia możliwego powielania i pokrywania się działań w ramach stosowania sankcji administracyjnych i innych środków administracyjnych dotyczących przypadków transgranicznych zgodnie z art. 30 i 31 i wspomagają się wzajemnie w wykonywaniu swoich decyzji.

6. Właściwy organ jednego państwa członkowskiego może wystąpić o pomoc właściwego organu innego państwa członkowskiego w zakresie kontroli na miejscu lub czynności wyjaśniających.

Właściwy organ występujący o pomoc może poinformować EUNGiPW o każdym wniosku, o którym mowa w akapicie pierwszym. W przypadku czynności wyjaśniających lub kontroli o zasięgu transgranicznym EUNGiPW koordynuje czynności wyjaśniające lub kontrolę, jeśli wnosi o to jeden z właściwych organów.

Jeśli właściwy organ otrzyma od właściwego organu innego państwa członkowskiego wniosek o przeprowadzenie kontroli na miejscu lub dochodzenia, może wykonać następujące czynności:

- a) samodzielnie przeprowadzić kontrolę na miejscu lub czynności wyjaśniające;
- b) zezwolić właściwemu organowi, który złożył wniosek, na udział w kontroli na miejscu lub w czynnościach wyjaśniających;
- c) zezwolić właściwemu organowi, który złożył wniosek, na samodzielne dokonanie kontroli na miejscu lub czynności wyjaśniających;
- d) wyznaczyć audytorów bądź biegłych do przeprowadzenia kontroli na miejscu lub czynności wyjaśniających;
- e) wykonać określone zadania związane z działaniami nadzorczymi wraz z pozostałymi właściwymi organami.

Właściwe organy mogą również współpracować z właściwymi organami innych państw członkowskich w odniesieniu do łatwiejszego egzekwowania sankcji pieniężnych.

7. Nie naruszając art. 258 TFUE, właściwy organ, którego wniosku o udzielenie informacji lub pomocy zgodnie z ust. 1, 3, 4 i 5 nie rozpatrzono w rozsądnym terminie lub którego wniosek o udzielenie informacji lub pomocy rozpatrzono odmownie, może w rozsądnym terminie odwołać się od odmowy lub niepodjęcia działań do EUNGiPW.

W takich sytuacjach EUNGiPW może działać zgodnie z art. 19 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010, bez uszczerbku dla możliwości działania EUNGiPW zgodnie z art. 17 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

8. Właściwe organy współpracują i wymieniają informacje z odpowiednimi krajowymi organami regulacyjnymi i organami regulacyjnymi państw trzecich odpowiedzialnymi za odpowiednie rynki kasowe, jeśli mają uzasadnione powody, by podejrzewać, że podjęto lub podejmuje się działania, które stanowią wykorzystanie informacji poufnych, bezprawne ujawnienie informacji poufnych lub manipulacje na rynku z naruszeniem niniejszego rozporządzenia. Współpraca taka zapewnia skonsolidowany przegląd rynków finansowych i kasowych oraz wykrywanie międzyrynkowych lub transgranicznych nadużyć na rynku i nakładanie za nie sankcji.

W odniesieniu do handlu uprawnieniami do emisji zapewnia się także przewidzianą w akapicie pierwszym współpracę i wymianę informacji z:

- a) monitorującym aukcje, w odniesieniu do sprzedaży na aukcji uprawnień do emisji lub innych sprzedawanych na aukcji produktów opartych na uprawnieniach do emisji zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1031/2010; oraz

- b) właściwymi organami, administratorami rejestru, w tym z centralnym administratorem, oraz innymi organami publicznymi zajmującymi się nadzorem nad przestrzeganiem wymogów na mocy dyrektywy 2003/87/WE.

EUNGiPW ułatwia i koordynuje współpracę i wymianę informacji między właściwymi organami oraz organami regulacyjnymi w państwach członkowskich i w państwach trzecich. W możliwych przypadkach właściwe organy zawierają porozumienia o współpracy z organami regulacyjnymi państw trzecich odpowiedzialnymi za powiązane rynki kasowe zgodnie z art. 26.

9. W celu zapewnienia jednolitych warunków stosowania niniejszego artykułu EUNGiPW opracowuje projekt wykonawczych standardów technicznych w celu określenia procedur i form wymiany informacji i pomocy, jak określono w niniejszym artykule.

EUNGiPW przedstawia Komisji ten projekt wykonawczych standardów technicznych do dnia 3 lipca 2016 r.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

Artykuł 26

Współpraca z państwami trzecimi

1. W stosownych przypadkach właściwe organy państw członkowskich zawierają porozumienia o współpracy z organami nadzoru państw trzecich dotyczące wymiany informacji z organami nadzoru w państwach trzecich oraz wykonania obowiązków wynikających z niniejszego rozporządzenia w państwach trzecich. Takie porozumienia o współpracy zapewniają co najmniej skuteczną wymianę informacji, która umożliwi właściwym organom wykonywanie ich obowiązków na mocy niniejszego rozporządzenia.

Właściwy organ informuje EUNGiPW i inne właściwe organy, jeżeli zamierza zawrzeć takie porozumienie.

2. Ilekroć jest to możliwe, EUNGiPW ułatwia i koordynuje rozwój porozumień o współpracy między właściwymi organami i odpowiednimi organami nadzoru państw trzecich.

W celu zapewnienia spójności niniejszego artykułu EUNGiPW opracowuje projekt regulacyjnych standardów technicznych zawierających wzór dokumentu porozumienia o współpracy, z którego mają korzystać w miarę możliwości właściwe organy państw członkowskich.

EUNGiPW przedstawia Komisji ten projekt regulacyjnych standardów technicznych do dnia 3 lipca 2015 r.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie drugim, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

Ilekroć jest to możliwe, EUNGiPW ułatwia także i koordynuje między właściwymi organami wymianę informacji otrzymanych od organów nadzoru państw trzecich, które mogą mieć znaczenie dla podejmowania środków na mocy art. 30 i 31.

3. Właściwe organy zawierają porozumienia o współpracy w sprawie wymiany informacji z organami nadzoru państw trzecich, wyłącznie jeżeli przekazywane informacje są objęte gwarancjami tajemnicy zawodowej, które odpowiadają co najmniej gwarancjom określonym w art. 27. Taka wymiana informacji musi mieć na celu wykonywanie obowiązków przez właściwe organy.

*Artykuł 27***Tajemnica zawodowa**

1. W przypadku wszelkich informacji otrzymanych, wymienionych i przekazanych zgodnie z niniejszym rozporządzeniem obowiązują warunki tajemnicy zawodowej ustanowione w ust. 2 i 3.

2. Wszystkie informacje wymieniane między właściwymi organami na mocy niniejszego rozporządzenia, które dotyczą warunków biznesowych lub operacyjnych oraz innych kwestii gospodarczych lub osobistych, uznaje się za informacje poufne oraz obejmuje obowiązkiem zachowania tajemnicy zawodowej, chyba że w momencie ich przekazania właściwy organ oświadczy, iż informacje te mogą być ujawnione lub ich ujawnienie jest niezbędne w celu prowadzenia postępowania sądowego.

3. Obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej ma zastosowanie do wszystkich osób, które pracują lub pracowały dla właściwego organu lub dowolnego organu lub przedsiębiorstwa rynkowego, któremu właściwy organ powierzył swoje uprawnienia, w tym do audytorów i biegłych zaangażowanych przez właściwy organ. Informacja objęta tajemnicą zawodową nie może być ujawniona żadnej innej osobie lub organowi, z wyjątkiem przypadków określonych w prawie Unii lub prawie krajowym.

*Artykuł 28***Ochrona danych**

W zakresie przetwarzania danych osobowych w ramach niniejszego rozporządzenia właściwe organy wypełniają swoje zadania do celów niniejszego rozporządzenia zgodnie z krajowymi przepisami ustawowymi, wykonawczymi i administracyjnymi transponującymi dyrektywę 95/46/WE. W przetwarzaniu danych osobowych przez EUNGIPW w ramach niniejszego rozporządzenia EUNGIPW stosuje przepisy rozporządzenia (WE) nr 45/2001.

Dane osobowe przechowuje się przez okres maksymalnie pięciu lat.

*Artykuł 29***Ujawnianie danych osobowych państwom trzecim**

1. Właściwy organ państwa członkowskiego może przekazać dane osobowe państwu trzeciemu, pod warunkiem że spełniono wymogi dyrektywy 95/46/WE oraz tylko w poszczególnych przypadkach. Właściwy organ zapewnia, aby przekazanie danych osobowych było konieczne dla celów niniejszego rozporządzenia oraz aby państwo trzecie nie przekazało danych innemu państwu trzeciemu bez wyraźnego pisemnego zezwolenia i po spełnieniu warunków określonych przez właściwy organ państwa członkowskiego.

2. Właściwy organ państwa członkowskiego ujawnia dane osobowe otrzymane od właściwego organu innego państwa członkowskiego organowi nadzoru państwa trzeciego tylko pod warunkiem, że właściwy organ danego państwa członkowskiego uzyskał wyraźne pisemne zezwolenie od właściwego organu, który przekazał dane, i w stosownych przypadkach ujawnia dane wyłącznie w celach, na które ten właściwy organ wyraził zgodę.

3. W przypadku gdy porozumienie o współpracy przewiduje wymianę danych osobowych, wymiana taka musi być zgodna z krajowymi przepisami ustawowymi, wykonawczymi i administracyjnymi transponującymi dyrektywę 95/46/WE.

ROZDZIAŁ 5

ŚRODKI I SANKCJE ADMINISTRACYJNE*Artykuł 30***Sankcje administracyjne i inne środki administracyjne**

1. Bez uszczerbku dla jakichkolwiek sankcji karnych oraz bez uszczerbku dla uprawnień nadzorczych właściwych organów zgodnie z art. 23 państwa członkowskie zgodnie z prawem krajowym przyznają właściwym organom uprawnienia do stosowania odpowiednich sankcji administracyjnych i innych środków administracyjnych w związku co najmniej z następującymi naruszeniami:

a) naruszeniami art. 14 i 15, art. 16 ust. 1 i 2, art. 17 ust. 1, 2, 4, 5 i 8, art. 18 ust. 1–6, art. 19 ust. 1, 2, 3, 5, 6, 7 i 11 oraz art. 20 ust. 1; oraz

- b) odmowy współpracy lub podporządkowania się wymogom czynności wyjaśniających, kontroli lub wnioskowi, o których mowa w art. 23 ust. 2.

Do dnia 3 lipca 2016 r. państwa członkowskie mogą postanowić, że nie określą przepisów dotyczących sankcji administracyjnych, o których mowa w akapicie pierwszym, jeżeli naruszenia, o których mowa w akapicie pierwszym lit. a) i b), już podlegają sankcjom karnym określonym w prawie krajowym. W takim przypadku państwa członkowskie szczegółowo powiadomią Komisję i EUNGiPW o odnośnych przepisach ich prawa karnego.

Do dnia 3 lipca 2016 r. państwa członkowskie szczegółowo powiadomią Komisję i EUNGiPW o przepisach, o których mowa w akapitach pierwszym i drugim. Niezwłocznie powiadomią one Komisję i EUNGiPW o wszelkich późniejszych zmianach tych przepisów.

2. Państwa członkowskie zapewniają, zgodnie z prawem krajowym, by w razie wystąpienia naruszeń, o których mowa w ust. 1 akapit pierwszy lit. a), właściwe organy miały uprawnienia do nakładania co najmniej następujących sankcji administracyjnych i stosowania co najmniej następujących środków administracyjnych:

- a) nakazu zobowiązującego osobę odpowiedzialną za naruszenie do zaprzestania określonego postępowania oraz powstrzymania się od jego ponownego podejmowania;
- b) wyrównania korzyści uzyskanych lub strat unikniętych w wyniku naruszenia, o ile możliwe jest ich ustalenie;
- c) publicznego ostrzeżenia wskazujące osobę odpowiedzialną za popełnienie naruszenia oraz charakter naruszenia;
- d) cofnięcia lub zawieszenia zezwolenia dla firmy inwestycyjnej;
- e) tymczasowego zakazu sprawowania funkcji zarządczych w firmach inwestycyjnych wobec każdej osoby pełniącej obowiązki zarządcze w firmie inwestycyjnej lub każdej innej osoby fizycznej uznanej za odpowiedzialną za popełnienie naruszenia;
- f) w przypadku ponownych naruszeń art. 14 lub 15 – stałego zakazu sprawowania funkcji zarządczych w firmach inwestycyjnych wobec każdej osoby pełniącej obowiązki zarządcze w firmie inwestycyjnej lub każdej innej osoby fizycznej uznanej za odpowiedzialną za popełnienie naruszenia;
- g) tymczasowego zakazu zawierania transakcji na własny rachunek wobec każdej osoby pełniącej obowiązki zarządcze w firmie inwestycyjnej lub każdej innej osoby fizycznej uznanej za odpowiedzialną za popełnienie naruszenia;
- h) maksymalnych administracyjnych sankcji pieniężnych w wysokości co najmniej trzykrotnej wartości korzyści uzyskanych lub strat unikniętych w wyniku naruszenia, o ile można je określić;
- i) w przypadku osoby fizycznej – maksymalnych administracyjnych sankcji pieniężnych w wysokości co najmniej:
- (i) w przypadku naruszeń art. 14 i 15 – 5 000 000 EUR, a w państwie członkowskim, w którym walutą nie jest euro, równowartość tej kwoty w walucie krajowej na dzień 2 lipca 2014 r.;
 - (ii) w przypadku naruszeń art. 16 i 17– 1 000 000 EUR, a w państwie członkowskim, w którym walutą nie jest euro, równowartość tej kwoty w walucie krajowej na dzień 2 lipca 2014 r.; oraz
 - (iii) w przypadku naruszeń art. 18, 19 i 20 – 500 000 EUR, a w państwie członkowskim, w którym walutą nie jest euro, równowartość tej kwoty w walucie krajowej na dzień 2 lipca 2014 r.; oraz

- j) w przypadku osoby prawnej – maksymalnych administracyjnych sankcji pieniężnych w wysokości co najmniej:
- (i) w przypadku naruszeń art. 14 i 15 – 15 000 000 EUR lub 15 % całkowitych rocznych obrotów osoby prawnej na podstawie ostatniego dostępnego sprawozdania zatwierdzonego przez organ zarządzający, a w państwie członkowskim, w którym walutą nie jest euro, równowartość tej kwoty w walucie krajowej na dzień 2 lipca 2014 r.;
 - (ii) w przypadku naruszeń art. 16 i 17 – 2 500 000 EUR lub 2 % całkowitych rocznych obrotów na podstawie ostatniego dostępnego sprawozdania zatwierdzonego przez organ zarządzający, a w państwie członkowskim, w którym walutą nie jest euro, równowartość tej kwoty w walucie krajowej na dzień 2 lipca 2014 r.; oraz
 - (iii) w przypadku naruszeń art. 18, 19 i 20 – 1 000 000 EUR, a w państwie członkowskim, w którym walutą nie jest euro, równowartość tej kwoty w walucie krajowej na dzień 2 lipca 2014 r..

Odniesienia do właściwego organu w niniejszym ustępie pozostają bez uszczerbku dla zdolności właściwego organu do wykonywania swoich funkcji w jakikolwiek ze sposobów, o których mowa w art. 23 ust. 1.

Do celów akapitu pierwszego lit. j) ppkt (i) i (ii) w przypadku gdy osoba prawna jest jednostką dominującą lub jednostką zależną, która ma obowiązek sporządzać skonsolidowane sprawozdania finansowe zgodnie z dyrektywą 2013/34/UE⁽¹⁾, całkowity roczny obrót stanowi kwota całkowitego rocznego obrotu lub odpowiadający mu rodzaj dochodu zgodnie z odnośnymi dyrektywami o rachunkowości – dyrektywą Rady 86/635/EWG⁽²⁾ odnośnie do banków oraz dyrektywą Rady 91/674/EWG⁽³⁾ odnośnie do zakładów ubezpieczeń – na podstawie ostatniego dostępnego skonsolidowanego sprawozdania zatwierdzonego przez organ zarządzający najwyższej jednostki dominującej.

3. Państwa członkowskie mogą przyznać właściwym organom dodatkowe uprawnienia, oprócz uprawnień wymienionych w ust. 2, oraz ustanowić wyższe sankcje niż określono w tym ustępie.

Artykuł 31

Wykonywanie uprawnień nadzorczych i nakładanie sankcji

1. Państwa członkowskie zapewniają, że przy ustalaniu rodzaju i poziomu sankcji administracyjnych właściwe organy uwzględniają wszelkie istotne okoliczności, w tym w stosownym przypadku:
- a) wagę naruszenia i czas jego trwania;
 - b) stopień odpowiedzialności osoby odpowiedzialnej za naruszenie;
 - c) sytuację finansową osoby odpowiedzialnej za naruszenie, której wyznacznikiem jest na przykład wysokość całkowitych obrotów osoby prawnej lub roczny dochód osoby fizycznej;
 - d) skalę korzyści uzyskanych lub strat unikniętych przez osobę odpowiedzialną za naruszenie, o ile można ją ustalić;
 - e) gotowość osoby odpowiedzialnej za naruszenie do współpracy z właściwym organem, bez uszczerbku dla potrzeby zapewnienia wyrównania korzyści uzyskanych lub strat unikniętych przez taką osobę;

⁽¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie rocznych sprawozdań finansowych, skonsolidowanych sprawozdań finansowych i powiązanych sprawozdań niektórych rodzajów jednostek, zmieniająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/43/WE oraz uchylająca dyrektywy Rady 78/660/EWG i 83/349/EWG (Dz.U. L 182 z 29.6.2013, s. 19).

⁽²⁾ Dyrektywa Rady 86/635/EWG z dnia 8 grudnia 1986 r. w sprawie rocznych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych banków i innych instytucji finansowych (Dz.U. L 372 z 31.12.1986, s. 1).

⁽³⁾ Dyrektywa Rady 91/674/EWG z dnia 19 grudnia 1991 r. w sprawie rocznych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych zakładów ubezpieczeń (Dz.U. L 374 z 31.12.1991, s. 7).

- f) uprzednie naruszenia popełnione przez osobę odpowiedzialną za naruszenie; oraz
- g) środki zastosowane przez osobę odpowiedzialną za naruszenie w celu zapobieżenia powtórnemu naruszeniu.

2. W wykonywaniu swoich uprawnień do nakładania sankcji administracyjnych i stosowania innych środków administracyjnych na podstawie art. 30 właściwe organy ściśle współpracują w celu zapewnienia, aby wykonywanie przez nie uprawnień nadzorczych i uprawnień do czynności wyjaśniających oraz nakładane przez nie sankcje administracyjne i stosowane przez nie inne środki administracyjne były skuteczne i odpowiednie zgodnie z niniejszym rozporządzeniem. Koordynują one swoje działania zgodnie z art. 25 w celu uniknięcia powtarzania i pokrywania się działań przy wykonywaniu przysługujących im uprawnień nadzorczych i uprawnień do czynności wyjaśniających oraz przy nakładaniu sankcji administracyjnych w sprawach transgranicznych.

Artykuł 32

Zgłaszanie naruszeń

1. Państwa członkowskie zapewniają ustanowienie przez właściwe organy skutecznych mechanizmów umożliwiających zgłaszanie właściwym organom rzeczywistych lub potencjalnych naruszeń niniejszego rozporządzenia.
2. Mechanizmy, o których mowa w ust. 1, obejmują co najmniej:
 - a) szczególne procedury odbierania zgłoszeń w sprawie naruszeń oraz działania następcze, w tym ustanowienie bezpiecznych kanałów komunikacji dla takich zgłoszeń;
 - b) w ramach zatrudnienia – stosowną ochronę osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, które ujawniają naruszenia lub którym zarzuca się naruszenia – co najmniej przed odwetem, dyskryminacją lub innymi rodzajami niesprawiedliwego traktowania; oraz
 - c) ochronę danych osobowych zarówno osoby zgłaszającej naruszenie, jak i osoby fizycznej podejrzewanej o jego popełnienie, w tym ochronę w zakresie zachowania poufnego charakteru ich tożsamości na wszystkich etapach postępowania, bez uszczerbku dla wymogu ujawnienia informacji na gruncie prawa krajowego w kontekście czynności wyjaśniających lub późniejszych postępowań sądowych.
3. Państwa członkowskie wymagają, aby pracodawcy prowadzący działalność regulowaną przepisami w sprawie usług finansowych dysponowali odpowiednimi wewnętrznymi procedurami zgłaszania naruszeń niniejszego rozporządzenia przez ich pracowników.
4. Państwa członkowskie mogą przewidzieć zachęty finansowe dla osób oferujących istotne informacje dotyczące potencjalnych naruszeń przepisów niniejszego rozporządzenia, które przyznawane są zgodnie z prawem krajowym, w przypadku gdy takie osoby nie mają innych istniejących uprzednio obowiązków zgłaszania takich informacji wynikających z przepisów prawa lub umowy i pod warunkiem, że informacje te są nowe oraz że skutkują nałożeniem sankcji administracyjnej lub karnej lub zastosowaniem innego środka administracyjnego z tytułu naruszenia niniejszego rozporządzenia.
5. Komisja przyjmuje akty wykonawcze określające procedury, o których mowa w ust. 1, w tym rozwiązania dotyczące zgłaszania i działań następczych, oraz środki ochrony osób zatrudnionych na umowie o pracę i środki ochrony danych osobowych. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 36 ust. 2.

Artykuł 33

Wymiana informacji z EUNGIPW

1. Właściwe organy corocznie przekazują EUNGIPW zbiorcze informacje dotyczące wszystkich sankcji administracyjnych i innych środków administracyjnych nałożonych przez właściwy organ zgodnie z art. 30, 31 i 32. EUNGIPW publikuje te informacje w sprawozdaniu rocznym. Właściwe organy corocznie przekazują także EUNGIPW zanonimizowane zbiorcze dane dotyczące wszystkich administracyjnych czynności wyjaśniających podjętych zgodnie z tymi artykułami.

2. Jeżeli państwa członkowskie postanawiają – zgodnie z art. 30 ust. 1 akapit drugi – ustanowić sankcje karne za naruszenia, o których mowa w tym artykule, ich właściwe organy corocznie przekazują EUNGiPW zanonimizowane zbiorcze dane dotyczące wszystkich wszczętych postępowań karnych oraz sankcji karnych nałożonych przez organy sądowe zgodnie z art. 30, 31 i 32. EUNGiPW publikuje dane dotyczące nałożonych sankcji karnych w sprawozdaniu rocznym.

3. W przypadku gdy właściwy organ podaje do wiadomości publicznej informacje o sankcjach administracyjnych lub karnych lub innych środkach administracyjnych, równocześnie zgłasza je EUNGiPW.

4. W przypadku gdy opublikowana sankcja administracyjna lub karna lub inny środek administracyjny dotyczy firmy inwestycyjnej, która uzyskała zezwolenie zgodnie z dyrektywą 2014/65/UE, EUNGiPW dodaje odniesienie do tej sankcji lub tego środka w rejestrze firm inwestycyjnych ustanowionym na mocy art. 5 ust. 3 tej dyrektywy.

5. W celu zapewnienia jednolitych warunków stosowania niniejszego artykułu EUNGiPW opracowuje projekt wykonawczych standardów technicznych w celu określenia procedur i form wymiany informacji, jak określono w niniejszym artykule.

EUNGiPW przedstawia Komisji ten projekt wykonawczych standardów technicznych do dnia 3 lipca 2016 r.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

Artykuł 34

Publikacja decyzji

1. Z zastrzeżeniem akapitu trzeciego właściwe organy publikują wszelkie decyzje o nałożeniu sankcji administracyjnej lub o zastosowaniu innego środka administracyjnego w związku z naruszeniem niniejszego rozporządzenia na swych stronach internetowych natychmiast po poinformowaniu o tej decyzji osoby, której ta decyzja dotyczy. Publikacja taka obejmuje co najmniej informacje na temat rodzaju i charakteru naruszenia oraz tożsamości osób, których ta decyzja dotyczy.

Akapit pierwszy nie ma zastosowania do decyzji nakładających środki w ramach czynności wyjaśniających.

Jeżeli właściwy organ uzna, że opublikowanie tożsamości osoby prawnej, której decyzja dotyczy, lub danych osobowych osoby fizycznej byłoby nieproporcjonalne, po przeprowadzeniu oceny proporcjonalności opublikowania takich danych w konkretnym przypadku, lub jeżeli to opublikowanie zagroziłoby dobru toczącego się dochodzenia lub stabilności rynków finansowych, organ ten podejmie jedno lub kilka z poniższych działań:

- a) odracza publikację decyzji do momentu, kiedy ustaną przyczyny odroczenia;
- b) publikuje decyzję w formie zanonimizowanej zgodnie z prawem krajowym, jeżeli taka publikacja gwarantuje skuteczną ochronę danych osobowych;
- c) nie publikuje decyzji, w przypadku gdy w jego ocenie publikacja zgodnie z lit. a) lub b) będzie niewystarczająca do zapewnienia:
 - (i) aby stabilność rynków finansowych nie została zagrożona; lub
 - (ii) proporcjonalności opublikowania takich decyzji w odniesieniu do środków uznanych za mniej istotne.

W przypadku gdy właściwy organ podejmuje decyzję o opublikowaniu decyzji w formie zanonimizowanej zgodnie z akapitem trzecim lit. b), może odłożyć w czasie publikację istotnych danych na odpowiedni okres, jeżeli można przewidzieć, że w tym okresie ustaną przyczyny publikowania informacji w formie zanonimizowanej.

2. Jeżeli od decyzji przysługuje środek zaskarżenia do krajowych organów sądowych, administracyjnych lub innych organów, właściwe organy informują też o tym natychmiast na swojej stronie internetowej oraz zamieszczają na niej wszelkie późniejsze informacje na temat wyniku rozpatrzenia tego środka zaskarżenia. Ponadto publikuje się również każdą decyzję uchylającą zaskarżoną decyzję.

3. Właściwe organy zapewniają, aby wszelkie decyzje opublikowane zgodnie z niniejszym artykułem pozostawały dostępne na ich stronie internetowej przez co najmniej pięć lat po opublikowaniu. Opublikowane dane osobowe pozostają na stronie internetowej właściwego organu jedynie przez okres, który jest konieczny zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami o ochronie danych.

ROZDZIAŁ 6

AKTY DELEGOWANE I AKTY WYKONAWCZE

Artykuł 35

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjęcia aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.

2. Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w art. 6 ust. 5 i 6, art. 12 ust. 5, art. 17 ust. 2 akapit trzeci, art. 17 ust. 3 i art. 19 ust. 13 i 14 powierza się Komisji na czas nieokreślony od dnia 2 lipca 2014 r.

3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 6 ust. 5 i 6, art. 12 ust. 5, art. 17 ust. 2 akapit trzeci, art. 17 ust. 3 i art. 19 ust. 13 i 14, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność jakichkolwiek już obowiązujących aktów delegowanych.

4. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

5. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 6 ust. 5 i 6, art. 12 ust. 5, art. 17 ust. 2 akapit trzeci, art. 17 ust. 3 lub art. 19 ust. 13 i 14 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie trzech miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie lub gdy przed upływem tego terminu zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o trzy miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Artykuł 36

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga Europejski Komitet Papierów Wartościowych ustanowiony na mocy decyzji Komisji 2001/528/WE⁽¹⁾. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

⁽¹⁾ Decyzja Komisji 2001/528/WE z dnia 6 czerwca 2001 r. ustanawiająca Europejski Komitet Papierów Wartościowych (Dz.U. L 191 z 13.7.2001, s. 45).

ROZDZIAŁ 7

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 37

Uchylenie dyrektywy 2003/6/WE i przepisów wykonawczych do tej dyrektywy

Dyrektywa 2003/6/WE oraz dyrektywy Komisji 2004/72/WE ⁽¹⁾, 2003/125/WE ⁽²⁾ i 2003/124/WE ⁽³⁾ i rozporządzenie Komisji (WE) nr 2273/2003 ⁽⁴⁾ tracą moc ze skutkiem od dnia 3 lipca 2016 r. Odesłania do dyrektywy 2003/6/WE traktuje się jako odesłania do niniejszego rozporządzenia i odczytuje się je zgodnie z tabelą korelacji zawartą w załączniku II do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 38

Sprawozdanie

Do dnia 3 lipca 2019 r. Komisja składa Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie dotyczące stosowania niniejszego rozporządzenia oraz, w stosownym przypadku, wniosek ustawodawczy dotyczący jego zmiany. W sprawozdaniu dokonuje się oceny między innymi:

- a) zasadności wprowadzenia wspólnych dla wszystkich państw członkowskich reguł określania sankcji administracyjnych za wykorzystywanie informacji poufnych i manipulacje na rynku;
- b) tego, czy definicja informacji poufnych jest wystarczająca, aby obejmować wszystkie informacje istotne dla właściwych organów w celu skutecznej walki z nadużyciami na rynku;
- c) zasadności warunków, na których wydaje się zakaz zawierania transakcji zgodnie z art. 19 ust. 11, w celu stwierdzenia, czy występują jakiegokolwiek inne okoliczności, w których zakaz powinien mieć zastosowanie;
- d) możliwości ustanowienia unijnych ram międzyrynkowego nadzoru nad arkuszami zleceń w odniesieniu do nadużyć na rynku, w tym zaleceń dla takich ram; oraz
- e) zakresu stosowania przepisów dotyczących wskaźnika referencyjnego.

Do celów akapitu pierwszego lit. a) EUNGIPW przeprowadza badanie stosowania sankcji administracyjnych oraz – jeżeli państwa członkowskie zdecydowały zgodnie z art. 30 ust. 1 akapit drugi o ustanowieniu sankcji karnych, o których mowa w tym przepisie, za naruszenia niniejszego rozporządzenia– stosowania tych sankcji karnych w państwach członkowskich. Badanie to obejmuje również wszelkie dane udostępnione na mocy art. 33 ust. 1 i 2.

Artykuł 39

Wejście w życie i stosowanie

1. Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

⁽¹⁾ Dyrektywa Komisji 2004/72/WE z dnia 29 kwietnia 2004 r. wykonująca dyrektywę 2003/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w zakresie dopuszczalnych praktyk rynkowych, definicji informacji wewnętrznej w odniesieniu do towarowych instrumentów pochodnych, sporządzania list osób mających dostęp do informacji wewnętrznych, powiadamiania o transakcjach związanych z zarządkiem oraz powiadamiania o podejrzanych transakcjach (Dz.U. L 162 z 30.4.2004, s. 70).

⁽²⁾ Dyrektywa Komisji 2003/125/WE z dnia 22 grudnia 2003 r. wykonująca dyrektywę 2003/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w zakresie uczciwego przedstawiania zaleceń inwestycyjnych oraz ujawniania konfliktów interesów (Dz.U. L 339 z 24.12.2003, s. 73).

⁽³⁾ Dyrektywa Komisji 2003/124/WE z dnia 22 grudnia 2003 r. wykonująca dyrektywę 2003/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w zakresie definicji i publicznego ujawniania informacji wewnętrznych oraz definicji manipulacji na rynku (Dz.U. L 339 z 24.12.2003, s. 70).

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 2273/2003 z dnia 22 grudnia 2003 r. wykonujące dyrektywę 2003/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do zwolnień dla programów odkupu i stabilizacji instrumentów finansowych (Dz.U. L 336 z 23.12.2003, s. 33).

2. Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 3 lipca 2016 r., z wyjątkiem art. 4 ust. 4 i 5, art. 5 ust. 6, art. 6 ust. 5 i 6, art. 7 ust. 5, art. 11 ust. 9, 10 i 11, art. 12 ust. 5, art. 13 ust. 7 i 11, art. 16 ust. 5, art. 17 ust. 2 akapit trzeci, art. 17 ust. 3, 10 i 11, art. 18 ust. 9, art. 19 ust. 13, 14 i 15, art. 20 ust. 3, art. 24 ust. 3, art. 25 ust. 9, art. 26 ust. 2 akapit drugi, trzeci i czwarty, art. 32 ust. 5 i art. 33 ust. 5, które stosuje się od dnia 2 lipca 2014 r..

3. Do dnia 3 lipca 2016 r. państwa członkowskie podejmują środki niezbędne do przestrzegania art. 22, 23 i 30, art. 31 ust. 1 i art. 32 i 34.

4. Odesłania w niniejszym rozporządzeniu do dyrektywy 2014/65/UE i rozporządzenia (UE) nr 600/2014 odczytuje się przed dniem 3 stycznia 2017 r. jako odesłania do dyrektywy 2004/39/WE zgodnie z tabelą korelacji zawartą w załączniku IV do dyrektywy 2014/65/UE w zakresie, w jakim ta tabela korelacji zawiera przepisy odnoszące się do dyrektywy 2004/39/WE.

W przypadku odesłania w przepisach niniejszego rozporządzenia do OTF, rynków rozwoju MŚP, uprawnień do emisji lub sprzedawanych na aukcji produktów opartych na uprawnieniach do emisji przepisy te nie mają zastosowania do OTF, rynków rozwoju MŚP, uprawnień do emisji ani sprzedawanych na aukcji produktów opartych na uprawnieniach do emisji do dnia 3 stycznia 2017 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu dnia 16 kwietnia 2014 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

M. SCHULZ

Przewodniczący

W imieniu Rady

D. KOURKOULAS

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I

A. Okoliczności wskazujące na zachowania manipulacyjne związane z wprowadzaniem w błąd oraz utrzymaniem cen

Do celów stosowania art. 12 ust. 1 lit. a) niniejszego rozporządzenia oraz bez uszczerbku dla form zachowania wymienionych w ust. 2 tego artykułu podczas weryfikacji transakcji lub zleceń przez uczestników rynku oraz właściwe organy należy brać pod uwagę następujący niewyczerpujący wykaz wskaźników, które niekoniecznie same w sobie muszą stanowić manipulację na rynku:

- a) udział złożonych zleceń lub zawieranych transakcji w dziennym wolumenie obrotu danym instrumentem finansowym, powiązany kontraktem towarowym na rynku kasowym lub sprzedawanym na aukcji produktem opartym na uprawnieniach do emisji, w szczególności jeżeli czynności te prowadzą do istotnej zmiany ich cen;
- b) zakres, w jakim zlecenia składane lub transakcje zawierane przez osoby o istotnej pozycji kupna lub sprzedaży danego instrumentu finansowego, powiązanego kontraktu towarowego na rynku kasowym lub sprzedawanego na aukcji produktu opartego na uprawnieniach do emisji prowadzą do istotnej zmiany ceny tego instrumentu finansowego, związanego z nim kontraktu towarowego na rynku kasowym lub sprzedawanego na aukcji produktu opartego na uprawnieniach do emisji;
- c) czy podejmowane transakcje nie prowadzą do zmiany rzeczywistych beneficjentów instrumentu finansowego, związanego z nim kontraktu towarowego na rynku kasowym lub sprzedawanego na aukcji produktu opartego na uprawnieniach do emisji;
- d) zakres, w jakim składane zlecenia lub zawierane transakcje lub anulowane zlecenia obejmują odwrócenie pozycji w krótkim okresie i reprezentują istotną część dziennych transakcji danym instrumentem finansowym, powiązany kontraktem towarowym na rynku kasowym lub sprzedawanym na aukcji produktem opartym na uprawnieniach do emisji i mogą mieć związek z istotną zmianą ceny instrumentu finansowego, powiązanego kontraktu towarowego na rynku kasowym lub sprzedawanego na aukcji produktu opartego na uprawnieniach do emisji;
- e) zakres, w jakim składane zlecenia lub zawierane transakcje skoncentrowane są w krótkookresowym przedziale wskazań sesji i prowadzą do zmiany ceny, która następnie zostaje odwrócona;
- f) zakres, w jakim składane zlecenia wpływają na zmianę w zakresie najlepszych pod względem ceny ofert kupna i sprzedaży instrumentu finansowego, powiązanego kontraktu towarowego na rynku kasowym lub sprzedawanego na aukcji produktu opartego na uprawnieniach do emisji, lub bardziej ogólnie reprezentację arkusza zleceń dostępną uczestnikom rynku, i zostają usunięte przed wykonaniem; oraz
- g) zakres, w jakim zlecenia są składane lub transakcje są zawierane w czasie lub około konkretnego czasu, w którym ustalane są: ceny odniesienia, kursy rozliczeniowe oraz wyceny, i prowadzi to do zmiany cen, co ma wpływ na te ceny i wyceny.

B. Okoliczności wskazujące na zachowania manipulacyjne związane ze stosowaniem fikcyjnych narzędzi lub innych form wprowadzania w błąd lub podstęp

Do celów stosowania art. 12 ust. 1 lit. b) niniejszego rozporządzenia oraz bez uszczerbku dla form zachowania wymienionych w ust. 2 tego artykułu podczas weryfikacji transakcji lub zleceń przez uczestników rynku oraz właściwe organy należy brać pod uwagę następujący niewyczerpujący wykaz wskaźników, które niekoniecznie muszą same w sobie stanowić manipulację na rynku:

- a) czy zamówienia składane lub transakcje podejmowane przez osoby poprzedza, lub następuje po nich, rozpowszechnianie informacji fałszywych lub wprowadzających w błąd przez te same osoby lub osoby z nimi powiązane; oraz
- b) czy zlecenia są składane lub transakcje są zawierane przez osoby przed lub po tym, jak te same osoby lub osoby z nimi powiązane sporządziły lub rozpowszechniły rekomendacje inwestycyjne, które są błędne lub nieobiektywne, lub na które w oczywisty sposób wpływa ich istotny interes.

ZAŁĄCZNIK II

Tabela korelacji

Niniejsze rozporządzenie	Dyrektywa 2003/6/WE
art. 1	
art. 2	
art. 2 ust. 1 lit. a)	art. 9 akapit pierwszy
art. 2 ust. 1 lit. b)	
art. 2 ust. 1 lit. c)	
art. 2 ust. 1 lit. d)	art. 9 akapit drugi
art. 2 ust. 3	art. 9 akapit pierwszy
art. 2 ust. 4	art. 10 lit. a)
art. 3 ust. 1 pkt 1	art. 1 ust. 3
art. 3 ust. 1 pkt 2	
art. 3 ust. 1 pkt 3	
art. 3 ust. 1 pkt 4	
art. 3 ust. 1 pkt 5	
art. 3 ust. 1 pkt 6	art. 1 ust. 4
art. 3 ust. 1 pkt 7	
art. 3 ust. 1 pkt 8	
art. 3 ust. 1 pkt 9	art. 1 ust. 5
art. 3 ust. 1 pkt 10	
art. 3 ust. 1 pkt 11	
art. 3 ust. 1 pkt 12	art. 1 ust. 7
art. 3 ust. 1 pkt 13	art. 1 ust. 6
art. 3 ust. 1 pkt 14–35	
art. 4	
art. 5	art. 8
art. 6 ust. 1	art. 7
art. 6 ust. 2	
art. 6 ust. 3	
art. 6 ust. 4	
art. 6 ust. 5	
art. 6 ust. 6	
art. 6 ust. 7	

Niniejsze rozporządzenie	Dyrektywa 2003/6/WE
art. 7 ust. 1 lit. a)	art. 1 ust. 1 akapit pierwszy
art. 7 ust. 1 lit. b)	art. 1 ust. 1 akapit drugi
art. 7 ust. 1 lit. c)	
art. 7 ust. 1 lit. d)	art. 1 ust. 1 akapit trzeci
art. 7 ust. 2	
art. 7 ust. 3	
art. 7 ust. 4	
art. 7 ust. 5	
art. 8 ust. 1	art. 2 ust. 1 akapit pierwszy
art. 8 ust. 2	
art. 8 ust. 2 lit. a)	art. 3 lit. b)
art. 8 ust. 2 lit. b)	
art. 8 ust. 3	
art. 8 ust. 4 lit. a)	art. 2 ust. 1 lit. a)
art. 8 ust. 4 lit. b)	art. 2 ust. 1 lit. b)
art. 8 ust. 4 lit. c)	art. 2 ust. 1 lit. c)
art. 8 ust. 4 lit. d)	art. 2 ust. 1 lit. d)
art. 8 ust. 4 akapit drugi	art. 4
art. 8 ust. 5	art. 2 ust. 2
art. 9 ust. 1	
art. 9 ust. 2	
art. 9 ust. 3 lit. a)	art. 2 ust. 3
art. 9 ust. 3 lit. b)	art. 2 ust. 3
art. 9 ust. 4	
art. 9 ust. 5	
art. 9 ust. 6	
art. 10 ust. 1	art. 3 lit. a)
art. 10 ust. 2	
art. 11	
art. 12 ust. 1	
art. 12 ust. 1 lit. a)	art. 1 ust. 2 lit. a)
art. 12 ust. 1 lit. b)	art. 1 ust. 2 lit. b)
art. 12 ust. 1 lit. c)	art. 1 ust. 2 lit. c)

Niniejsze rozporządzenie	Dyrektywa 2003/6/WE
art. 12 ust. 1 lit. d)	
art. 12 ust. 2 lit. a)	art. 1 ust. 2 akapit drugi tiret pierwsze
art. 12 ust. 2 lit. b)	art. 1 ust. 2 akapit drugi tiret drugie
art. 12 ust. 2 lit. c)	
art. 12 ust. 2 lit. d)	art. 1 ust. 2 akapit drugi tiret trzecie
art. 12 ust. 2 lit. e)	
art. 12 ust. 3	
art. 12 ust. 4	
art. 12 ust. 5	art. 1 ust. 2 akapit trzeci
art. 13 ust. 1	art. 1 ust. 2 lit. a) akapit drugi
art. 13 ust. 1	
art. 13 ust. 2	
art. 13 ust. 3	
art. 13 ust. 4	
art. 13 ust. 5	
art. 13 ust. 6	
art. 13 ust. 7	
art. 13 ust. 8	
art. 13 ust. 9	
art. 13 ust. 10	
art. 13 ust. 11	
art. 14 lit. a)	art. 2 ust. 1 akapit pierwszy
art. 14 lit. b)	art. 3 lit. b)
art. 14 lit. c)	art. 3 lit. a)
art. 15	art. 5
art. 16 ust. 1	art. 6 ust. 6
art. 16 ust. 2	art. 6 ust. 9
art. 16 ust. 3	
art. 16 ust. 4	
art. 16 ust. 5	art. 6 ust. 10 tiret siódme
art. 17 ust. 1	art. 6 ust. 1
art. 17 ust. 1 akapit trzeci	art. 9 akapit trzeci
art. 17 ust. 2	

Niniejsze rozporządzenie	Dyrektywa 2003/6/WE
art. 17 ust. 3	
art. 17 ust. 4	art. 6 ust. 2
art. 17 ust. 5	
art. 17 ust. 6	
art. 17 ust. 7	
art. 17 ust. 8	art. 6 ust. 3 akapity pierwszy i drugi
art. 17 ust. 9	
art. 17 ust. 10	art. 6 ust. 10 tiret pierwsze i drugie
art. 17 ust. 11	
art. 18 ust. 1	art. 6 ust. 3 akapit trzeci
art. 18 ust. 2	
art. 18 ust. 3	
art. 18 ust. 4	
art. 18 ust. 5	
art. 18 ust. 6	
art. 18 ust. 7	art. 9 akapit pierwszy
art. 18 ust. 8	
art. 18 ust. 9	art. 6 ust. 10 tiret czwarte
art. 19 ust. 1	art. 6 ust. 4
art. 19 ust. 1 lit. a)	art. 6 ust. 4
art. 19 ust. 1 lit. b)	
art. 19 ust. 2	
art. 19 ust. 3	
art. 19 ust. 4 lit. a)	
art. 19 ust. 4 lit. b)	
art. 19 ust. 5–13	
art. 19 ust. 14	art. 6 ust. 10 tiret piąte
art. 19 ust. 15	art. 6 ust. 10 tiret piąte
art. 20 ust. 1	art. 6 ust. 5
art. 20 ust. 2	art. 6 ust. 8
art. 20 ust. 3	art. 6 ust. 10 tiret szóste i art. 6 ust. 11
art. 21	art. 1 ust. 2 lit. c) zdanie drugie
art. 22	art. 11 akapit pierwszy i art. 10
art. 23 ust. 1	art. 12 ust. 1

Niniejsze rozporządzenie	Dyrektywa 2003/6/WE
art. 23 ust. 1 lit. a)	art. 12 ust. 1 lit. a)
art. 23 ust. 1 lit. b)	art. 12 ust. 1 lit. b)
art. 23 ust. 1 lit. c)	art. 12 ust. 1 lit. c)
art. 23 ust. 1 lit. d)	art. 12 ust. 1 lit. d)
art. 23 ust. 2 lit. a)	art. 12 ust. 2 lit. a)
art. 23 ust. 2 lit. b)	art. 12 ust. 2 lit. b)
art. 23 ust. 2 lit. c)	
art. 23 ust. 2 lit. d)	art. 12 ust. 2 lit. c)
art. 23 ust. 2 lit. e)	
art. 23 ust. 2 lit. f)	
art. 23 ust. 2 lit. g)	art. 12 ust. 2 lit. d)
art. 23 ust. 2 lit. h)	art. 12 ust. 2 lit. d)
art. 23 ust. 2 lit. i)	art. 12 ust. 2 lit. g)
art. 23 ust. 2 lit. j)	art. 12 ust. 2 lit. f)
art. 23 ust. 2 lit. k)	art. 12 ust. 2 lit. e)
art. 23 ust. 2 lit. l)	art. 12 ust. 2 lit. h)
art. 23 ust. 2 lit. m)	art. 6 ust. 7
art. 23 ust. 3	
art. 23 ust. 4	
art. 24 ust. 1	art. 15a ust. 1
art. 24 ust. 2	art. 15a ust. 2
art. 24 ust. 3	
art. 25 ust. 1 akapit pierwszy	art. 16 ust. 1
art. 25 ust. 2	art. 16 ust. 2 i art. 16 ust. 4 akapit czwarty
art. 25 ust. 2 lit. a)	art. 16 ust. 2 akapit drugi tiret pierwsze i art. 16 ust. 4 akapit czwarty
art. 25 ust. 2 lit. b)	
art. 25 ust. 2 lit. c)	art. 16 ust. 2 akapit drugi tiret drugie i art. 16 ust. 4 akapit czwarty
art. 25 ust. 2 lit. d)	art. 16 ust. 2 akapit drugi tiret trzecie i art. 16 ust. 4 akapit czwarty
art. 25 ust. 3	
art. 25 ust. 4	art. 16 ust. 2 zdanie pierwsze
art. 25 ust. 5	art. 16 ust. 3
art. 25 ust. 6	art. 16 ust. 4

Niniejsze rozporządzenie	Dyrektywa 2003/6/WE
art. 25 ust. 7	art. 16 ust. 2 akapit czwarty i art. 16 ust. 4 akapit czwarty
art. 25 ust. 8	
art. 25 ust. 9	art. 16 ust. 5
art. 26	
art. 27 ust. 1	
art. 27 ust. 2	
art. 27 ust. 3	art. 13
art. 28	
art. 29	
art. 30 ust. 1 akapit pierwszy	art. 14 ust. 1
art. 30 ust. 1 lit. a)	
art. 30 ust. 1 lit. b)	art. 14 ust. 3
art. 30 ust. 2	
art. 30 ust. 3	
art. 31	
art. 32	
art. 33 ust. 1	art. 14 ust. 5 akapit pierwszy
art. 33 ust. 2	
art. 33 ust. 3	art. 14 ust. 5 akapit drugi
art. 33 ust. 4	art. 14 ust. 5 akapit trzeci
art. 33 ust. 5	
art. 34 ust. 1	art. 14 ust. 4
art. 34 ust. 2	
art. 34 ust. 3	
art. 35	
art. 36 ust. 1	art. 17 ust. 1
art. 36 ust. 2	
art. 37	art. 20
art. 38	
art. 39	art. 21
załącznik	